

DEŽELA FJK - Na 5. strani
Precepljenost upada,
potrebno je osveščanje
Pogovor s pediatrijo Meto Starc

KRIŽ - Na 6. strani
Ne možni prodaji
Ljudskega doma
Vaščani in stališče družbe Dom

VRH - Na 18. strani
Obnovili bunker
iz časa hladne vojne
Obrambni sistem začeli razgrajevati po letu 1992

ITALIJA - Rojstvo Italijanske levice in krepitev Severne Lige

Novosti na levi in desni

Še štirinajst dreves

RIM - V rimskem gledališču Quirino se je včeraj uradno rodila Italijanska levica (uradni naziv Sinistra italiana), ki si je za cilj zadala združitev vseh strank in stranic levo od Demokratske stranke. V novo parlamentarno skupino je pristopilo 31 poslancev, pričakujejo pa tudi nekaj senatorjev. Gre za sedaj v veliki večini za poslance SEL, katerim so se pridružili štirje nekdanji demokraci, med katerimi je najbolj znana osebnost Stefano Fassina. Računajo tudi na pristop nekaterih poslancev in senatorjev, ki so zapustili Gibanje 5 zvezd.

V desni sredini pa se krepi Severna liga, ki vse bolj postavlja v kot Forza Italia. V Bologni bo danes shod, za katerega je dala pobudo Liga, na govorniškem odru bosta tako skupaj Matteo Salvini in Silvio Berlusconi, ki je dolgo okleval, na koncu pa je vendarle sprejel vabilo ligašev.

Na 3. strani

SLOVENIJA - Begunci
Sprejemni centri so se izpraznili

LJUBLJANA - V Slovenijo je včeraj do večera prispelo najmanj migrantov v času drugega begunskega vala, ki se je začel sredi oktobra, in sicer "le" 1700. Skupno je do zdaj v Slovenijo vstopilo nekaj manj kot 160.000 migrantov. Sprejemni in nastanitveni centri na mariborskem in murskosoboškem območju so bili sinoči prazni, saj so vse migrante odpravili naprej v Avstrijo. Ta je včeraj sprejela 4.156 migrantov.

Na 2. strani

PROSEK - Martinovanje

Po fancijah z dušo na vrsti Martinova furenga

14

FILM - Gergolet
Ples z Marijo
nominiran za evropske oskarje

GORICA - Dokumentarec Ples z Marijo (Dancing with Maria) je bil včeraj nominiran za evropsko filmsko nagrado. Film doberdobskega režiserja Ivana Gergoleta je tri tisoč članov Evropske filmske akademije (EFA) uvrstilo v peterico, v kateri bodo izbirali zmagovalca evropskega oskarja. Podelitev bo 12. decembra v Berlinu.

Uspeha se veselita tudi italijanska režiserja Nanni Moretti in Paolo Sorrentino, saj sta bila njuna filma Moja mama in Mladost nominirana v več kategorijah.

Na 20. strani

Hudo poškodovan
23-letni Tržačan

Na 6. strani

Razglasili zmagovalke
prvega Mladarta

Na 9. strani

Godbeniki
v doberdobski šoli

Na 17. strani

V SSG o razliki med
trolom in človekom

Na 20. strani

Katrin Don (SK Brdina)
pred naporno sezono

Na 25. strani

Sokol (za odtenek)
boljši od Kontovela

Na 26. strani

TRST - Turizem
Bližnji Vzhod že
dalj časa ni več
priljubljen cilj

TRST - Trenutno v Šarm el Šejku ni nobenega turista, ki bi bil tja prispel potom tržaške potovalne agencije Aurora, ljudje pa niso odpovedali rezervacij za božične in novoletne praznike. Tako pravi direktorica agencije Aurora Vera Kermez, ki smo jo vprašali, ali je nedavna eksplozija ruskega letala nad Sinajem vplivala na odločitve strank. Vsekakor Bližnji Vzhod in severna Afrika že dalj časa nista več tako priljubljena, ljudje se odločajo za varnejše kraje, kljub begunski krizi pa še naprej hodijo v zdravilišča v Slovenijo.

Na 7. strani

Z odlokom z dne 31.01.11 je Ministrstvo za Infrastrukturo in Promet pooblastilo tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja

zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti voznškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrтка:
10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30

ob petkih: 10.00 - 12.00

ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

DRUŠTVENA
GOSTILNA
NA PROSEKU

Slavica Brankovič

DOMAČA KRAŠKA KUHINJA
TESTENINE IN MESNE JEDI

SRBSKA KUHINJA
MESO NA ŽARU

CVRTI KALAMARI

PROSEK 280
TEL. 040 225039

VULKANIZERSTVO
TAVČAR A&B

Zelo ugodno! Preizkusite nas!

Zapeljite v zimo z novimi pnevmatikami preizkušenih blagovnih znamk. Mi priporočamo, vi izberete!

V Sožani, cesta na Lenivec 51.
Informacije in naročila:
00386 (0) 51 340 697
ali
00386 (0) 5 7070 286
vulkanizerstvo@tavcar-ab.si
www.novaguma.si
www.tavcar-ab.si

Zelo ugodno! Preizkusite nas!

VULKANIZERSTVO
TAVČAR A&B

EGIPT - Preiskava o strmoglavljenju in počasna evakuacija turistov

Tudi analize črnih skrinjic potrjujejo eksplozijo v zraku

Avgusta pomotoma izstreljena vojaška raketa skoraj sestrelila britansko letalo

KAIRO - Preiskovalci še niso ugotovili vzroka strmoglavljenja ruskega letala z 224 ljudmi na krovu prejšnjo soboto nad Sinajskim polotokom, se bodo pa še posebej posvetili zadnji sekundi leta in podrobnejši analizi "hrupa", ki se sliši na zapisovalniku glasov v pilotski kabini, je v Kairu sporočil vodja egiptovskih preiskovalcev Ajman al Mokadem. Al Mokadem je tudi pozval tuje obveščevalne službe, ki sumijo, da je letalo uničila podtaknjena bomba, da dokaže delijo z njimi. Kot je dejal, sami nimajo dokazov v tej smeri.

Francoska tiskovna agencija AFP je v četrtek poročala, da analiza črnih skrinjic nakazuje na bombo na letalu. Analiza zapisovalnika podatkov o letu in snemalnika zvoka v pilotski kabini naj bi namreč pokazala, da je bilo vse normalno do 24. minute po vzletu, ko sta skrinjici prenehali delovati, kar nakazuje na »zelo nenadno eksplozivno dekompresijo«. Podatki »močno podpirajo« teorijo o bombi na krovu letala, je povedal vir.

Pojavlja se tudi domneva eksplozije jeklenke, kakršne uporabljajo potapljači in jih je na ruskem letalu menda bilo kakih 50. To je povsem normalno za polete iz Šarm el Šejka. Malo verjetno pa je, da bi pomotoma natovorili polno jeklenko, saj je razlika v teži izrazita, kot tudi, da bi eksplodirala po nesreči, saj je v prtljžniku enak pritisk kot

v potniški kabini. Možno pa je, da je kdo napolnil jeklenko s plinom in jo opremil z detonatorjem - skratka nastvil bombo.

Britanski mediji pa poročajo, da se je potniško letalo, ki je avgusta letos letelo v Šarm el Šejk, za las izognilo raketi. Letalo družbe Thomson Airways je 23. avgusta s 189 potniki poletelo iz Londona proti Šarm el Šejku. Ko se je približevalo letovišču, se je bil pilot letala primoran izogniti raketi, ki je bila oddaljena okoli 300 metrov, poroča časnik The Guardian. Letalo TOM 476 je nato varno pristalo, potniki pa o incidentu niso bili obveščeni. Vse kaže, da raketa ni bila namerno izstreljena. Šlo naj bi za raketo egiptovske vojske, ki je takrat izvajala vojaške vaje.

V Šarm el Šejku se počasi nadaljuje evakuacija številnih britanskih in drugih turistov. Včeraj je proti domu lahko poletela tudi skupina 120 italijanskih turistov, ki so tam čakali več dni zaradi poostrenih kontrol in številnih odpovedanih poletov.

Ruske oblasti - v Egiptu je trenutno skoraj 80.000 ruskih turistov - ne načrtujejo množične evakuacije. Predsednik Vladimir Putin je v petek iz varnostnih razlogov odredil ustavitev vseh poletov v Egipt, dokler ne bo razjasnjen vzrok strmoglavljenja letala. Več ruskih letalskih družb je včeraj v Egipt poslalo prazna letala, da bi odpeljala ruske turiste domov, a le, če bodo ti želeli.

Turisti čakajo na pregled prtljage ob odhodu iz Šarm el Šejka

ANSA

SLOVENIJA - Zbirni centri so se izpraznili

Včeraj prispelo »le« 1700 beguncev

LJUBLJANA - V Slovenijo je včeraj do večera prispelo najmanj migrantov v času drugega begunskega vala, ki se je začel sredi oktobra, in sicer "le" 1700. Skupno je do zdaj v Slovenijo vstopilo nekaj manj kot 160.000 migrantov. Notranja ministrica Vesna Györkös Žnidar in državni sekretar Boštjan Šefić sta obiskala center v Gornji Radgoni in razmere ocenila kot dobre. V Slovenijo je včeraj z dvema vlakoma prispelo 700 migrantov zjutraj in 1000 šele nekaj pred 19. uro. Slednje so oskrbeli in jih že sinoči odpravili naprej. Sprejemni in nastanitveni centri na mariborskem in murskosoboškem območju so bili do večera prazni, saj so vse migrante odpravili naprej v Avstrijo. Ta je včeraj sprejela 4.156 migrantov.

V Dobovi so opoldne odprli cesto, ki mimo tamkajšnjega begunskega centra pelje proti mejnemu prehodu Rigonce. Cesta bo odprta do preklica. Nadaljnje zapore in omejitve gibanja bodo policisti prilagajali številu beguncev in dinamiki postopkov.

Ministrica za notranje zadeve Györkös Žnidarjeva je na vprašanje gle-

de naročila ograje za varovanje slovenske meje odgovorila, da bodo tehnična sredstva uporabljena v primeru, da bo to potrebno. V primeru, da bi ponovno prišlo do nenadziranega razprševanja migrantov po zeleni meji in v primeru, da bi Avstrija in Nemčija pričeli omejevati sprejem migrantov, bodo po besedah ministric tehnična sredstva uporabljena. Namenjena bodo usmerjanju nenadziranega prihoda migrantov in preprečevanju nenadziranih prehodov čez zeleno mejo.

Begunsko problematiko je za Večerovo Soboto prilogo komentiral tudi premier Miro Cerar. Na vprašanje, zakaj je potrebna vojska na meji in kaj bi storila ob morebiti žičnati ograji, ko bi jo želela prečkati skupina beguncev, Cerar odgovarja, da tehnične ovire niso dovolj, če za njimi ni policijsko-vojaške patrulje, ki nadzira prostor. »To pa nikakor ne pomeni, da bomo, razen seveda v nujni samoobrambi, uporabili strelno orožje zoper begunce,« je dejal. Dodal je, da bi bilo tisti hip, ko bi zoper begunce začeli uporabljati orožje, konec Evrope. (STA)

ITALIJA - Pred sedežem velikana Lactalis

Proizvajalci mleka proti monopolistu

Demonstrantom se je pridružil tudi kmetijski minister Martina

ANSA

RIM - Več tisoč mlekarjev iz vse Italije je včeraj na poziv združenja Coldiretti s kravami in traktorji protestiralo pred sedežem francoskega živilskega velikana Lactalis/Parmalat pri Lodiju v Lombardiji. Protestirali so proti nizkim cenam, ki vodijo do zaprtja številnih obratov. Lactalis je kupil skoraj vse večje italijanske mlekarne firme in kot monopolist izsiljuje proizvajalce. Odkupna cena litra mleka je v zadnjem letu tako padla za 20 odstotkov na 0,33-0,34 evra. Živinorejci s tem ne pokrijejo niti stroškov krme za živino, potrošniki pa morajo za liter mleka odšteti tudi 1,50 evra.

Od začetka krize je bilo v industriji proizvodnje mleka v Italiji izgubljenih 32.000 delovnih mest, so opozorili demonstranti, ki so opozorili tudi na zapiranje mlekarskih obratov, predvsem v hribovskih predelih. Nasprotno pa se povečuje uvoz mleka iz tujine. Italija dnevno uvozi preko 3,5 milijona litrov mleka, ki ga uporabijo za izdelavo italijanskih sirov.

Demonstracije se je udeležil tudi minister za kmetijstvo Maurizio Martina, ki podpira zahteve kmetov.

ZDA - Obama zavrnil gradnjo naftovoda Keystone iz Kanade

Zmagali so okoljevarstveniki

Sporno je bilo izkoriščanje onesnažujočega goriva iz bituminoznega peska, z nizkimi cenami nafte pa projekt tudi ekonomsko ni več zanimiv

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je zavrnil gradnjo naftovoda Keystone iz Kanade do Mehiškega zaliva. Naftovod po njegovem mnenju ne bi bistveno pripomogel k gospodarski rasti ali zaposlovanju. Proti so bile okoljevarstvene organizacije, ki so pomembna volilna baza demokratske stranke, naftovod pa je zagovarjala Kanada, skupaj z naftno industrijo in republikanci.

Obama je pred zavrnitvijo naftovoda poklical novega kanadskega premierja Justina Trudeauja. Kanadčan je izrazil razočaranje, vendar pa sta se predsednik in premier strinjala, da to vprašanje ne bo slabšalo odnosov med državama.

Obama je naftovod je zavrnil iz treh

razlogov. Najprej zaradi tega, ker ne bi pomenil bistvenega prispevka h gospodarski rasti ali zaposlovanju. Drugi argument je bil, da bi naftovod znižal cene bencina, ki so sedaj že tako ali tako nizke. Tretji argument pa je bil, da naftovod ne bi znižal energetske odvisnosti ZDA od tuje nafte. ZDA že danes proizvajajo več svoje nafte, kot pa jo uvažajo. Odvisnost od tuje nafte se bo nadaljevala, vendar zmanjševala postopoma skladno s premikom v ekonomijo čiste energije. Na koncu izjave, po kateri ni sprejemal vprašanj, je Obama opozoril tudi na prihajajočo podnebno konferenco, ki bo decembra v Parizu. Dejal je, da ZDA prevzemajo vodilno vlogo v boju proti podnebnim spremembam in morajo s tem nadaljevati.

Nasprotniki naftovoda so se veselili Obamove odločitve

ANSA

PRIČEVANJE

Kontrole niso vedno na višku

Pred mnogimi leti, mnogo pred 11. septembrom, sem obiskal Egipt, prekrasno deželo, ki sega skoraj v srce Afrike. Spominjam se, da sem takrat napisal tudi krajšo reportažo za Primorski dnevnik. Še zlasti mi je ostalo v spominu križarjenje po Nilu, nepozabno doživetje, ko smo ponoči pluli po veliki reki, na obalah pa ni bilo nobene luči in nobenega zvoka, razen občasnega tuljenja šakalov, nad nami pa se je razprostiralo temnomodro nebo pretkano z milijoni zvezd, ki so samo tam na Jugu tako bleščeče. Pripluli smo do Asuana, saj je južneje Naserovo jezero, ki so ga pridobili tako, da so z ogromnim jezerom vklenili tok Nila, in velika reka ni več plovna.

Iz Asuana smo z letalom odleteli v Abu Simbel, da bi si ogledali tamkajšnji tempelj, ki so ga, preden so zgradili jez, praktično razstavili in spet sestavili nekoliko višje, saj bi ga sicer voda umetnega jezera poplavela. Tudi ogled templja, ki ga je dal zgraditi faraon Ramzes II. v 13. stoletju pr.n.št., je nepozabno doživetje, kljub 50 stopinjam v senci.

In sedaj preidem na dogodek, ki me je spodbudil, da napišem te vrstice. Povod je bilo seveda strmoglavljenje ruskega letala na Sinajskem polotoku ob povratku iz Šarm el Šejka. Na letališču v Abu Simbelu smo pred vstopom na letalo čakali na policijsko kontrolo. Pri metal detektorju so bili trije strogi policaji, ki so prisilili celo potnika, ki je imel srčni spodbujevalec, kljub njegovim protestom, da gre skozi napravo: na srečo sem mu ni zgodilo nič. Tako je skozi metal detektor šlo kakih 20-25 ljudi, nakar se je policajem približal četrti kolega, ki je prinesel 3 plastenke mineralne vode in ...kontrole je bilo konec. Moške postavili so šli nekaj korakov stran in se z vidnim zadovoljstvom posvetili vodi, vsi, ki smo še čakali na kontrolo, pa smo lahko mirno obšli detektor brez kakršnekoli kontrole.

Seveda so bili drugi časi, Egipt, kot tudi vse druge severnoafriške arabske države, so bile dokaj varne, a dogodek kaže na neko mentaliteto. Zato nisem bil prav nič presenečen, ko so objavili vest, sicer še ne dokončno potrjeno, da je na ruskem letalu eksplodirala podtaknjena bomba. Če so kontrole ostale take, kot so bile v 90. letih, je to povsem verjetno.

Ivan Fischer

RIM - Pobuda nekdanjih demokratov in SEL

Na italijanski politični sceni novo levičarsko gibanje

Danes v Bologni na govorniškem odru skupaj Matteo Salvini in Silvio Berlusconi

Senatorji in poslanci novega levičarskega gibanja v rimskem gledališču Quirino

ANSA

RIM - Rodila se je kot parlamentarna skupina, njena ambicija pa je postati politična stranka. V rimskem gledališču Quirino se je včeraj uradno rodila Italijanska levica (uradni naziv Sinistra italiana), ki si je za cilj zadala združitev vseh strank in stranic levo od Demokratske stranke. V novo parlamentarno skupino je pristopilo 31 poslancev, pričakujejo pa tudi nekaj senatorjev. Gre za sedaj v veliki večini za poslance SEL, katerim so se pridružili štirje nekdanji demokrati, med katerimi je najbolj znana osebnost Stefano Fassina. Računajo tudi na pristop nekaterih poslancev in senatorjev, ki so zapustili Gibanje 5 zvezd. V novo levičarsko gibanje ni pristopil nekdanji poslanec DS Giuseppe Civati, ki je pojasnil, da ima druge cilje.

Fassina (nekateri napovedujejo njegovo kandidaturo za rimskega župana) je bil po pričakovanju zelo kritičen do Mattea Renzija, vlade in usmeritve Demokratske stranke. Renzija je Fassina obtožil, da izvaja liberistično ekonomsko politiko, stranka, ki jo vodi, pa nima v sebi več nič levičarskega. Na množično obiskani ustanovni skupščini so se pojavila tudi nekatera znana imena italijanske levice. Prišli so tako Fabio Mussi, predsednik SEL in dolgoletni poslanec KPI, Cesare Salvi, Aldo Tortorella ter Valentino Parlato, eden od ustanoviteljev dnevnika Il Manifesto.

Govorniki v gledališču Quirino so obžalovali besede Pier Luigi Bersanija, ki je sprva rekel, da do dolo-

čene mere razume stališča novega gibanja, potem pa je dodal, da to vodi v dodatno razkosanje itak že precej sprte leve sredine. Fassina in tovariši so dejali, da so se dolgo borili znotraj DS, Renzi pa jih ni nikoli resno poslušal, da ne govorimo upošteval.

V Bologni pa bo danes shod desne sredine, za katerega je dala pobudo Severna liga, nato pa se mu je pridružila še Forza Italia. Na govorniškem odru bosta skupaj Matteo Salvini in Silvio Berlusconi, ki je dolgo okleval, na koncu pa je vendarle sprejel vabilo ligašev. Giuliano Ferrara je prepričan, da to druženje z Ligo pomeni dokončno politično smrt za Berlusconi, ki odgovarja, da ni imel druge izbire v prizadevanjih za poenotenje desne sredine.

SLOVENIJA - Cerar Stavka policije »nekoliko neprimerna«

LJUBLJANA - Premier Miro Cerar je včeraj ocenil, da je napoved stavke policistov, ki jo je za 18. november napovedal Sindikat policistov Slovenije, »nekoliko neprimerna«. Dejal je namreč, da je njegova vlada »prva po dolgem času pokazala polno razumevanje za težave policije« in je zanj predvidela tudi dodatna sredstva. Napoved stavke je po besedah premiera prišla tudi ob nepravem času, ko se policisti »že tedne in tedne izkazujejo z izjemnim delom z begunci«, za kar jih je znova pohvalil. Spomnil je tudi, da mora delo policistov v primeru stavke teči naprej.

Spregovoril je tudi o petkovem srečanju z madžarskim premierom Viktorjem Orbanom. Povedal je, da je pogovor tekkel o madžarski narodni manjšini v Sloveniji in slovenski narodni manjšini na Madžarskem, gospodarskem sodelovanju in begunski problematiki. Glede slednje je dejal, da o "tehničnih sredstvih" za varovanje meje z Orbanom nista veliko govorila, sta se pa pogovarjala o tem, kako bo EU morala ravnati na svojih zunanjih in drugih mejah. Cerar je Orbana in njegovo vlado v začetku prihodnjega leta povabil na skupno sejo obeh vlad, na kateri naj bi govorili o gospodarskem sodelovanju.

Rodetovo bivališče in kritike papežu

RIM - Novinar Gianluigi Nuzzi v svoji knjigi Via Crucis (založba Chiarelettere, pred leti je že napisal uspešno Vaticano spa) obravnava približno iste teme kot Emiliano Fittipaldi, med drugim pa dvakrat omenja tudi slovenskega kardinala in nekdanjega ljubljanskega nadškofa Franca Rodeta. Prvič ga prišteva med tiste (vplivne) kardinale, ki v Vatikanu razpolagajo z ogromnimi stanovanji in jih uporabljajo brezplačno (kardinali prejema menda tudi neke vrste plačo, ki dosega 5 do 6 tisoč evrov na mesec). Rode po Nuzzijevih podatkih stanuje v stanovanju, ki obsega 409 kvadratnih metrov. Pri tem piše tudi, da je bil Rode osebni prijatelj pokojnega Marciala Maciella Degollada, ki je bil leta 2006 obsojen zaradi hudih pedofilskih dejanj. Slovenski kardinal pa se pojavi tudi v drugem delu knjige, ki opisuje napetosti med pristaši reformističnega papeža Franciška in njegovimi nasprotniki. Gre za vojno, ki je v glavnem zavita v molk za neprepustnimi zidovi Vatikana, avtor pa ocenjuje, da je prav Rode med vsemi najbolj odkrito kritiziral Franciška, in sicer v intervjuju za Slovensko tiskovno agencijo. Takrat je dejal, da so papeževi nazori glede kapitalizma in socialne pravičnosti dokaj levi in da je papež »zaznamovan z okoljem, iz katerega prihaja«. Ti ljudje (v Južni Ameriki) pa »veliko govorijo in rešijo malo problemov«. (af)

VATIKAN - Knjiga Avarizia Emiliana Fittipaldija

Nedostojno obnašanje cerkvenih dostojanstvenikov

RIM - Neimenovani cerkveni dostojanstvenik je novinarju Emilianu Fittipaldiju v neki rimski restavraciji naštel vse, kar je v Vatikanu narobe – od korupcije in kopicenja bajnih bogastev do luksuznega življenja kardinalov in njihovega odpora do Frančiškovih reform. »O tem moraš napisati knjigo,« mu je prišepnil. Po kavi je novinarju povedal, da je pred restavracijo parkiran avtomobil, poln vsakovrstnih dokumentov, tajnih bilanc in pisem gospodarske nadzorne komisije (Cosea), ki jo je bil ustanovil Frančišek. Tako je nastala knjiga Avarizia (Skopušništvo, zal. Feltrinelli), ki je skupaj z Nuzzijevo Via Crucis izšla v četrtek.

Fittipaldi opisuje doslej skrivnostno finančni položaj vatikanskih ustanov, začeni z banko IOR (v kateri se po preteklih skandalih in kljub Frančiškovim prizadevanjem še vedno skriva denar »nečednih« strank) in močnim nepremičninskim premoženjem, ki v Italiji (v glavnem v Rimu) presega 4 milijarde evrov. Z novimi komisijami in pravili hoče papež urediti finance, iz vatikanskih palač in bančnih računov (ter delnic po svetu) pa čim več sredstev preusmeriti revnim, ki iz cerkvenih skladov prejema le drobtinice. Pri tem pa je le delno uspešen, ker je odpor močan, celo njegovim najožjim sodelavcem pa ugaja razkošje: »ranger« George Pell, k bi moral nadzorovati finance, je v 6 mesecih nakopičil za pol milijona evrov reprezentančnih stroškov.

Nekateri kardinali so se več kot očitno oddaljili od Jezusovih nauk: »Don 500 evrov« Nunzio Scarano ter »Msgr: Rambo« Domenico Calagno, ki doma hrani pravi ar-

zenal, v rimskem premestju pa si je prisvojil ogromno zemljišče. Zanimiv je opis »tovarne svetnikov«: kaže, da v postopkih beatifikacije poleg zaslug pokojnih kandidatov štejeta tudi (ali predvsem) denar in vpliv sponzorjev. Postulatorji, ki vodijo postopke in zbirajo dokazila o domnevnih čudežih, služijo mastne denarje, ne da bi izstavljali račune in utemeljevali stroške. Najdražji je odvetnik Ambrosi, ki ima tudi edino tiskarno, pooblaščen za tiskanje dokumentov v te namene. Kdor se zavzema za beatifikacijo pokojnega duhovnika ali redovnice, mora odvetniku odšteti po več deset tisoč evrov na leto; škofja Marquette v Michigani mu je za slovenskega misijonarja Friderika Barago že nakazala 95.000 evrov.

Fittipaldi je svojčas v tedniku Espresso razkril afero o mariborski nadškofiji, ki je

Na sliki, posneti leta 2007 v Argentini, sta dva kardinala, ki dobro prikazujeta tiho vatikansko vojno. Tedanji državni sekretar Tarcisio Bertone, podoben faraonu z dodatkom črnih očal, pooseblja kardinalsko razkošje; ob njem izpade skromni Jorge Mario Bergoglio kot nekakšen strežnik.

z neverjetnimi finančnimi akrobacijami nakopičila za 800 milijonov evrov dolgov. V poglavju »Porno TV v Sloveniji« obnavlja zgodbo o nadškofu Francu Krambergerju, čudnih investicijah holdinga Gospodarska Rast ter družb Zvon 1 in Zvon 2, ki so med drugim privedle do tega, da je televizija v škofjski lasti predvajala porno filme. Ko je bila nadškofija na robu prepada, se je Kramberger prvič oglašil v Vatikanu: pisno je prosil za dovoljenje, da lahko zaprosi za posojilo v skupni višini 10 milijonov evrov. Ko se je celotna slika izostrila, so »letele glave«: najprej Krambergerjeva, pozneje pa je Frančišek zaradi soodgovornosti dal odstaviti še njegovega naslednika Marjana Turnška in ljubljanskega nadškofa Antona Stresa, ki mariborskih kolegov ni nadzoroval. (af)

POLITIKA

Marko
Marinčič

marko.marincic@primorski.eu

Nekaj se premika

Pretirano bi bilo trditi, da gre za zgodovinski mejnik, gotovo pa se v teh dneh v italijanski politiki dogajajo pomembni premiki. Na desnici se Silvio Berlusconi podreja Matteu Salviniju in naj bi mu danes v Bologni, čeprav sam to zanika, simbolično prepustil vajeti zavezništva. Težišče le-tega se pomika v smer skrajnih evropskih populistov, od francoske nacionalne fronte do avstrijskih svobodnjakov, madžarskega Jobbika in podobnih. Zmernejši konservativci tam nimajo kaj iskati.

Takšne izbire desnice gotovo prijaio Matteu Renziju, ki od njih pričakuje dodaten konsenz. Mnoge odločitve njegove vlade, ki odkrito nagovarjajo volivce desnice, sicer ne bi bile razumljive. Bolj kot popuščanje volilno skoraj irelevantnemu Alfano tiči za tem snubljenje razočaranih Berlusconijevih volivcev, ki jim je Renzi bližji kot Salvini.

Ta zasuk Demokratske stranke v desno politično poloblo pa povzroča tektonske premike tudi na levi. Nekateri z Bersanijo na čelu molče trpijo in vztrajajo znotraj DS čakajoč na boljše čase, drugi počasi kapljajo iz nje v želji, da bi zgradili levo alternativo. Včeraj so se povezali s Sel in nekaterimi odpadniki GSZ. V parlamentu bodo imeli določeno težo, vprašanje je, kolikšno lahko imajo na volitvah. Ne toliko zaradi konsenza, za katerega je precejšen politični prostor, ampak zaradi novega volilnega zakona, ki ne dopušča, da bi kdo Renzija resneje ogrožal z leve.

Isti volilni zakon pa ponuja priložnost Gibanju 5 zvezd. Prav v zadnjem tednu je v raziskavah javnega mnenja prvič v prednosti pred DS v morebitnem drugem krogu političnih volitev.

slovensko
stalno
gledališčeSEZONA
2015/16Koprodukcija
Slovensko stalno gledališče
in Mestno gledališče ljubljanskoHenrik Ibsen
PEER GYNT
režiser Eduard MilerDANES, 8. november, ob 16.00 - red C,K,T
v Veliki dvorani z italijanskimi nadnapisi
S PODORO FUNDACIJE CRTRIESTE

Urniki in postaje avtobusnega prevoza:

PRVI AVTOBUS
14.30 - Sesljan, parkirišče
14.40 - Nabrežina, trg
14.45 - Križ, avtobusna postaja
15.00 - Zgonik, pred županstvom
15.15 - Prosek, bencinska črpalka (obrotna cona)DRUGI AVTOBUS
15.00 - Opčine, postaja na Bazoviški ulici 21
15.10 - Trebče, trg pri spomeniku
15.15 - Padriče, postaja pred športnim centrom Gaja
15.20 - Bazovica, pred cerkvijoTRETJI AVTOBUS
15.00 - Milje, avtobusna postaja
15.05 - Žavlj, avtobusna postaja
15.10 - Domjo, nasproti Kulturnega centra
15.15 - Dolina, pred županstvom
15.20 - Boljunc, pred gledališčem Prešeren
15.25 - Boršt, avtobusna postaja
15.30 - Ricmanje (Barde), avtobusna postajaBLAGAJNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

NABORJET - Zanimiv strokovni posvet

Facebook in slovenski jezik: kako naprej?

Poslušalke in poslušalci posveta v Naborjetu

NOVI MATAJUR

NABORJET - Kako zagotoviti ohranitev narečij in razvoj slovenskega jezika v zamejstvu v obdobju velikih družbenih sprememb in vse večjega uveljavljanja različnih načinov komunikacije, ki jih nudijo družbena in družabna omrežja? Na to in sorodna vprašanja so poskusili odgovoriti udeleženci srečanja v Beneški palači v Naborjetu in na katerem so predstavili nekaj primerov dobrih praks z območij, kjer živimo Slovenci v Italiji, v madžarskem Porabju in v avstrijski Koroški oziroma Štajerski. Celodnevni posvet z naslovom Slovensčina in WhatsApp - od zibelke do družbenih omrežij, med katerim so predstavili tudi različne oblike učenja slovenščine v teh krajih, je organizirala Krščanska kulturna zveza skupaj s Slovenskim kulturnim središčem Planika in Iniciativo Slovenščina v družini.

Po pozdravih podpredsednika Sks Planika Rudija Bartalotha in Martina Kuchlinga v imenu Iniciative Slovenščina v družini so vprašanje ohranjanja in rabe slovenskega jezika v zamejstvu z različnih vidikov v svojih prispevkih analizirali Teodor Domej, Nataša Gliha Komac, Martin Maver, Loredana Gec in Peter Rustia. V drugem delu pa so Rudi Bartaloth, Marina Cernetig, Luigia Negro, Marko Smole, Željka Platzer Papič, Valerija Perger in Miha Dolinšek predstavili svoje izkušnje na področju spodbujanja rabe slovenskega jezika oziroma narečja ter poučevanja slovenščine.

Predavatelji so se strinjali, da so za ohranitev bodisi krajevnih govorov bodisi knjižne slovenščine potrebni medgeneracijski prenos znanja v družini, prisotnost slovenskega jezika v šolskem sistemu in aktivna raba jezika na različnih področjih, v družini in pri obšolskih dejavnostih, pa tudi pri sporazumevanju preko spleta, družbenih omrežij in preko sodobnih medijev. Glede tega je bilo na primer slišati kritiko, da marsikateri, tudi vidni predstavniki slovenske manjšine, na socialnih omrežjih premalo uporabljajo slovenščino. »Facebook je jezikovno ogledalo,« je na primer prepričana Valerija Perger, ki je med drugim ocenila, da so lahko družab-

na omrežja tudi odlično sredstvo za spodbujanje učencev oziroma dijakov, da bolj pogosto uporabljajo slovenski jezik, saj sicer v neposredni komunikaciji vse bolj prevladuje večinski jezik.

Marina Cernetig, ki je med drugim spregovorila tudi o Slovenskem multimedialnem oknu v Špetru, je prepričana, da je potrebno z mladimi komunicirati na bolj sodoben način, če se želi doseči določene rezultate. Dokaz, da so tudi slovenske organizacije v Benečije v koraku s časom, je na primer tudi aplikacija Mi smo tu, ki predstavlja doline v Videmski pokrajini, kjer živi slovenska skupnost. V zvezi z uporabo sodobnih medijev z mladimi je zanimiv projekt predstavil Miha Dolinšek, ki je na Koroškem spodbudil dijake višjih srednjih šol, naj ustvarjajo v slovenskem jeziku. Gre za projekt Iskrica, v okviru katerega mladi napišejo scenarij za film in ga potem tudi posnamejo. Filmskega tekmovanja se je na primer leta 2013 udeležilo približno sto petdeset mladih Korošcev, zanimanje pa je vsakič zelo veliko. Najboljše filme (v slovenščini in z nemškimi podnapisi) nato predvajajo tudi po televiziji.

Izpostavljena je bil tudi pomen slovenskih narečij, ki so lahko v jezikovno mešanih okoljih sredstvo za lažje usvajanje knjižnega jezika, velja pa tudi obratno. O tem je med drugim govorila Luigia Negro, ki je predstavila petindvajsetletno delovanje Zveze slovenskih kulturnih društev v Reziji oziroma pobude društev Rozajanski dum in Muzej rezijanskih ljudi za ohranjanje rezijanske. Poudarila je tudi pomen razvoja kulturnega turizma. »Čezmejnemu narečju« na slovensko-hrvaški meji v Gorskem kotarju in naprezanju za njegov vpis v Unescov seznam nesnovne dediščine je bil namenjen prispevek Marka Smoleta.

Veliko pozornosti pa je bilo namenjeno tudi poučevanju slovenščine v šolah in na izbirnih popoldanskih tečajih. Kar zadeva Kanalsko dolino je bila še enkrat naglašena potreba, da se to vprašanje sistemsko uredi. Letos na primer pouk slovenščine še vedno ni stekel, zaradi česar so mladi močno prikrajšani. Zanimanje za učenje slovenskega jezika v šoli je v meša-

nih okoljih vse večje tudi v neslovenskih družinah, kar prihaja do izraza v vseh štirih zamejskih območjih, zaradi vključevanja otrok z različnim predznanjem jezika pa je potreben tudi drugačen didaktični pristop. (T.G./NM)

BOVEC - V tem letu še nič smučanja

Zastoj na Kaninu

Če bo šlo vse po sreči, naj bi smučišče odprli januarja ali februarja

Smučarji, ki želijo na Kanin, bodo morali počakati še kak mesec

ARHIV

BOVEC – Smučišče na Kaninu letos še ne bo začelo obratovati. Kot poroča Delo, zaradi zamud pri dobavi opreme in rezervnih delov francoskega proizvajalca Poma se glavna dela na infrastrukturi sploh še niso začela. Če bodo te zaplete čim prej odpravili, bo smučanje na najvišjem slovenskem smučišču možno šele januarja ali verjetneje februarja.

Kot kaže, se je zataknilo pri bančnih garancijah za opremo. Poma zagotavlja bovški občini, ki ima v lasti smučišče in vodi obnovo, da ima vse pripravljeno za transport, vendar še čakajo na garancije. Bovčani so na pomoč poklicali ministrstvo za finance in gospodarsko ministrstvo, da bi banke pospešile delo. Denar naj bi bil zagotovljen, pogodba med državo in občino je bila podpisana 17. oktobra, zato ne razumejo, zakaj se stvari vlečejo tako dolgo.

Delavci na gori so v zadnjih dneh izkoristili ugodno vreme, da so sanirali temelje žičnic in sedežnic, zdaj čakajo Francoze. Na krožnokabinski žičnici bo treba zamenjati vse vitalne dele s pogonom vred, vsa obračalna kolesa in sanirati pet stebrov na zgornji tretjini trase. Do decembra pa napovedujejo, da bo nared povezovalna štirisedežnica Prevala, na kateri njih sicer čaka zahtevno delo za dostavo in namestitev pettonskega obračalnega kolesa.

DEŽELA - Slavnost v petek v Gorici

Slovenska skupnost praznuje 40 let življenja

GORICA - Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je svojo zadnjo sejo namenilo pripravam slavnostnega večera, s katerim bo slovenska stranka v petek, 13. novembra, ob 19. uri v veliki dvorani Kulturnega centra Lojzeta Bratuža v Gorici obeležila 40-letnico strankinega delovanja na deželni ravni. Leta 1975 se je spomladi v Devinu odvijal prvi deželni kongres SSK, s katerim se začel je delovanje stranke na koordinirano deželni ravni. Do tedaj je stranka ločeno delovala na Tržaškem in Goriškem, z listami lipove vejice in v navezi z drugimi slovenskimi demokratičnimi skupinami.

Slovenska skupnost je edina stranka v FJK, ki nepretrgoma deluje toliko časa pod istim imenom in simbolom, piše v izjavi za javnost. SSK je izvolila svojega samostojnega zastopnika v prvi deželni zakonodajni dobi leta 1964, se pravi kar deset let pred formaliziranjem deželne dimenzije, danes pa njen zastopnik zaseda tudi položaj podpredsednika deželnega sveta. V vseh teh desetletjih je stranka SSK ostala zvesta izvirnemu poslanstvu in je tako ob ustanovitvi kot še danes zaprisežena tem-

meljnim načelom demokracije, avtonomije in slovenstva.

»Odločili smo se, da bomo na petkovi svečanosti pogled na prehojeno pot zaupali očem mladih. Ob iskreni hvaležnosti in javni zahvali vsem tistim, ki so v stranki aktivni štirideset in več let, bodo mladi izpovedali, kako vidijo našo skupno pot v jutrišnjem dnevu. Beseda nekdanjih protagonistov in beseda mladih se bo prepletala s petjem in glasbo ter oder za krajši trenutek tudi prepustila priložnostnim nagovorom.«

Vabilu SSK na petkovo svečanost so se že odzvali številni družbeno-politični predstavniki iz Italije, Slovenije in Evrope ter zastopniki sorodnih manjšinskih strank, kot tudi visoki institucionalni predstavniki s širšega obmejnega območja. »Pogled na prehojeno pot priča o ponosni množici slovenskih mož in žena, ki so načela in politične programe SSK ne-sebično zagovarjali na vseh nivojih javne uprave: v rajonskih, občinskih in pokrajinskih svetih, v upravah, na Deželi in preko sorodnih političnih skupin tudi v rimskem in evropskem parlamentu,« piše v vabilu za petkovo prireditev v Gorici.

FJK - Šolstvo 1250 dodatnih mest na šolah, na slovenskih 45

TRST - Seznane učnega osebja v šolah v Furlaniji Julijski krajini so okrepili s 1250 dodatnimi delovnimi mesti za nedoločen čas, od teh je 45 mest dodeljenim šolam s slovenskim učnim jezikom. To v okviru izrednega vladnega zaposlitvenega načrta, pri čemer deželni tajnik področnega sindikata Flc-Cgil Adriano Zonta opozarja tudi na kritičnost, saj del predvidenih mest utegne ne biti dodeljen zaradi kriterijev vlade, ki po Zontovih besedah spravljajo na stranski tir potrebe posameznih šol. Poleg tega je iz izrednega zaposlitvenega načrta izostala osebe vrtecev, 45 mest za slovenske šole pa ne zadostuje za polno kritje dodatne ponudbe.

EU - Komisarka za promet Violeta Bulc

Nova priložnost za drugi tir bo razpis leta 2018

BRUSELJ - Nova priložnost za slovenski projekt drugi tir, ki se na pravkar zagnan drugi razpis v okviru instrumenta za povezovanje Evrope ne bo prijavil, bo razpis leta 2018. Na ta razpis se namerava prijaviti tudi drugi tir, je v Bruslju povedala evropska komisarka za promet Violeta Bulc.

Evropska komisija je te dni sprožila drugi razpis v okviru instrumenta za povezovanje Evrope (CEF) v vrednosti 7,6 milijarde evrov. Rok za prijavo je 16. februar. V splošnem delu razpisa v vrednosti 1,1 milijarde evrov ni prostora za velike infrastrukturne projekte. V drugem delu v vrednosti 6,5 milijarde, namenjenega petnajstim kohezijskim članicam, tudi Sloveniji, pa ima vsaka država svojo ovojnico. Slovenske oblasti so se po navedbah Bulčeve odločile, da denar iz te ovojnice porabijo za manjše infrastrukturne projekte, saj je ta celotna vsota v finančni konstrukciji drugega tira premajhna.

Nove priložnosti v okviru instrumenta CEF za infrastrukturne projekte bo leta 2018, ko bodo združili ostanke vseh ovojnic. Na ta razpis se namerava prijaviti tudi drugi tir, je pojasnila Bulčeva. Ob tem je komisarka izpostavila vse večji pomen zasebno-javnih partnerstev. Komisija spodbuja članice, naj povežejo različne vire financiranja, na primer kohezijska sredstva oziroma CEF, in to nadgradijo z vzvodi v okviru evropskega sklada za strateške naložbe.

Bulčeva izpostavlja tudi evropski interes, da zaživi celoten koridor od Jadrana do Baltika in slovenski del je sklepn del za dostop do severnojadranskih pristanišč, kar je izjemno pomembno za Madžarsko, Slovaško, Češko in južno Poljsko. Komisarka je že pred časom pozvala vsa severnojadranska pristanišča, da se povežejo in začnejo skupaj nastopati na azijskem trgu.

SLOVENSKA SKUPNOST

ob 40-letnici
svojega delovanja na deželni ravni

vabi na

SLAVNOSTNO AKADEMIJO

v petek, 13. novembra 2015,
ob 19. uri v veliki dvorani
Kulturnega centra Lojzeta Bratuža v Gorici

Častni gost bo prof. BORIS PAHOR

CEPLJENJE - S pediatrijo Meto Starc o upadu deleža precepljenih otrok

»Starši se morajo zavedati, da so cepiva pomembna«

V številnih državah, med katerimi sta tudi Slovenija in Italija, narašča nezaupanje v cepiva. Proti temu pojavu ni imuna niti Furlanija Julijska krajina: število cepljenih proti gripi se je lani znižalo za 4 odstotke, na kar so v dobri meri vplivale sumljive smrti, ki so jih sprva pripisali cepivu Fluad (naposled se je izkazalo, da je bil preplah neutemeljen), upa da pa tudi delež precepljenih otrok. V letu 2014 je bilo za dva odstotka manj dojenčkov zaščiteneh proti davici, tetanusu, otroški paralizi, oslovskemu kašlju, hepatitisu B in bakteriji Hib (Haemophilus influenzae tipa B), medtem ko je bil padec pri cepivih proti ošpicam, rdečkam, mumpsu in pnevmokokom 4-odstoten. Pred akcijo cepljenja proti sezonski gripi, ki se bo v FJK začela jutri, smo se o zavračanju cepiv in morebitnih posledicah širjenja tega pojava pogovorili z 32-letno tržaško pediatrijo Meto Starc, ki je zaposlena na neonatološkem oddelku pediatrične bolnišnice Burlo Garofolo.

Po uradnih podatkih je bilo lani tudi v FJK manj cepljenih otrok. Ali to opazate tudi pri svojem vsakdanjem delu?

Da, to niso zgolj podatki, ampak tudi vsakdanja izkušnja pediatrov: vse več je staršev, ki se odločajo, da ne bodo cepili svojih otrok ali s tem zavlačujejo. Ta težnja je po drugi strani sprožila »reakcijo« zdravnikov, ki začenjajo vse bolj poudarjati pomen cepljenja. Nekeč je bilo cepljenje otrok skoraj nekaj samoumevnega, zdaj pa je treba staršem cepiva priporočati in podrobneje razlagati, čemu služijo. S starši se je treba več pogovarjati.

Delež precepljenih v Italiji naj bi že bil pod kritično mejo. Kaj se lahko zgodí, če se bo upadanje nadaljevalo?

Cepiva so zaščita za posameznega otroka, hkrati pa visoka precepljenost prebivalstva omejuje širjenje bolezni. Če se raven precepljenosti prebivalstva zniža, se lahko ponovno pojavijo epidemije, ki jih že dolgo ni bilo več. To se sicer že dogaja. Opisanih je vedno več primerov ošpic, mumpsu in oslovskega kašlja, pa tudi posameznih primerov otroške paralize in davice, ki ju v Evropi že več desetletij nismo zasledili. Zaradi večje razširjenosti bolezni imajo več možnosti za okužbo tudi manj odporni ljudje. Primer je oslovski kašelj: dojenčka proti tej bolezni cepimo v tretjem mesecu življenja, če pa se z njo okuži prej, je lahko zanj zelo nevarna. Zato je pomembno, da preprečimo širjenje bakterije. Pred mesecem dni je ravno zaradi oslovskega

V letu 2014 je bilo za dva odstotka manj dojenčkov zaščiteneh proti davici, tetanusu, otroški paralizi, oslovskemu kašlju, hepatitisu B in bakteriji Hib, medtem ko je bil padec pri cepivih proti ošpicam, rdečkam, mumpsu in pnevmokokom 4-odstoten

kašlja umrl dojenček v Bologni. Primer so tudi rdečke, ki se morda zdijo banalna bolezen, v nosečnosti pa lahko predstavljajo veliko grožnjo.

Kje so razlogi odpora proti cepivom?

Eden izmed razlogov je verjetno internet. Med brskanjem po spletu lahko naletimo na številne informacije, zelo pogosto take, ki niso znanstveno utemeljene. Gibanja proti cepivom izpostavljajo nevarnost snovi, ki jih cepiva vsebujejo, na primer aluminij, ki v resnici ni nevaren in ga s prehrano veliko več zaužijemo kot pa z injekcijo cepiva, ali pa živo srebro, ki pa ga za izdelavo cepiv ne uporabljajo več. Marsikdo meni, da gre pri cepivih zgolj za interese velikih farmacevtskih družb in lobijev, drugi starši se bojijo zarot: češ, če nam nekaj nudijo brezplačno, nas hočejo zastrupiti. Za sumničavost je malce kriva tudi zdravstvena stroka: medicinska revija The Lancet je leta 1996 objavila članek Andrewa Wakefielda, ki je zagovarjal povezavo med cepivi in avtizmom. Sledil je velik škandal. Kasneje je več študij njegove trditve ovrglo, revija je sporni članek umaknila, kljub znanstvenim dokazom pa je nezaupanje ostalo in mnogi niso cepili otrok proti ošpicam. Eden od razlogov je najbrž tudi ta, da večina mladih staršev sploh ne pozna bolezni. Nekateri mislijo, da nekaterih bolezni enostavno ni več, ampak to ne drži. Edini primer izkoreninjene bolezni so črne koze: zadnji primer so zabeležili v 70. letih, po zaslugi cepiv pa zdaj virusa ni več in zato ni treba, da se cepimo. Ljudje se tega premalo zavedajo in ne znajo ceniti teh znanstvenih dosežkov. Nasprotno so

druge nalezljive bolezni še prisotne in se lahko pojavijo, ko se raven precepljenosti zniža. Ošpice zlasti v tretjem svetu ostajajo eden izmed glavnih vzrokov smrtnosti.

Katera so pri nas obvezna cepiva in katera so le priporočljiva?

Obvezna so cepiva proti tetanusu, davici, poliomielitisu in hepatitisu B, priporočljiva pa proti oslovskemu kašlju, Hib, pnevmokoku, ošpicam, mumpsu in rdečkam. V heksavalentno cepivo so ob štirih obveznih vključili tudi cepivi proti oslovskemu kašlju in Hib, ki nista obvezni. Tudi to ne prepriča mnogih staršev, saj se jim zdi, da dobijo otroci preveč cepiv hkrati. V resnici pa njihov imunski sistem na to prav dobro reagira; mislim, da bi bilo za starše in predvsem otroka slabše, če bi v prvem letu dobil 18 injekcij namesto treh. Primerno je tudi, da otroka cepimo v prvem letu starosti, saj so nalezljive bolezni ravno v tem obdobju najbolj nevarne.

Cepiva pa lahko imajo tudi stranske učinke.

Kot vsako zdravilo imajo lahko tudi cepiva stranske učinke, vendar tveganje zaradi bolezni, pred katero ščitijo, je neprimerno večje od tveganja zaradi cepiva samega. Med najpogostejšimi stranskimi učinki sta nastanek otekline, kjer je otrok dobil injekcijo, in vročina. Hujši stranski učinki so izredno redki.

Kdaj ni priporočljivo cepiti dojenčkov?

Dojenčkov ne cepimo, ko imajo vročino. V tem primeru je treba počakati, da ozdravijo. Nekatera cepiva niso priporočljiva pri otrocih, ki jemljejo zdravila, ki učinkujejo na imunski sistem, in

pri takih, ki jim imunski sistem ne deluje pravilno. Gre za zelo redke primere.

Kaj v FJK tvegajo starši, ki ne cepijo svojih otrok z obveznimi cepivi?

Starše lahko prijavimo na sodišče za mladoletnike, ki skuša ugotoviti, zakaj otroci niso cepljeni, oz. če obstaja tehten razlog ali pa gre za malomarnost in zanemarjanje otroka. Do konkretnih ukrepov, kar je meni znano, ni nikoli prišlo. Do konca 90. let je bil v veljavi zakon, po katerem necepljeni otroci niso smeli obiskovati obveznih šol - pri vpisu je bilo treba predstaviti knjižico s seznamom opravljenih cepljenj - a nisem zasledila, da bi kdaj res onemogočili vstop v šolo necepljenemu otroku. Zdaj o tem ponovno razpravljajo. Zdravniki moramo vsekakor starše spodbujati k cepljenju otrok zlasti tako, da jih ozaveščamo in jim nudimo čim več informacij. Nasploh je seveda pravilno, da starši niso pasivni in da ne sprejemajo nekritično vsega, kar jim rečemo, vsi pa bi se morali zavedati, da so cepiva pomembna. Če se je to prepričanje izgubilo, moramo ljudi bolje informirati. Ko se odločamo o cepljenju svojih otrok, se ne moremo zadovoljiti s pričevanji in teorijami, ki nimajo znanstvene podlage. Če so otroku diagnosticirali avtizem, pred tem pa je bil cepljen, še ne pomeni, da je cepivo vzrok avtizma. Časovno sosledje ni dokaz.

Lani je precej upadlo tudi število cepljenih proti sezonski gripi.

Cepljenje proti sezonski gripi svetujemo le rizičnim skupinam. Gripa je bolezen, ki jo prav vsi poznamo in zato ne vidimo razloga, da bi je ne preboleli, vendar to ne velja za vse.

Aleksija Ambrosi

CEPLJENJE

Aleksija Ambrosi

aleksija.ambrosi@primorski.eu

Dileme in odgovornost

Novi državni program cepljenja, ki ga je v prejšnjih dneh v Rimu sprejela konferenca dežel, omenja tudi možnost, da bi necepljenim otrokom prepovedali vpis v šolo. Italijanska ministrica za zdravstvo je sicer nemudoma pojasnila, da uvedba tako drastičnega ukrepa, ki bi bil verjetno tudi protustaven, ni na dnevnem redu, saj bi moral o njem odločati parlament, predlog pa kljub temu dviga veliko prahu.

Pri pripravi novega programa je ministrstvo za zdravstvo izhajalo iz podatkov o upadu deleža precepljenih otrok: le-ta, opozarja italijanski inštitut za zdravstvo, je zdrsnil pod 95%, kar naj bi ogrozilo kolektivno imunost in omogočalo ponoven izbruh epidemij. Upad števila cepljenih otrok je posledica rastoče skepse do cepiv: nekateri menijo, da so neučinkovita ali nepotrebna, drugi so prepričani, da so škodljiva. Mladi starši, ki si morda pred rojstvom otroka o cepivih nikoli niso postavljali vprašanj, se tako znajdejo pred dilemo, kaj naj naredijo: naj sledijo zahtevi po cepljenju ali ugovorom, ki se množijo in včasih niti niso iz trte izviti. Širjenje fronte oporečnikov nedvomno pospešuje svetovni splet. V njem ima vsakdo izmed nas neomejen dostop do morja informacij: naveden laik, ki na področju medicine ni podkovan, v njem prav zlahka utone. Za skorajda vsako znanstveno trditev o koristnosti cepiv je na spletu možno najti protargument, odvisno pač od tega, kako nam nekdo predstavi podatke. Če jih sami ne znamo razbirati, smo odvisni od drugih, nekatere pa prej prepriča zarotniška teorija kot uradna, znanstvena raziskava. Živimo pač v času, ko se dvomi porajajo prav o vsem - politiki, sodstvu, medijih ... -, zdravstveni sistem zato ne more biti izjema.

V takem vzdušju bi prepoved vpisa necepljenih otrok v šolo verjetno imela prej nasprotni učinek kot pa krepitev zaupanja v to obliko preventivnega zdravljenja. Prisila lahko odpor še poveča. Edina pot sta torej informiranje in osveščanje, pa tudi kaj več transparentnosti ne bi škodilo. V nekem intervjuju je priznani italijanski virolog Giulio Tarro dejal, da z ukinjanjem obveznega cepljenja države ne odpravljajo cepiv, temveč nalagajo odgovornost državljanom. Če je njihov občutek odgovornosti dovolj razvit, pravi Tarro, si država lahko to privoši. Je v tem pogledu Italija dovolj zrela?

Vinjete za 2016 kovinsko zelene barve

LJUBLJANA - Vinjete za leto 2016 za slovenske avtoceste bodo kovinsko zelene barve. V prodaji bodo od 1. decembra, cene pa ostajajo takšne kot doslej, nespremenjene bodo tudi vinjetne kategorije. Nalepka na vetrobranskem steklu bo potrebna od 1. februarja 2016. Do takrat pa se lahko uporabniki po avtocestah in drugih cestinskih cestah vozijo z vinjeto z letnico 2015, ki je rdeče barve in velja še do 31. januarja 2016. Za letno vinjeto za osebnna vozila (cestninski razred 2A) bo treba še naprej odšteti 110 evrov, za mesečno 30 evrov in za tedensko 15 evrov. Uporabniki motorjev (cestninski razred 1) bodo morali za letno vinjeto odšteti 55 evrov, za polletno 30 evrov in za tedensko 7,50 evra. Lastnike kombijev (cestninski razred 2B) tedenska vinjeta stane 30 evrov, mesečna 60 evrov, letna pa 220 evrov.

Oddaja o obletnici padca berlinskega zidu

TRST - Letos mineva 25 let od združitve obeh Nemčij, ki sta od 3. oktobra 1990 sta spet skupaj. Do ponovne združitve je prišlo leto dni po padcu berlinskega zidu 9. novembra 1989, ko so podobne veselja vzhodnih in zahodnih Nemcev obkrožile ves svet. Na predvečer te obletnice bo na deželnem omrežju RAI 3bis nocoj ob 20.50 na sporedu posebna oddaja, ki je bila posneta lani ob 25-letnici padca zidu, simbola hladne vojne. Avtorica oddaje Ines Škabar je z raznimi sogovorniki skušala izmeriti tudi sodobni utrip mesta, saj slovi Berlin po izredno bogati kulturni ponudbi. V dokumentarcu se bodo zvrstila tudi pričevanja predstavnikov mlajše generacije, ki so zapustili rodni kraj. Ponovitev oddaje bo v četrtek, 12. novembra, ob 20.50.

KONCERTI - Ob štirideseti obletnici smrti primorskega slikarja

Po sledih Toneta Kralja

Vokalna skupina Gallina bo nastopila tudi na Katinari in Višarjah - Prvi koncert danes v Šmartnem

ŠMARTNO - V cerkvi sv. Martina v Šmartnem v Goriških Brdih bo danes ob 17. uri prvi iz cikla koncertov po cerkvah s slikavami Toneta Kralja, ki ga ob 40. obletnici njegove smrti pripravlja slovenska vokalna skupina Gallina. V naslednjih mesecih bodo dekleta med drugim zapela v cerkvah na Katinari, v Lokvi in na Višarjah. Kralj je deloval na Primorskem v času italijanske okupacije, zato njegove poslikave z upodabljanjem krivic, ki so se dogajale slovenskemu narodu, marsikje predstavljajo kritiko in obtožbo tedanje oblasti. Skupina Gallina bo na koncertih izvedla sakralni program in predstavila za to priložnost napisane novosti mladih slovenskih skladateljev. Koncerte bo s predavanji o poslikavah pospremlil Igor Kranjc.

Vokalna skupina Gallina

ŽELJKO STEVANIČ

ZAHODNI KRAS - Naponi upraviteljev Bite in vaške skupnosti

V Križu nasprotujejo prodaji Ljudskega doma

Kriška vaška skupnost ne bo križem rok spremljala dogajanje okrog Ljudskega doma in nasprotuje vsakršni hipotezi prodaje stavbe, ki so jo v prvih vojnih letih z udarniškim delom zgradili domačini. Pri tem so jim pomagali prebivalci sosednjih vasi ob finančni podpori KPI. Po raznih lastninskih prehodih, ki so bili vezani na konec KPI in nastanek novih strank, je Ljudski dom prešel pod okrilje nepremičninskega premoženja Demokratske stranke. Danes je njegov lastnik družba z omejeno odgovornostjo Ljudski dom srl (pooblaščen upravitelj Gianni Torrenti), v katero je pred tremi leti pristopila slovenskega nepremičninska družba Dom. Kot piše v spodaj objavljenem sporočilu je Dom odkupil 50 odstotni delež, da bi s s tem preprečil odtujitev lastništva Ljudskega doma.

Problem Ljudskega doma je ponovno stopil na plan pred kratkim, ko sta upravitelja Igor Guštinčič in Liliana Bezin zaprla restavracijo Bita. S tem sta želela opozoriti na stanje gostinskega obrata, ki je nujno potreben obnove, ter obenem tudi na še nekatera nerešena lastninska vprašanja. Da ne bo vse ostalo pri zaprtju Bite, sta Guštinčič in Bezinova posredovala družbi Ljudski dom in njenima deležnikoma (Torrentiju za deželno nepremičninsko družbo DS in družbi Dom) konkretne predloge za trajno ožvitev gostinske dejavnosti. Predlogi vsebujejo tudi njune finančne obveze za obnovo gostinskega obrata.

Upravitelja Bite, ki je odprla vrata poleti leta 2009, uživata podporo domačih društev in organizacij. V naslednjih dneh bodo zastopniki organizacij, ki so vezane na Ljudski dom in tudi na dom Alberta Sirka, javno podprle napore upraviteljev Bite in skušale s tem spodbuditi celovito rešitev za Ljudski dom. V Križu so prepričani, da predstavlja dogovarjanje edino možnost za prihodnost Ljudskega doma, ob prepričanju, da objekta ne gre prodati. O prodaji sicer nihče javno ne govori, te možnosti pa ne gre izključiti.

S.T.

Ljudski dom trenutno sameva, v Križu upajo, da bo kmalu spet odprta vrata restavracija Bita

ARHIV

KRIŽ - »Afera« Ljudski dom

Stališče družbe Dom

»Vložka v razpršeni hotel ni mogoče spet koristiti, problem pa je treba rešiti«

»Družba Dom je, zato da bi preprečila odtujitev lastništva kriškega Ljudskega doma, leta 2012 odkupila polovični delež v družbi lastnici omenjenega objekta. Odkup lastništva je bil takrat izveden na pobudo skupine domačinov, ki so se obvezali, da bodo kasneje poskrbeli za prevzem celotnega deleža ali vsaj preostalega deleža,« piše v stališču družbe Dom v zvezi z dogajanjem okrog kriškega Ljudskega doma. Takrat je bilo govora o zadruzi, združenju ali drugi pobudi, ki bi bila ustanovljena v ta namen. Na tak način bi lahko domačini poskrbeli za usodo in razvoj objekta in dejavnosti, ki se v njem izvajajo.

»Skladno z omenjenim dogovorom in svojim poslanstvom, je uprava družbe Dom sklepala, da bo svoj delež prodala domačinom po čisti nakupni vrednosti. Za isto kupnino, ki je bila dogovorjena, je bil pripravljen svoj delež prodati tudi drugi deležnik družbe lastnice objekta,« piše v izjavi. »Ko je bilo potrebno omenjeno obvezo domačinov realizirati, je bila z njihove strani predložena ponudba za odkup deležev, ki tako iz vidika vrednosti kot

načina poravnave ni bila sprejemljiva. Iz tega razloga se lastniško vprašanje še ni razpletlo.«

Glede spodletele pobude razpršenega hotela v Križu, o kateri je tekla beseda na nedavni skupščini Združenja za Križ, Dom pojasnjuje, da je bil iniciator spodletele pobude domačin, medtem ko sta ga ostala partnerja v pobudi le tehnično in finančno podpirala. »Poglavitni razlog za propad pobude je bilo pomanjkanje subjektov iz vaše sredine, ki bi prevzeli vlogo upravitelja hotelirske gostinske dejavnosti. Po tej ugotovitvi in odstopu ostalih partnerjev se z reševanjem nastale situacije sedaj ukvarja družba Dom.«

Podjetnik Valentino Cossutta je na skupščini Združenja za Križ, kot smo poročali, namignil na možnost, da bi svoj vložek v razpršeni hotel (650 tisoč evrov) preusmeril v odkup Ljudskega doma. Družba Dom v svojem stališču potrjuje, da so »poteze za zaključek postopka za odkup Ljudskega doma nujne, vendar je tudi jasno, da vložkov v spodletele projekte ni mogoče ponovno koristiti.«

Cosolini sprejel avstrijskega diplomata

Tržaški župan Roberto Cosolini je v petek na županstvu sprejel trgovskega svetovalca avstrijskega veleposlaništva v Italiji Gregorja Postla. Na srečanju je prvi občan poudaril pomen sodelovanja med Trstom in Avstrijo ne samo na področju kulture, ampak predvsem glede gospodarskega razvoja in med cilji naštel zlasti ponovni zagon pristanišča, razvoj znanstvenega raziskovanja ter preureditev območja starega pristanišča. Postl je pokazal zanimanje za omenjene teme ter poudaril dejavnost ustanove Advantage Austria, ki v tujini dejansko uradno zastopa avstrijsko gospodarstvo.

Srečanje članov Round Table iz Italije in Avstrije

V Trstu ta konec tedna poteka t.i. Iro's Meeting Italija-Avstrija, se pravi srečanje italijanskih in avstrijskih članov organizacije Round Table, ki se posveča mladim delavcem, podjetnikom, kulturnikom, funkcionarjem in predstavnikom prostih poklicev. Kakih trideset članov ob obravnavanju aspektov dela v organizaciji spoznava krajevne znamenitosti.

Spomin na padle v demonstracijah leta 1953

Občina Trst je včeraj počastila padle občane v demonstracijah leta 1953. V cerkvi Vstalega Kristusa na pokopališču pri Sv. Ani je generalni vikar tržaške škofije Pier Emilio Salvade daroval mašo, zatem je občinska delegacija z odbornico Antonello Grim položila venec k spomeniku padlim.

Okusi Krasa: danes ekskurzija Curiosi di natura

V okviru pobude Okusi Krasa prireja danes združenje Curiosi di natura ekskurzijo na območje Samatorce in Pra-prota. Zbirališče ob 9.15 na pokrajinski cesti št. 6 v Gabrovcu na višini hišne številke 40.

Instalacija dijakov v vojnem muzeju

V muzeju vojne in miru Diego de Henriquez bodo danes ob 16.30 odprli videoinstalacijo z naslovom Izogniti se vojni, ki so jo oblikovali dijaki nekaterih tržaških nižjih in višjih srednjih šol ter poklicnih zavodov.

ULICA SV. FRANČIŠKA

Hudo poškodovan 23-letni motorist

V prometni nesreči, ki se je včeraj popoldne pripetila na vogalu med Ulico sv. Frančiška Asiškega in Ulico Carpison (nedaleč od Ljudskega vrta), se je hudo poškodoval mlad motorist. Okrog 15.30 se je 23-letni Tržančan C.C. (letnik 1992) s svojo hondo CB600 peljal po Ulici sv. Frančiška proti mestnemu središču, ko je iz Ulice Carpison pripeljal avtomobil mini rover, ki ga je upravljal 51-letni voznik. Mini, ki je zavijal levo proti mestnemu središču, naj bi se v križišču ustavil, toda motorist je pred njim izgubil ravnotežje in padel. Zadel naj bi avtomobil mini in zdrsel po cestišču ter se znašel pod parkiranim avtom hyundai tucson. Gasilci so morali dvigniti vozilo in poškodovanca previdno potegniti izpod njega, reševalci službe 118 so mladeniča prepeljali v katinarsko bolnišnico. Njegovo zdravstveno stanje je bilo sinoči kritično, sprejeli naj bi ga na oddelek za oživljanje. (af)

KORZO CAVOUR - Poškodovani predvsem mladi

Po silovitem trčenju skoraj vsi v bolnišnico

Tržaško nabrežje je bilo v noči na soboto prizorišče spektakularne prometne nesreče, ki bi lahko imela veliko bolj dramatičen epilog. Nekaj pred 2. uro ponoči sta v križišču med Korzom Cavour in Ulico Valdirivo trčila avtomobila fiat 500 in nissan micra, v katerih je potovalo sedem mladih. Trk je bil zaradi previsoke visoke hitrosti vsaj enega od avtomobilov silovit, fiata je celo vrglo v zrak in je naposled pristal na strehi (na sliki s Facebooka). Na prizorišče nesreče so prispeli štirje rešilci urgentne službe 118, mestni redarji, karabinjerji, gasilci. Obe cesti sta bili več časa zaprti za promet, dinamiko nesreče preučujejo karabinjerji. Pomoč so nudili sedmim poškodovanim, šest so jih prepeljali v tržaško bolnišnico. Razen enega, ki je star 41 let, so vsi stari med 18 in 24 let, kar je najbrž pripomoglo k srečnemu

razpletu: fantje in dekleta so utrpeli le lažje poškodbe, eden izmed njih tudi zlom kolka ... »ampak pri tako mladih ljudeh ni to nič hujšega, v roku enega meseca bo vse mimo,« je pripomnil eden od reševalcev.

Uničeno pohištvo pustil pri črpalki

Policisti devinskega komisariata so v petek zaradi nedovoljene zasedbe zemljišča in odlaganja odpadkov ovdili 39-letnega F.S. iz Tržiča, a po rodu iz Neaplja. Moški, sicer že znan silam javnega reda, je pred časom gorškemu znanu pomagal izprazniti stanovanje, pri čemer je staro pohištvo razbil in pustil na območju nekdanje bencinske črpalke družbe Eni v Devinu, ki je zdaj zaprta in je postala pravcati odlagališče. Policija je do Neapeljčana prišla na podlagi pisma in materiala, najdenega na omenjenem odlagališču in ki je pripadal gorškemu znanu.

Ovadba za 9,99 evra

Policisti so v petek zaradi kraje ovadili romunski par. Gre za 40-letnega G.C., že znanega silam javnega reda, in njegovo 39-letno ženo G.C., oba s stalnim bivališčem v Trstu. Dvojica se je takrat mudila v trgovini Media-world v trgovskem središču Torri d'Europa, ko je neka prodajalka opazila moškega, kako je vzel paket s kablom za USB priključek za pametni telefon in ga spravil v žep, medtem ko je žena gledala naokoli. Par je šel mimo blagajne, ne da bi plačal, ob izhodu pa so ju ustavili in poklicali policijo, ki je Romuna ovadila in prisilila, da sta za kabel naposled plačala: blago je bilo vredno 9,99 evra.

TURIZEM - Direktorica agencije Aurora Vera Kermez o vplivu dogajanja na Bližnjem Vzhodu

K sreči je zdaj nizka sezona Ljudje rezervacij niso odpovedali

Za »tvegane« kraje že dalj časa ni velikega povpraševanja - Kljub begunski krizi zdravilišča v Sloveniji privlačna

K sreči smo v obdobju nizke turistične sezone in ni veliko povpraševanja oz. letov v »rizične« bližnjevzhodne ali severnoafriške turistične kraje, ki vsekakor zaradi tamkajšnjega dogajanja že dalj časa niso več tako priljubljena destinacija. Kljub temu stranke rezervacij za letovanje npr. v Šarm el Šejku v božičnem in novoletnem času niso odpovedale, prav tako ne gre beležiti odpovedi za bivanje v slovenskih termalnih središčih na območjih, kamor prihajajo begunci oz. migranti z Bližnjega Vzhoda. Tako pravi Vera Kermez, direktorica potovalne agencije Aurora, ki smo jo včeraj vprašali, ali so zadnji dogodki, povezani z eksplozijo letala, ki je iz Šarm el Šejka peljal domov ruske turiste, kaj vplivali na odločitve strank.

»Na srečo v tem trenutku nimamo nikogar v tistih krajih, ker smo

v obdobju, ko je rezervacij malo,« pravi Vera Kermez, ki dodaja, da so potovalne agencije odvisne tudi od informacij, ki jih prejemajo od italijanskega zunanjega ministrstva. Pri Aurori gledajo že vnaprej, se pravi na obdobje božičnih in novoletnih praznikov in strankam, ki so že rezervirale letovanje, svetujejo, naj malo počakajo na razvoj dogodkov. Zunanje ministrstvo trenutno ni še izdalo točnih smernic, v slučaju pa, da se bo to zgodilo, bodo morali smernice upoštevati.

Pri agenciji so pred eksplozijo ruskega letala sicer prihajale stranke, ki so rezervirale potovanje v Šarm el Šejk, zdaj pa se je to ustavilo, pravi Kermezova, vendar že opravljenih rezervacij ni odpovedal nihče. Ljudje so se sicer prišli pozanimat, na agenciji pa so jim svetovali, naj počakajo, kaj se zgodi, pravi direktorica Aurore, ki

Direktorica agencije Aurora Vera Kermez

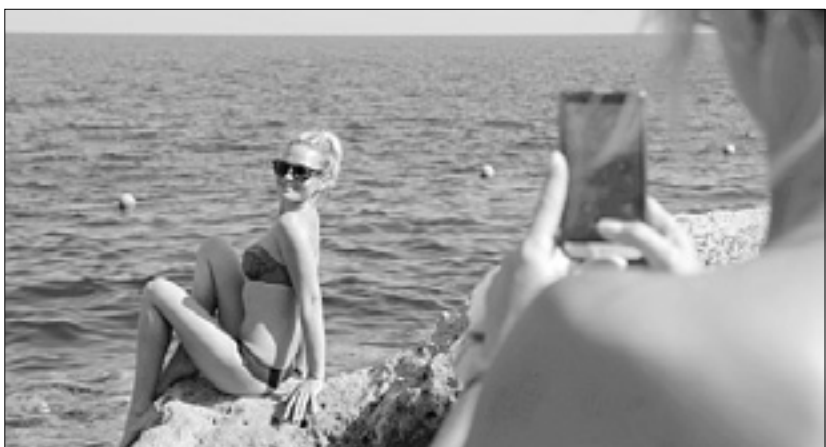
FOTODAMJ@N

dodaja, da so tega vsekakor vajeni že dalj časa: »To je že leto, če ne več, ko ne vemo nikoli točno, kaj bo. Zato smo navajeni, da malo počakamo, kako se bo odvijalo - ker novo leto je čez dva meseca - če bo do takrat vse mirno in bo potekalo v redu. Če bo še kaj, kar ne vemo, se bomo potem pač prilagodili tisti situaciji.« Za destinacije, kot je npr. Šarm el Šejk, se je število letov precej zmanjšalo, turistični operaterji so se odločili, da potnike usmerijo na druge, varnejše destinacije. Nekaj letal bo še šlo, vendar ena stvar je brisati neko destinacijo zdaj, druga stvar pa brisati jo čez novo leto, zato je treba malo počakati, pravi Kermezova, ki dodaja, da je že nekaj časa manj povpraševanja za potovanja ne samo v Šarm el Šejk, ampak tudi v druge »tvegane« kraje severne Afrike, npr. v Tunizijo, ki jo je marca letos prizadel atentat v muze-

ju Bardo. Ljudje se pač odločijo za varnejše destinacije, pozimi gredo npr. zelo dobro Kanarski otoki ali Španija, potem mesta po Franciji, Nemčiji, vzhodni Evropi (npr. Praga, Bratislava, Budimpešta). Doma ljudje vsekakor ne ostanejo.

Pri Aurori pa niso zabeležili odpovedi rezervacij za bivanje v zdraviliščih v Sloveniji, ki ležijo na območjih, na katerih se soočajo s prihodom beguncev oz. migrantov z Bližnjega Vzhoda. Položaj v zdraviliščih je pod nadzorom in, kot pravi direktorica, »Slovenija ostaja še vedno ena najbolj varnih držav v Evropi. V terme peljemo z avtobusi vsak četrtek in nedeljo in v tem obdobju tiste destinacije gredo zelo dobro, ker je november za zdravilišča obdobje visoke sezone, tako vse poteka v normalnem redu,« pravi Vera Kermez.

Ivan Žerjal

Na plažah v Šarm el Šejku je bilo včeraj še vedno veliko ruskih turistov

ANSA

GOSPODARSTVO - Združenje Confartigianato

Tržaški obrtniki obhajajo 70-letnico

Slavnostno srečanje je bilo v petek v dvorani Trgovinske zbornice

FOTODAMJ@N

Tržaško združenje obrtnikov ter malih in srednjih podjetij Confartigianato praznuje leto 70-letnico obstoja in delovanja, saj je bilo ustanovljeno 5. julija 1945. Trenutno deluje na Tržaškem 4457 obrtniških podjetij, kar znaša dobrih 27 odstotkov vseh podjetij, zaposlujejo pa 7.881 ljudi. Jubilej so v petek počastili s slavnostnim zasedanjem v dvorani Trgovinske zbornice ob prisotnosti krajevnih, deželnih in vseh državnih predstavnikov združenja Confartigianato ter predstavnikov deželnih in krajevnih oblasti. Vedno na sedežu Trgovinske zbornice bo do petka na ogled fotografska razstava o zgodovini tržaškega obrtništva, medtem ko je sinoči na četrtem pomolu starega pristanišča potekal defile tržaških frizerjev. Vedno na četrtem pomolu bo danes med 10. in 19. uro in jutri med 9. in 14. uro potekalo italijansko prvenstvo frizerjev, jutri pa bo v centru za mala podjetja pri Orehu ob 19. uri zaključna družabnost za člane združenja.

OBČINA TRST - Priprave na spomladanske upravne volitve

Gneča kandidatov

V SSK pod vprašajem kandidatura Igorja Švaba, v slovenski DS si utira pot Matej Iscra

»Jumbo« plakat županskega kandidata Giorgia Marchesica

FOTO DAMJ@N

Za tržaške občinske volitve se pripravljajo več županskih kandidatov, nekateri javno, drugi še za kulisami. Svojo ponovno kandidacijo je že napovedal aktualni župan Roberto Cosolini, ki še čaka na močne tekmece, zlasti na tistega, ki ga bo, če ga bo, izbrala desna sredina.

Njen najmočnejši adut je Roberto Dipiazza, ki je sicer na pol že najavil kandidacijo, potem pa je obmolknil. Bivši župan in aktualni deželni svetnik čaka na razvoj dogajanj v desnosredinskem taboru, kjer ligaš Pier Paolo Roberti dejansko nima možnosti, da bi postal skupni županski kandidat desne sredine. Seveda, če se bo slednja poenotila z dogovorom med Matteom Salviniem in Silviom Berlusconiem. Dipiazza je medtem z Gaetanom Quagliarello podprla nova desna sredina notranjega ministra Angelina Alfana.

Levica (SKP in SKI) bo na volitve šla s svojim županskim kandidatom, medtem ko bo SEL spet podprla Cosolinija, ki bo žel tudi podporo Slovenske skupnosti. V slovenski stranki je pod vprašajem ponovna kandidatura občinskega svetnika Igorja Švaba, medtem ko si v slovenski komponenti Demokratske stranke utira pot kandidatura Mateja Iscre, ki je trenutno rajonski svetnik na vzhodnem Krasu.

Gibanje 5 zvezd bo glede županske kandidature moralo izbrati med občinskim svetnikom Paolom Menisom in Paolo Sabrino Sabio (ni izključeno, da bosta kandidirala oba), prava gneča v gneči pa vlada med independentisti. Giorgio Marchesich je svojo župansko kandidacijo najavil tudi na velikih »jumbo« plakatih.

Urad za odnose s Slovenci v Ulici Teatro Romano

V okviru reorganizacije tržaških občinskih izpostav so že 1. julija zaprli urad v Ulici Giotto 2, kjer je od leta 2007 deloval tudi Urad za odnose s slovensko manjšino. Prav tam (pa tudi na Opčinah in na Proseku) so decembra 2007 začeli izdajati prve dvojezične osebne izkaznice.

Iz papirnatih obvestil, ki so prilepljena na vratih izpostave, izhaja, da se je tamkajšnji Urad za odnose s slovensko manjšino preselil v prostore nove občinske izpostave v Ulici Teatro Romano 7/b (na sliki); tam deluje ob ponedeljkih in sredo od 9. do 12.15 in od 14. do 16. ure, ob torkih, četrtek in petkih pa samo od 9. do 12.15. Kdor bi potreboval druge storitve, pa se lahko obrne na ostale občinske izpostave, in sicer tisto za Zahodni Kras na Proseku, za Vzhodni Kras na Opčinah ter za Sv. Vid in Staro mesto v Ulici Locchi 23/b. (sas)

NAŠ INTERVJU - Politolog Igor Guardiancich, petkov gost Slovika

(Ne)uspehi Slovenije in reforme v Italiji

Čeprav gre Slovenijo umestiti med tiste države, ki se soočajo z ostro krizo, nje-
no gospodarstvo v zadnjih par letih ven-
darle okreva. Tako ugotovlja tržaški poli-
tolog Igor Guardiancich, ki je v petek zve-
čer v Gregoričevi dvorani predaval o fi-
nančni in gospodarski krizi, ki že vrsto let
pesti Slovenijo. Guardiancichevo preda-
vanje z naslovom »Od uspeha do propa-
da (in nazaj): Slovenija, evroobmočje in te-
žavna zapuščina jugoslovanskega samou-
pravljanja«, ki ga je organiziral Slovenski
izobraževalni konzorcij (Slovik), je bilo ze-
lo dobro obiskano.

Predavatelj meni, da postopni proces
prestrukturiranja, ki se je na začetku slo-
venske tranzicije izkazal za posrečeno stra-
tegijo pri uvajanju konkurenčnega tržnega
gospodarstva, je v letih prekomerno zakas-
nil privatizacijo podjetij, bank in državne-
ga premoženja. Zaradi nedokončane pri-
vatizacije pa so nastale nekatere težave, ki
so postale očitne z izbruhom krize od leta
2007 dalje, slovensko gospodarstvo pa so
pahnile na rob prepada.

Kot je na petkovem srečanju obraz-
ložil tržaški politolog z ekonomsko iz-
obrazbo, ki raziskuje in predava na Dan-
skem, med slovenskimi poslovneži, politi-
čnimi predstavniki in bančniki so se utr-
dile močne vezi klientelističnega tipa, kar ni
v korist zdravemu tržnemu gospodarstvu.
Slovenske banke, ki so si denar izposojale pri
tujih bankah, so slovenskim poslovnem in
podjetjem zagotavljala tvegana posojila. Z
nastopom finančne krize, leta 2008, so ra-
vno te banke zabeležile pomanjkanje li-
kvidnosti, številna podjetja pa so čez noč po-
stala insolventna.

Katere so posledice tega neuspeha?

Bančna kriza se je v Sloveniji, pod-
obno kot v številnih drugih državah peri-
fernega evrskega območja, spremenila v
javnofinančno krizo. Slovenska politika je
ukrepala prepočasi, BDP pa je medtem
krepko padel. Zaradi številnih stečajev pod-
jetij se je povišala stopnja brezposelnosti.

**K temu lahko prštejemo negativne
učinke zaradi nastanka nekaterih me-
hurčkov na slovenskem trgu ...**

Mehurčki in špekulacije so se poja-
vili na slovenskem borznem trgu, pri
upravljanju z nepremičninami, v gradbe-
ništvu in drugod. Ta situacija je zaostri-
la sistemsko tveganje in se nenazadnje
odrazila v padcu bonitetnih ocen slo-
venskega dolga.

**Pa vendar kaže, da pacient okreva:
s to ugotovitvijo ste zaključili svoje
predavanje. Bo Slovenija res premosti-
la krizo?**

O tem imamo zaenkrat žal premalo
podatkov in lahko torej le ugibamo. Pre-
den lahko zatrdimo, da je slovensko go-
spodarstvo na pravi poti proti izhodu iz kri-
ze, so potrebne nekatere bistvene izboljša-
ve oziroma spremembe.

Katere?

Kot prvo je potrebno, da vlada na-
daljuje s politiko zniževanja preobsežne
zadolžitve javnega in zasebnega sektorja.
Šele v prihodnjih mesecih bomo ugotovi-
li, ali je ponovna rast slovenskega go-
spodarstva fiktivna ali pa, obratno, krep-
ka in trajnostna. Za podrobno analizo sve-
tujem kak spis ekonomista Jožeta Dami-
jana, ki je najboljši poznavalec bodisi slo-
venske krize bodisi strategij za njeno učin-
kovito premoščanje.

**Med predstavitvijo ste omenili vrsto
ukrepov za izboljšanje položaja. Jih lah-
ko povzamete?**

Navedel bi okrepitev pristojnosti re-
gulaterjev in vseh, ki so zadolženi za nad-
zor nad slovenskimi bankami; oster boj
proti korupciji z uporabo učinkovitih
pravnih instrumentov. Nenazadnje pa iz-
polnjevanje obljub o privatizaciji državne-
ga premoženja, seveda po primerni ceni.

Igor Guardiancich med petkovim predavanjem v Gregoričevi dvorani FOTODAMJ@N

**Oprostite, ampak v trenutku, ko je
kapitalistični sistem v škripcih, mi prosim
dovolite, da podvomim v realne učinke
vsesplošne privatizacije ...**

No, je že res, da lahko tudi država
učinkovito upravlja s premoženjem in re-
surzi, ki potemtakem ostajajo v državni la-
sti. Ampak zgodovina kaže na to, da so pri-

vatni sistemi med dvema alternativama
nedvomno boljši od tistih, kjer je lastništvo
v rokah državnih aparatov. Tam, kjer se ut-
ruje zasebna lastnina in zatorej prednjači-
jo zasebni interesi, razpolagamo z uspeš-
nejšimi tehnologijami, z ustrežnejšimi re-
gulativami in tudi pravosodni sistem je bolj-
ši.

GRADEC - TPPZ Pinko Tomažič konec oktobra na gostovanju

Partizanski zbor v Avstriji

Tržaške pevke in pevce povabila avstrijska komunistična stranka - Koncert in spomin na vojne dogodke

Na povabilo avstrijske komunisti-
čne stranke (KPO) iz Štajerske se je Trža-
ški partizanski pevski zbor Pinko To-
mažič 24. in 25. oktobra mudil v Grad-
cu, kjer je nastopil v tamkajšnjem Ljud-
skem domu ob priložnosti avstrijskega
državnega praznika. 26. oktobra namreč
proslavljajo v Avstriji umik zaveznikov in
začetek avstrijske nevtralnosti, ki je sto-
pila v veljavo kot deklaracija nevtralnosti
na ta dan leta 1955.

Tako kot pred petimi leti, ko so par-
tizanski pevci prvič nastopili v Gradcu,
je bilo občinstvo spet navdušeno nad nji-
hovim koncertom pod vodstvom Pie
Cah. Da bi se jim zahvalili, so organiza-
torji za goste poskrbeli tudi za bogat
spremljevalni program, ki je vključeval
več ogledov: še isti popoldan so namreč
obiskali mesto, naslednji dan pa so spo-
znali »antifašistični« obraz Gradca.

Mladi zgodovinar Georg Hoffman
z Univerze v Gradcu je tržaškim gostom
odprl vrata vojaškega strelišča Feliefer-
hof, kjer so v zadnjih vojnih dneh leta
1945 Gestapovci in SS-ovci umorili več
kot 200 jetnikov, da bi pred prihodom
Rdeče Armade zbrisali vsakršno sled nji-
hovega delovanja. Ustreljene so zakopali
v skupnih grobiščih na strelišču Felie-
ferhof ali znotraj SS-ovske vojašnice
Wetzelsdorf: nekatere grobnice so razi-
skovalci odkrili in doslej prekopali 142
trupel, druge pa še iščejo. Šele leta 2008
se je skupina zgodovinarjev iz graške uni-
verze lotila sistematično teh raziskav,
ostaja pa še veliko dela, ki ga seveda po
70-ih letih otežkoča pomanjkanje prič in
pričevanj. Leta 2011 so na mestu dveh
skupnih grobišč postavili spomenika v
spomin na vse žrtve tega nacističnega
zločina. Vsako leto ob svetovnem dne-
vu človekovih pravic (10. decembra) po-
tekajo tu spominske svečanosti. Pred
spomenikom na centralnem graškem
pokopališču so se padlim s pesmijo po-
klonili tudi naši partizanski pevci. Na
granitnem svodu je vklesanih približno
2.500 imen talcev, obglavljenih dezer-
terjev in borcev proti nacifašizmu; med

njimi je največ Slovencev, stalno pa do-
dajajo nova imena, saj se to poglavje av-
strijske zgodovine šele raziskuje.

Pobudnik koncerta in gostovanja
nasploh je bil Ernest Kaltenegger, to je
nekdanji štajerski deželni svetnik za
KPO in eden vidnih voditeljev avstrijs-
ke komunistične partije, ki se rad po-
tepa po Sloveniji po poteh partizanov
(med drugim je bil oktobra lani v Preč-
niku na proslavi 30-letnici postavitve
spomenika) in o tem predava po Av-
striji in Nemčiji pod naslovom *Slovenija
za te, ki zavijajo na levo* (Slowenien Für
Linksabbieger).

Partizanski pevci so se domov
vrnili polni pozitivnih vtisov, novih spo-
znanj in bogatejši, ker so spoznali nove
tovariše in vzpostavili prijateljske vezi, ki
jih nameravajo nedvomno še poglobiti.

TPPZ P. Tomažič pri spomeniku na graškem pokopališču

SERGIO PAOLETTI

Pohod po Tigrovih sledih

Koordinacijsko združenje kraških vasi in društvo TIGR Primorske sta včeraj pri-
redili Pohod spomina (fotoDamj@n). Blizu obeležja stičišča katastrof Lonjer in Padri-
če v gozdu Salcer je kraška jama, v kateri so se v času fašističnega nasilja zbirali doma-
čini in člani organizacije TIGR. Pohodniki so se odpravili do Gabrovega hriba, razgledne
točke in pečine v Hudem letu, kjer so jih nagovorili predsednik društva TIGR Primor-
ske Savin Jogan in domačini, pričevalci tistega časa. Zapel je MePZ Slovan Skala.

Geržiničevi spomini v DSI

»Ponedeljkov večer«, ki ga jutri ob 20.30
v Peterlinovi dvorani prireja Društvo slo-
venskih izobražencev in Knjižnica Duša-
na Črnetu, bo posvečen knjigi spominov
šolnika, glasbenika, publicista in uredni-
ka Alojzija Geržiniča Od Save do Srebrne
reke. Knjiga je izšla pri založbi Mladika kot
prvi zvezek zbirke Zapisi iz zdomstva.

Prof. Geržinič (Ljubljana 1915 – Buenos
Aires 2008) opisuje svoje življenje in de-
lo ter razmišlja o družbi in problemih, kot
jih je doživljal v vseh »treh Slovenijah«: v
rodni Ljubljani, a tudi v Mariboru in Ko-
čevju; nato v Trstu pod nemškoasedbo
in takoj po njej, ko si je prizadeval za šir-
jenje slovenskega šolstva; končno v be-
gunkih taboriščih po Italiji in pa med Slo-
venci v Buenos Airesu. Govorila bosta li-
terarni zgodovinar in publicist Matija
Ogrin iz Ljubljane ter avtorjeva hči Teo-
dora Geržinič iz Buenos Airesa, ki je za
to priložnost prvič dopotovala v Evropo.
Knjižničarka Lučka Kremžar pa bo odprla
razstavo Geržiničevih publikacij, ki jih je
za to priložnost pripravila Knjižnica Du-
šana Črnetu.

Knjiga bo v torek ob 10. uri še v središču
pozornosti srečanja Na kavi s knjigo v Ka-
toliški knjigarni v Gorici.

Svakinja da te kap

Tudi v Bazovici bodo uprizorili uspešno
komedijo Svakinja da te kap, ki so jo po-
stavili na oder člani gledališke sekcije Raz-
vojnega združenja Repentabor in SKD
Kraški dom. Režiserka in scenaristka je
Anja Škabar, za scenografijo so poskrbeli
bodoči aranžerski tehniki s sezanske sred-
nje šole. SKD Lipa vabi na ogled drevi ob
19. uri v dvorano Gospodarske zadruge v
Bazovici.

GROČANA - Proslava Spomenik stoji že štirideset let

Sloven-
sko kulturno
društvo Krasno
polje in Občina
Dolina vabita
danes ob 15. uri
na trg v Groča-
ni, kjer bo na
sporedu slav-
nostna priredi-
tev ob 40. oble-
tnici postavitve
spomenika
padlim. Nastopila bosta predsednica
SKD Krasno polje Zaira Vidau in dolin-
ski podžupan Goran Čuk, slavnostna go-
vornica bo predsednica pokrajinskega
odbora VZPI-ANPI Stanka Hrovat, za-
pel bo Tržaški partizanski pevski zbor
Pinko Tomažič.

GLASBENA MATICA - V petek na Opčinah

V novo šolsko leto stopili s koncertom in nagrajevanjem najboljših

Z melodijami, ki bogatijo svetovno glasbeno zakladnico, nagrajevanjem najboljših učencev in podelitvijo spričeval je Glasbena matica slovesno odprla novo šolsko leto 2015-2016, v katerem visokih ciljev ne manjka. Razstavno dvorano ZKB na Opčinah so v petek zvečer obiskali starši nastopajočih in nagrajenih gojencev te glasbene ustanove in ljubitelji glasbe nasploh. Številno občinstvo je pozdravil ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj, ki je poudaril, da je slovesno odprtje novega šolskega leta že po tradiciji odlična priložnost, da se ozrejo nazaj, da bi videli, kaj se je v preteklem šolskem letu dogajalo, in da napovedo najpomembnejše dogodke novega šolskega leta. Po besedah ravnatelja Kralja poslanstvo šole ni le izobraževalna dejavnost, ampak tudi spremljevalni dogodki, kot so koncerti, projekti in dobrodelne pobude. Eden od slavnostnih koncertov Glasbene matice bo na programu 2. decembra letos, ko bodo v Kulturnem domu obeležili 70-letnico obnove delovanja Glasbene matice. V novi sezoni bodo organizirali še celo serijo drugih dogodkov, s katerimi bodo skrbeli za razvijanje glasbene kulture.

Uvodnemu pozdravu je sledil koncert, na katerem je nastopilo šest gojencev Glasbene matice. Koncert je bil na izredno visokem nivoju, kar dokazuje, da šola po kvaliteti stalno raste. Prvi del koncerta je uvedla mlada violinistka Alida Shahrazad Igbaria, ki obiskuje razred prof. Jagode Kjuder. Spevna Meditacija iz Massenietove opere Thais je bila pravi balzam za dušo. Deklico je ob klavirju spremljala pianistka Claudia Sedmach. Posebne predstavitve ne potrebuje violinist Vanja Zuliani iz razreda prof. Armina Seška, ki je ob klavirski spremljavi Beatrice Zonta navdušil z briljantno Dinicujevo skladbo Hora Staccato. Harmonikar Mitja Tull iz razreda prof. Fulvija Jurinčiča je briljiral s skladbo Andante doloroso iz Impasse F. Angelisa. Med prvim intermezzom je ravnatelj Bogdan Kralj podelil spričevala gojencem, ki so opravili izpite na podlagi kon-

vencije z videmskim konservatorijem, in gojencem, ki so opravili izpite na konservatorijih Tartini in Tomadini. V preteklem šolskem letu je izpite opravilo kar 38 gojencev Glasbene matice, kar je, kot je spomnil ravnatelj, odlični dosežek.

Nastopili sta tudi harfistka Paola Gregoric iz razreda prof. Tatiane Donis, ki se je odlično spopadla s Hindemithovo Sonato za harfo, in violinistka Sara Schisa iz razreda prof. Armina Seška, ki je ob klavirski spremljavi Matjaža Zobca zaigrala Kreislerjeve Variacije na temo Corellija. Pred glasbenim zaključkom slovesnega dogodka je ravnatelj Kralj podelil nagrade najboljšim učencem v preteklem šolskem letu. Kot je opozoril, so gojenci do tega priznanja lahko prišli zgolj s trdim delom in odrekanjem. Strokovna komisija je na podlagi različnih kriterijev ocenila, da si priznanje letos zasluži 15 gojencev: Max in Vanja Zuliani, Alida Shahrazad Igbaria, Paola Gregoric, Sara Schisa, Martina Carecci, Lorenzo Dari, Mitja Tull, Vida Gallo, Maks Skerk, Helena Lupinc, Zala Košiček, Damjan Opačič, Petra Godnič in Tina Jarc. Petkov slavnostni začetek novega šolskega leta Glasbene matice je nato zaključil pianist Max Zuliani iz razreda prof. Tamare Ražem Locatelli ki je s Chopinovo skladbo Scherzo op. 20 št. 1 zbudil vseplošno odobravanje, saj je njegova tehnična pripravljenost sijajna, igra pa doživeta. (sč)

V dvorani ZKB so v petek nagradili najboljše učence in prisluhnili koncertu

FOTODAMJ@N

USTVARJALNOST - Razglasili zmagovalce natečaja

Ženski Mladart

Hvalevredna zamisel Mladih Slovenske skupnosti in Mladih za prihodnost

Žirijo je najbolj prepričala Jasmina Gruden, vsi nagrajeni izdelki pa bodo še nekaj dni na ogled v Tržaškem knjižnem središču

FOTODAMJ@N

FILM - Trieste Science+Fiction

Landsdale in nagrajevanje

Danes bo častni gost ameriški pisec shriljiv in detektivk, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo

GLEDALIŠČE ROSSETTI - V torek

Lindsay Kemp

Plesna predstava Kemp Dances je doslej navdušila publiko in kritiko

Plesu posvečeni abonmajski program Rossettijevega gledališča se bo začel v torek s predstavo Kemp Dances slovitega Lindsaya Kempa, angleškega koreografa, plesalca, igralca in vsestranskega odrskega umetnika. V petdesetih letih plodne dejavnosti se je Kemp s svojimi inovativnimi postavitvami uveljavil kot ena glavnih osebnosti sodobnega plesnega gledališča.

Predstava Kemp Dances je med italijansko turnejo navdušila tako gledalce kot kritike. V njej je povzeta njegova življenjska umetniška dejavnost, tako da bi jo lahko označili kor niz domislic in reinkarnacij, v katerem se stvaritve prepletajo s klasičnimi postavitvami, a v današnji odčitavi. Lindsay Kemp nastopa s štirimi sugestivnimi liki: v oniričnem melodramatičnem poistovetenju z Violetto in Mario Callas v Spominu na Traviato, v skrajni, a globoki preprostosti Cveta, v mistični norosti legendarnega plesalca Vaclava Nižinskega in v zgodbi duše, ki sega preko kakršnekoli identitete in postane simbol človeškega bistva, v sklepnih točki Angel. Spored dopolnjujejo še La femme en rouge na francoske melodije, Mi vida koreografa Luca Buoya in Labod na glasbo Camilla Saint Sanesa.

Poleg Lindsaya Kempa nastopajo Daniela Maccari, Ivan Ristallo, Alessandro Pucci in James Vanzo. Predstava bo na sporedu samo v torek; cena vstopnic sega od 40 do 15 evrov.

Pisatelj Bruce Sterling

FOTODAMJ@N

Trst je ne vrste državna prestolnica znanstveno-fantastičnega filma z mednarodnim prizvokom. Tradicijo slovitega filmskega festivala (rodil se je leta 1963) nadaljuje sedaj prireditelj Trieste science fiction, ki je letos doživel že petnajsto izvedbo. V Mieli in dvorani Tripovich so bili na ogled filmi iz bogate svetovne znanstveno-fantastične produkcije, priznanje za življenjsko delo pa je šlo pisatelju Bruceu Sterlingu.

Festival se bo končal drevi ob 20.30 uri z nagrajevanjem najboljših filmov. Predsednik mednarodne žirije Joe R. Landsdale bo nagradil najboljše scenarije novih filmov (nagrada Asteroide), njegov kolega Luigi Cozzi pa bo izročil nagrado Wonderland tekmovalnega sporeda, ki jo podeljujejo v sodelovanju z istoimensko oddajo RAI. O nagradah tekmovalnega programa bodo odločali gledalci.

Ameriški pisatelj Landsdale bo ob 17. uri predstavil svojo ustvarjalnost, zlasti pa svoj zadnji roman z naslovom Honkytonk Samurai, ki bo pred koncem leta izšel v italijanskem prevodu pri založbi Einaudi.

Literarni in likovni natečaji so lahko odlična odskočna deska za mlade navdušence nad umetnostjo. Društvo Mladi Slovenske skupnosti v sodelovanju z Mladimi za prihodnost že več let prireja literarni natečaj, tokrat pa so se odločili, da razširijo umetnostno paleto in razpišejo natečaj, namenjen večjemu krogu ustvarjalcev do 25. leta starosti. »Odločili smo se, da mladim damo možnost, da se preizkusijo tudi v drugih vrstah umetnosti. Na začetku smo ciljali samo na sodelovanje dijakov višjih srednjih šol, potem pa smo k sodelovanju povabili tudi študente,« je v uvodnem pozdravu povedal Matia Premolin. Tako je nastal prvi umetniški natečaj Mladart, ki ga bodo Mladi Slovenske skupnosti izmenično z literarnim natečajem razpisali vsaki dve leti. V petek so v Tržaškem knjižnem središču nagradili avtorice najboljših izdelkov.

Izdelke je ocenila in komentirala strokovna komisija, ki so jo sestavljali profesorji likovnih in tehničnih predmetov Jasna Merku, Roberto Sarazin in Ivan Žerjal, ki je bil sicer odsoten. Komisijo je najbolj prepričala Jasmina Gruden, študentka gradbenega inženirstva, ki se v prostem času posveča tudi gledališču in umetnosti. Svoj izdelek je naslovlila S sukanecem do mavrice: odločila se je, da sešije tri obleke, od katerih je eno sešila za svojo maturantsko večerjo v zadnjem letniku višje srednje šole. Jasna Merku je izdelke ocenila za zelo dobre, saj sta prišli v ospredje spretnost in doslednost pri izpeljavi končnega rezultata. Na drugo mesto se je uvrstila Petra Debelis, ki obiskuje umetniški licej Nordio v Trstu, z izdelkom Smeh iz srca. Z različnimi tehnikami je upodobila smeh, kar je komisija ocenila za zelo izvirno in jasno predstavitev. »Realizacija in oblika predstavitev smeha sta predstavljeni jasno, marsikateri mlad pa večkrat nima jasnih pojmov,« je utemeljila Merkujeva. Na tretje mesto se je uvrstila Veronika Sedevcic z izdelkom Posameznikove izkušnje. Veronika, ki obiskuje pedagoško fakulteto, je z različnimi tehnikami upodobila drevo, mešanico živih barv, ki predstavlja po-

sameznika, ki se izpopolnjuje preko različnih izkušenj. Četrto mesto je z izdelkom Utrinki z morja zasedla Veronika Sosič, ki obiskuje tehnični zavod Žige Zoisa.

Večer je povezovala Tanja Peric, ki je prebrala utemeljitve, za nagrade pa so poskrbeli pokrovitelji, to so Avtošola Bizjak, cvetličarna Delia cvetje-fiori, Kmetija Gruden-Žbogar, Pub Skala Gropada in Založba Mladika.

Izdelke mladih umetnic si lahko ogledamo v Tržaškem knjižnem središču, kmalu pa bodo razstavljeni tudi v Ljubljani.

Mladart je lepa spodbuda za mlade ustvarjalce, ki svoje navdušenje in prosti čas posvečajo umetnosti. Ti mladi so lahko marsikomu za zgled, ko v današnjem hitrem tempu življenja večkrat nimamo časa, da bi vzeli v roke knjigo, kaj napisali, ali kaj ustvarili, čeprav bi morda to želeli. Včasih pa je umetnost pomembnejša od vsakdanjosti; morda ne za vsakogar, za marsikoga pa prav gotovo. O tem pričajo avtorji Mladarta, ki poleg številnih obveznosti in študija, še vedno najdejo navdušenje za svojo umetniško žilico. (bf)

Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta

vabita jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3,

na

predstavitve spominov šolnika, glasbenika, publicista in urednika

prof. Alojzija Geržiniča

OD SAVE DO SREBRNE REKE

O njej bosta spregovorila prof. Matija Ogrin iz Ljubljane in avtorjeva hčerka Teodora Geržinič iz Buenos Airesa

Lučka Kremžar pa bo predstavila razstavo Geržiničevih del, ki jo je pripravila Knjižnica Dušana Černeta

Začetek ob 20.30

Šolske vesti

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po diplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge do 20. novembra v Ul. Ginnastica 72. Pogoji razpisa na www.skladtoncic.org.

URAD ZA IZOBRAŽEVANJE IN ŠOLSKO STORITVE sporoča, da je zaradi izčrpanja lestvice za š.l. 2015/16 v občinskih otroških jasl v Dolini, ponovno odprl vpisovanja za slovenski in italijanski oddelk. Informacije in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

Obvestila

AŠD SK BRDINA prireja sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah. Urnik: danes, 8. novembra, 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Tel. št. 347-5292058, info@skbrdina.org.

SKD GRAD OD BANOV vabi danes, 8. novembra, na ogled prenovljenih pastirskih hišk v okolici Banov, zbirališče ob 10. uri na osrednjem vaškem trgu »v Stajah«.

SV. MARTIN NA PROSEKU: danes, 8. novembra, ob 9.30 štart 7. Martinovega pohoda, ob 15.00 Martinova »furenga« s prevozom novega vina s konjsko vprego, ob 16.30 krst novega vina v KD; v pone-

deljek, 9. novembra, ob 11.30 v KD okrogla miza »Voda za vino«, ob 18.00 na sedežu rajonskega sveta Prosekar v knjigi včeraj in danes, ob 20.00 v KD koncert balkansko - ciganske glasbe.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 8. novembra, ob 15.00 nastop na proslavi ob 40-letnici spomenika padlim v NOB v Gročani. V torek, 10. novembra, bo ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

VAŠKE ORGANIZACIJE NA PROSEKU vabijo vaščanke in vaščane ter ljubitelje starih običajev, da se danes, 8. novembra, ob 15. uri polnoštevilno udeležijo »furenge« oz. prevoza novega vina po vasi v narodnih nošah.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vabi na 16. Revijo zborov devinske dekanije, ki bo danes, 8. novembra, ob 18. uri v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira laboratorij »Delo me obremenjuje: strategije in metode proti stresu« s psihologinjo in psihoterapevko Ingrid Bersenda v ponedeljek, 9. novembra, ob 17.15 v Ul. Canova 15. Število mest je omejeno. Vpis na tel. št.: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

JUS MEDJA VAS obvešča, da so odprte prijave za sečnjo drvi za družinsko uporabo na jurskih zemljiščih za zimo 2015/16. Prijave zbira do ponedeljka, 9. novembra. Obrazce dobite v gostilni v Medji vasi 10a in v agriturizmu v Medji vasi 21. Info na tel. 338-7738027 (Igor) ali 329-3730633 (Adam).

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da bo potekala telovadba za dobro počutje in za zdravo hrbtenico, letošnja novost je Nirvana vadba, pod vodstvom prof. Mateje Šajna. Brezplačna vadba bo v ponedeljek, 9. in petek, 13. novembra, ob 9.30 (telovadba za dobro počutje in za zdravo hrbtenico); v četrtek, 12. novembra, ob 19.30 (Nirvana vadba). Za vpis in pojasnila po tel. št.: 040-327053, 346-9520796 (Alenka) in 00386-40303578 (Mateja).

KRU.T IN NSK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi« v ponedeljek, 9. novembra, ob 18. uri v čitalnici NSK, Ul. S. Francesco 20. Prijave in informacije v Ul. Cicerone 8, tel. št. 040-360072 ali pri NSK.

ZKB vabi člane na območna srečanja: v ponedeljek, 9. novembra, ob 20. uri na sedež SKD Igo Gruden v Nabrežini; v torek, 10. novembra, ob 20. uri na sedež SKD Valentin Vodnik v Dolini. Prijava v tajništvo na tel. št. 040-2149200, v podružnicah ali na clanisoci@beccarso.it.

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj angleščine za začetnike. Informativni sestanek bo v torek, 10. novembra, ob 20. uri v domu Skala v Gropadi. Informaci-

je in prijave na jan.grgic@alice.it ali 349-7386823 (v večernih urah).

SV. MARTIN NA PROSEKU: v torek, 10. novembra, ob 20.00 v KD gledališka predstava »Orkester« s Kopra; v sredo, 11. novembra, sejem sv. Martina, ob 14.30 razstava in pokušnja vin na dvorišču rajonskega sveta, ob 16.00 sv. maša, ob 17.30 v KD zabava z Josetom Garzio (Plesni klub Soz Cubano), sledi glasba z DJ-jem.

ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK - obvešča svoje male obiskovalce, da bodo novembrski Pravljici iz kovčka lahko prisluhnili v sredo, 11., in v četrtek, 12. novembra, ob 16.30. Vabljeni!

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR prireja srečanje v sredo, 11. novembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20. Vabljeni člani in prijatelji.

KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja v četrtek, 12. in 19. novembra, ob 18. ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo Nerina Ferfoglia. Info na tel. 040-415797 ali 331-1255035.

KRU.T obvešča, da v četrtek, 12. novembra, steče jesenski ciklus skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu. Info in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

FOTOVIDEO TS80 vabi v petek, 13. novembra, ob 20.15 v prostore TS80 (Ul. S. Giorgio 1) na predavanje Dušana Jelinčiča »Vandranje po Južni Ameriki pred časom interneta«.

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do svobodnega giba« bo v soboto, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade 13. novembra. Info na www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel. 040-635626.

SKUPINA 35 - 55 SKD F. Prešeren iz Bojunca in prof. Loredana Kralj vabita v soboto, 14. novembra, vse tečajnike in ljubitelje nordijske hoje, da preizkusijo novo stezo, ki so jo pred nedavnim otvorili v bližini Tržiča. Zbirališče ob 14. uri na parkirišču pri obrtni coni Zgonik.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi na obisk doma Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin v Ul. Valussi v četrtek, 19. novembra, ob 10.00. Info na tel. št. 347-5469662 (Ivica).

SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo v društvenih prostorih v Nabrežini v soboto, 21. novembra, ob 15. uri potekala triurna delavnica klinične somatike, pod vodstvom priznanega fizioterapevta Aleša Ernsta. Število mest je omejeno. Predhodne vpisnine po tel. 349-6483822 (Mileva).

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brezplačno na razpolago prostori v občinski stavbi za fotografske in slikarske razstave. Prošnje (kratki življenjepis, predstavitev razstave in fotografija o predlagani razstavi) sprejme na segreteria@com-sgonico.regione.fvg.it ali pa na občinskem vložišču do 23. novembra, do 12. ure.

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

ZSKD obvešča včlanjene zbere, da je na www.zpzs.si objavljena elektronska prijava na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

Prireditve

KD »TINA MODOTTI« vabi v Ljudski dom na Pončani danes, 8. novembra, ob 10. do 12. ure na delavnico socialne, politične in protestne pesmi s kantavtorjem Gualtierom Bertellijem.

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga ter Občina Dolina vljudno vabita na slavnostno prireditev ob 40. obletnici postavitve spomenika padlim, ki bo danes, 8. novembra, ob 15.00 na trgu v Gročani. Slavnostna govornica bo predsednica pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Trst Stanka Hrovatin. Nastopil bo TPPZ Pinko Tomažič.

SKD LIPA vabi danes, 8. novembra, ob 19. uri v dvorano Gospodarske zadruge v Bazovici na ogled veseloigre v narečju »Svakinja da te kap«, režija Anja Škabar, v izvedbi članov RZ Repentabor in SKD Kraški dom.

DSI IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabita v ponedeljek, 9. novembra, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na predstavitev spominov šolnika, glasbenika, publicista in urednika prof. Alojzija Geržiniča »Od Save do Srebrne reke«. O njej bosta spregovorila prof. Matija Ogrin iz Ljubljane in avtorjeva hčerka Teodora Geržinič iz Buenos Airesa. Lučka Kremžar pa bo predstavila razstavo Geržiničevih del, ki jo je pripravila Knjižnica Dušana Černeta. Začetek ob 20.30.

MARTINOVANJE - SDD Jaka Štoka Prosek - Kontovel vabi na ogled igre »Orkester«, v izvedbi skupine Gledališka družjenja v okviru Gledališča Koper (avtor Jean Anouilh, režija Gregor Geč). V torek, 10. novembra, ob 20.00 v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

TS360, v sodelovanju s Skupino 85 in z Društvom slovenskih pisateljev, vabi na Oberdankov trg v torek, 10. novembra, ob 17. uri na srečanje »pesnik Josip Osti v živo«. Druženje bo potekalo v znamenju avtorjevega jubileja in ob dveh novih dvojezičnih zbirkah Na nikogaršnji zemlji in Sence kresnic. O poeziji slovensko bosanskega ustvarjalca bodo govorili profesorica humanističnih ved Vesna Mikolič, pesniki Sinan Guđević, Roberto Dedenaro, Marko Kravos in avtor.

TS360, ZALOŽBI ZTT IN MLADIKA vabijo na Oberdankov trg v sredo, 11. novembra, ob 10. uri na Kavo s knjigo. Gost srečanja bo Ernest Jazbinšek, avtor romanov o preprostih ljudeh.

SPDT vabi v četrtek, 12. novembra, ob 20.30 v razstavno dvorano ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2, na predavanje »Kjer iz Krasa priteče voda«. Zanimivo hidrogeološko temo bo osvetlil gospod Paolo Sossi.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na predstavitev knjige »Čar prostora« arh. Marka Korošica v petek, 13. novembra, ob 20. uri v Marijinem domu v Rojanu, Ul. Cordaroli 29.

SKD VALENTIN VODNIK vabi na Martinovanje v petek, 13. novembra, ob 20.30 v društveni dvorani v Dolini. Nastopata MoPZ V. Vodnik in dramska skupina KD Alojz Kocjančič Puče - Koštabona z igro »Ta bandima nas bo ruvala«.

SLOVENSKA PROSVETA IN ZCPZ vabita v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v dvorano Marijinega doma, Ul. Risorta 3, na 3. Srečanje mladinskih pevskih zborov. Sodelujejo: Mlajši dekliški zbor KD Barkovlje (vodi Aleksandra Pertot), Dekliška skupina Bodeče Nežice (vodi Mateja Černic), Mladinski zbor Sweethearts iz Dobrle vasi na Koroškem (vodi Anna Pastek) in Dekliški pevski zbor Glasbene šole Koper (vodi Maja Cilenšek).

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave Nataše Peric v gostilni v Zgoniku »Poezija kontrastov«. Zaprtlo ob sredah.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave v gostilni pri Ferlugh. Avtor Marko Civardi, tema »Pregovori o hrani«. Zaprtlo ob torkih.

KRU.T vabi svoje člane in prijatelje k sodelovanju na skupinski razstavi za ovrednotenje ljubiteljskega umetniškega izražanja. Postavljena bo v okviru dogajanja Veseli december; v sodelovanju s KD Vigned v Štalci v Šempolaju. Info in prijavitni obrazec v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

RAZSTAVA »PRVA SVETOVNA VOJNA - RDEČI KRIŽ« je na ogled ob petkih, sobotah in nedeljah v Štalci v Šempolaju. Urnik do 15. novembra: 15.30-19.00.

SKD TABOR in društvo Piano FVG, prirejata v Prosvetnem domu na Opčinah v nedeljo, 15. novembra, ob 18. uri Open-sko glasbeno srečanje s pianistom Andreyem Ivanouom.

RAZSTAVA »KRAS IN MORJE« Majde Pertotti je na ogled v restavraciji v Sešljanu št. 59.

9.11.2006

9.11.2015

Edi Kalc

Neizmerna je praznina.

Vsi tvoji

Zapustil nas je naš dragi

Emilio Pregarc (Milan)

Žalostno vest sporočajo

sin Andrea z Elisabeth, Maria ter ostalo sorodstvo

Od njega se bomo poslovili v torek, 10. novembra, ob 11.30 do 12.45 v poslovilni vežici v ulici Costalunga. Sledila bosta sveta maša ob 13.15 v cerkvi v Ricmanjih in pokop na domačem pokališču.

Ricmanje, 8. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Zadnji pozdrav Milanu

Mirella

Žalovanju Andreja se pridružujejo

Alex, Lara in Veronika

† Zapustila nas je naša draga

Angela Segula vd. Prasel

Žalostno vest sporočajo

Antonio, sestre ter ostalo sorodstvo

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 12. novembra, ob 11. do 12. ure v ulici Costalunga. Sledila bosta sveta maša ob 12.30 v cerkvi v Ricmanjih in pokop na vaškem pokopališču.

Domjo, 8. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Alma Mozina vd. Cibic

Ob boleči izgubi naše drage se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

Družina

Trebče, 8. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

8.11.2010

8.11.2015

Boris Ivancich

Leta minevajo, bolečina ostaja.

Tvoja žena Nora

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Lipa

V trenutku

žalosti...

vljudnost

...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a

TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

V letih, ko so se ljudje še družili z bogovi, so Grki vprašali Zeusa za nasvet, kateremu bogu ali boginji naj posvetijo novo mesto, ki so ga kanili graditi na vzpetini nad Pirejem. Gromovnik, ki je že sicer imel nekaj odprtih družinskih razprtij, se ni hotel zameriti družini z Olimpa in kar na pamet določiti zaščitnika ali zaščitnico novega glavnega mesta Helenov, zato je sklical božji sosvet in jim odkrito povedal, da se lahko vsi potegujejo za to čast. »V glavnem mestu bodo častili tistega ali tisto izmed vas, ki bo človeštvu dal(a) največji dar,« jim je dejal in odredil sedem dni časa, da si kaj pametnega domislijo. Ko je bil teden naokoli, so se ponovno zbrali. Najbolj samozavesten je bil Pozejdon. »Ljudem sem dal morje, da lahko po njem potujejo in trgujejo, kdo jim lahko pripravi lepše in večje darilo,« je glasno modroval, prepričan v zmago. In res, kaj bi Grki brez morja! Toda potem je prišla Atena z nekakšnim grmičastim drevescem v rokah. »Kaj pa je to?« so se vsi čudili. »To je oljka,« jih je podučila boginja. »To je večno drevo drobnih sadežev, iz katerih bodo ljudje stiskali olje, ki ga bodo uporabljali za hrano, maziljenje in za razsvetlavo, popotniki pa se bodo v njegovo senco zatekali pred opoldansko pripeko,« je razlagala boginja in s tem tako prepričala Zeusa, da jo je postavil za zaščitnico novega mesta, ki je dobilo ime Atene, Atena pa je v isti mah postala še zaščitnica oljk in oljčnega olja, tega tekočega zlata, kot bi rekel Homer.

Evropska oljka prihaja iz Azije

Oljka, *Olea europaea sativa*, je sicer doma z armenskega višavja (Pamir, Turkmenistan), ljudje pa naj bi jo razvili iz grma *Olester*, ki sodi v sredozemsko makijo. Z gojenjem naj bi najprej začeli na območju današnje Palestine in to prek kakimi šest tisoč leti. Njena naravna domovina je sredozemski bazen, kjer si deli prostor z vinsko trto, vendar se podobno kot vinogradništvo tudi oljkarstvo širi na južno poloblo, kjer so že stisnili marsikateri liter dobrega ekstra deviškega oljčnega olja.

Oljka je zimzelena rastlina, ki ne mara toplinskih ekstremov. Prenizka in previsoka temperatura ji škodita, zato se najbolje počuti med 30. in 45. vzporednikom in na nadmorski višini od nič do nekaj sto metrov, v Andih pa raste do 2.200 metrov visoko. Gojenje oljk je sicer še vedno skoncentrirano na sredozemski evropski prostor, saj od 3 milijonov ton povprečne letne pridelave odpade kar sedem desetina na dežele Evropske unije. Za največjo pridelovalko oljčnega olja nasploh velja Španija z 39 % deležem, Italija je druga (16 %), tretja je Grčija (11 %), nato pa še Portugalska in Francija. Slovenski prispevek v to svetovno oljčno morje je skromen; zanimivega ga lahko naredi zgolj kvaliteta.

Olje s poreklom

Na svetovni listi olj je oljčno olje še le na osmem mestu in mu pripadajo trije odstotki trga. Na prvem mestu najdemo sojino olje, na drugem palmino, na tretjem olje iz oljne ogrščice, nato sončnično, arašidovo, bombažno in kokosovo. Oljčnemu olju sledijo bučno, lešnikovo, orehovo in številna druga iz vseh mogočih semen, vključno z lanenim in konopljinim oljem. Pri tej statistiki pa moramo takoj dodati, da meša žito in krompir, saj na upošteva, da so zita ostala olja pridobljena s predelavo semen, oljčno pa s stiskanjem ploda. Oljčno olje je dejansko sok, kar ga postavlja v čisto drugačno skupino olj, v kateri je suvereno na prvem mestu. Na prvem mestu je tudi po svojem kulturnem naboju, saj so skoraj vsa ostala olja čista industrija, oljčno pa je tradicija.

Oljčno olje je med vsemi olji edino, pri katerem se govori o geografskem poreklu, o sortah, o načinu pridelave in o njegovi kvaliteti. Oznaka »deviško« pomeni, da je postopek stiskanja potekal zgolj mehanično, brez uporabe kemikalij. Če ima tako olje največ 1% kislost, če ustreza še nekaterim drugim tehničnim kriterijem in če dobi na preizkusu s čutili (vonj, okus)

OLJČNO OLJE

Življenjski sok Mediterana

Besedilo in slike TONI GOMIŠČEK

Oljčnik nad Dolino

V oljarni

Vložene oljke na španski tržnici

Butična trgovina z oljčnimi olji v Parizu

Tekoče zlato

Pločevinka Olio Carli za italijanske vojske na soški fronti

Stara oljka

dovolj (običajno 6,5 od desetih možnih) organoleptičnih točk, postane »extra deviško«. Zgolj deviških olj običajno ni v prometu, saj gredo zaradi kemične in senzorične neustreznosti (previsoka kislost, preveč peroksidov, neprijetne vonjave in okusi) v predelavo. Z rafiniranjem izgubijo vse prednosti hladno stiskanih olj in postanejo dolgočasna brezbarvna olja, ki jih v oljarnah zamaskirajo z dodajanjem nekaj odstotkov ekstra deviškega oljčnega olja. Dno kvalitete dosežejo z rafiniranjem slabih olj in oljnih tropin, kar pa mora biti v deželah, kjer to počno, ustrezno označeno (v Italiji: olio di oliva e di sansa). Ja, nizko smo padli v zadnjih nekaj stoletjih špekuliranja s hrano. Dejstvo je, da dobro ekstra deviško olje stane občutno več od večine drugih olj, vključno od svojega daljnega sorodnika – navadnega »oljčnega olja«, zato imajo mnogi občutek, da so kdo ve koliko privarčevali, ko so namesto ekstra deviškega oljčnega olja kupili katerokoli rafinirano oljčno ali semensko olje.

Kvalitetne razrede so poznali že v antiki

V Antiki, ko olj še niso rafinirali, so že delili oljčna olja v več kvaliteten razredov. Grki so poznali tri osnovne kategorije, pri čemer je v prvo sodilo prvo stiskanje zelenih oljk, v drugo stiskanje črnih oljk, v tretje pa stiskanje s tal pobranih oljk. Svobodni meščani so si seveda privoščili najboljša olja, slabšo kvaliteto so uporabljali za nego telesa, za sužnje in za razsvetlavo. Rimljani, ki so si pri Grkih sposodili vse, kar so le mogli, so v iskanju kulinarčnih užžitkov ugotovili, da nezrele oljke dajejo sicer manj olja, toda prav tega so najbolj cenili. *Oleum ex albis ulivis*, kakor so mu pravili, je bilo rezervirano le za

patricije. Posebnost je bilo tudi decembra stiskano olje iz potemljenih oljk viride, medtem ko je bilo širokim množicam namenjeno olje iz normalno zrelih oliv, *maturum*. Iz Dioklecijanovih časov se je ohranil cenik treh razredov *maturuma*: olje prvega stiskanja (*olei flos*) je veljalo 40 din, olje drugega stiskanja (*olei sequens*) 24 din in najslabše še jedilno olje (*oleum cibarium*), pripravljeno tudi iz poškodovanih plodov in namenjeno predvsem sužnjem, 12 din. Posebna kategorija je bilo olje iz plodov, ki so sami padli na tla (*caducum*), namenjeno v glavnem razsvetljavi (v Italiji še danes najslabšemu olju pravijo *olio lampante*!).

Glede na to, da so nam antični pojmi skladnosti telesa še danes blizu, lahko predvidevamo, da so tudi Grki, Etruščani in Rimljani cenili pri oljčnem olju podobne organoleptične lastnosti, kot jih današnji poskuševalci in potrošniki. Usta se nam razležejo v nasmeh, če vohamo in okušamo travo, zelene liste, slamo, zelene paradižnike, artičoko, suho sadje (mandlje, lešnike), semena pinije, od sadja jabolko in samo oljko, pri okusu pa prepletanje grenkega, sladkega in pikantnega. Obratno se nam bodo usta skremžila, če bomo zaznali vegetacijski sok, kisle kumarice, kvas, žaltavost, zapečenost, kovine, slanico, zemljo, milnico, plesnivost, les (to pride od zamrznjenih oljk), vonj po športu, mazivih, starosti, sadju (marelicah) ali celo vinu.

Olje kot davčna obveza

Rimljani so bili nad oljkami in oljčnim oljem tako navdušeni, da so to drevo zanesli vsepovsod, kjer je lahko uspelo, in davek v oljčnem olju je bil eden osrednjih, ki so ga morale kolonije plačevati Rimu. Oljkarstvo je bilo tako zelo pomembno, da so strogo kaznovali vsako

oskrnitev oziroma poškodbo oljčnih dreves. Zavedali so se, da je oljka drevo, ki le počasi začne dajati plodove, zato pa imajo poškodbe oljčnikov dolgotrajne posledice. Oljka je bila strateška kulturna rastlina in Pax romana je bdela nad slehernim drevesom in celo nad slehernim oljčno vejico. Kdor bi se usodil odlomiti poganjek, temu bi odsekali roko, kdor bi uničil drevo, tega bi usmrtili. Ni čudno, da oljčna vejica v tem času postane simbol miru, saj je gojenje oljk že samo po sebi dokaz, da je v državi vse v redu, da sta zagotovljena varnost in red.

Prihod barbarov je stvari postavil na glavo. Rima niso oblegali za to, da bi plenili shrambe oljčnega olja, saj so jim bile bolj pri srcu druge maščobe (svinjska mast, maslo, ocvirki). Na roparskih pohodih so zato brez trohice vesti uničevali tudi oljke in stola, ki so sledila, so bila vse preveč nemirna, da bi se oljkarstvo lahko ponovno razvilo. Oljke so se ohranile le v tistih redkih oazah miru, ki so jih predstavljali samostanski vrtovi.

Renesansa obudi oljčnike

Ponovno zanimanje za antiko, oživljeno v trinajestem stoletju, ni pomenilo samo vračanja h klasičnim filozofije in umetnosti, ampak tudi h klasičnim dobrotam, med katere je sodilo oljčno olje. Prvi pravi plantažni nasadi oljk sodijo v ta čas in zanimivo je, da so imeli Benečani svoje oljčnike na jadranskih in grških otokih, ki so bili nekoliko oddaljeni od vojn, ki so še vedno pretresale kopno. Sčasoma je oljčno olje postalo ponovno nepogrešljivo v vsakem gospodinjstvu, za širitev gojenja oljk in trgovanje z oljem pa so bili v tem času enako zaslužni italijanski in španski trgovci. Oljke so postale nepogrešljiv del kulturne krajine v Toskani, Umbriji in Apuliji, pa tudi na Sardiniji, ka-

mor so jih zanesli prav Španci. Ki so bili v tem času vodili na področju izobraževanja pridelovalcev in postavljanja zahtev po doseganju kar najbolj kvalitetnega olja. Pocenji dela sužnje, na katerih je slonelo oljkarstvo v antiki, ni bilo več, zato pa so sedaj to dejavnost obvladovali trgovci, ki so poskušali varčevati na drugih postavkah. Tako je – ko so oljke enkrat v polni rasti – še največji strošek torklja. Kvaliteto dosežemo le, če stiskamo sveže obrane plodove, toda v tem primeru potrebujemo mnogo torkelj, ki pa bodo delale le po nekaj dni v letu, kar pa je draga investicija. Pridelovalci so zato shranjevali oljke in jih stiskali po več tednov, kar pa je nižalo kvaliteto deviških olj. Da bi to preprečili, so prav Španci uveljavili pravilo, da je potrebno na vsakih petsto oljk postaviti eno torkljo.

Prelomna leta

Leto 1709 je bilo za oljkarstvo prelomno: velika pozeba je sicer uničila večino oljčnih nasadov, toda oljčno olje se je že toliko prišlo, da je nemudoma stekla velika obnova oljčnikov. Na osnovi nabranih izkušenj so se oljkarji odločali za sorte, ki so dajale najboljše pridelek na posameznih območjih, istočasno pa je tudi res, da so se cele pokrajine odpovedale gojenju oljk. Obljube o cenejšem olju z juga so botrovale (začasn) opustitvi oljkarstva v številnih pokrajinah s severnega obrobja rasti oljk, kjer so bile letine zaradi ostrejših podnebnih razmer preveč vprašljive. Toda kot po pravilu se je dogajalo, da je odstranitvi oljk iz pokrajine sledila umaknitev oljčnega olja z jedilnika. Ko oljk ni bilo več na obzorju, se je v kuhinji revnih za zabelo začela uporabljati svinjska mast, v kuhinji bogatih pa maslo. Razcvetu industrijske družbe je sledila tudi industrializacija prehranske industrije, ki je revnemu mestnemu proletariatu ponudila cenena rafinirana olja, nato pa še margarino. Zanimanje za oljke in oljkarstvo je padalo, številne oljčnike so opustili, med prvo svetovno vojno pa so celo prišli do zločinske zamisli o uporabi oljčnega lesa namesto premoga v industriji. Ogle, skuhano iz oljčnega lesa, je bilo sicer dobro, toda kaka potrata je bila to!

Novemu zanimanju za oljke in oljčno olje smo v Evropi pričali šele v zadnjih petdesetih letih, ko so strokovnjaki za prehrano objavili izsledke, da je sredozemska prehrana, ki temelji na sveži zelenjavi, ribah, testeninah, oljčnem olju in vinu, mnogo bolj zdrava od celinskega basanja s klobasami, praznim krompirjem, maslom in marmelado.

Olje kot kulinarčni izziv

V kuhinji je ekstra deviško oljčno olje res nekaj posebnega. Glede na to, da ima temperaturo dimljenja postavljeno mnogo višje kot ostala olja, je naravnost idealno za cvrtje (pri tem ga prekosi le še svinjska mast!). Surovo je dopadljivo okusa, ki prijetno poudari okus drugih jedi (zelenjave, rib, mesa in celo sadja!). Če ga vgnemo v kruh, bo testo bolj gibko, skorja bolj hrustljava, sredica več časa sveža. Oljčno olje ponuja izhode iz zagate gospodinjstvom, ki se jim v zadnjem trenutku napove skupina gostov. Krožnik testenin in malo ekstra deviškega oljčnega olja, pa je jed gotova! Paradižnik, list bazilike (ali tudi mete), sol, malo olja in še kosček kruha, kaj bi si želeli drugače!

Šefi sodobne, tako imenovane molekularne kuhinje, se radi poigrava z oljčnim oljem. V tekočem rezultatu kapljica olja nabrekne in odloži, da je pokovki podoben droben grizljaj. Nekoliko bolj zahteven je postopek sferizacije, ko z različnimi dodatki dosežejo, da lahko jedilno žlico olja spremenijo v nekakšen oljčni jajček z mehko lupino, ki se v ustih stopi.

Oljka in z njo oljčno olje, ampak seveda samo ekstra deviško oljčno olje, je res pravi božji dar, za katerega ne bomo Ateni nikoli mogli zgraditi dovolj velikega zahvalnega templja. Ampak mogoče nam templjev niti ni potrebno graditi. Svojo hvaležnost ji bomo najbolje izkazali tako, da bomo oljke gojili povsod tam, kjer lahko uspevajo, da se bomo trudili za kar najboljši pridelek, in da bomo iz zdravih in svežih plodov stiskali kar najboljše olje.

RETOROMANI, ČETRTO NAROD ŠVICARSKE KONFEDERACIJE

Formalno zaščiteni, vendar manj, kot bi človek pričakoval od Švice

Beseda Retoromani izvira iz časa pred več kot 2.000 leti, ko so Rimljani zasedli območje sedanje jugovzhodne Švice, ki ga poznamo kot kanton Grischun – Graubünden. Veliko ozemlje z zelo gorato površino in številnimi gorskimi dolinami, ki je bilo v tistih časih težko dostopno. Rimljani so to ozemlje poimenovali Raetia in odtod skovanka Retoromani.

Tu so nasledniki naseljencev iz časa rimskega cesarstva živeli več stoletij; med 5. in 10. stoletjem so se začeli sem naseljevati Germani, iz 9. ali 10. stoletja pa so ohranjeni napisi, ki že kažejo na retoromanski jezik, torej govorico, ki so jo prebivalci izpeljali iz latinščine. V 13. in 14. stoletju so Walserji kolonizirali to ozemlje in uveljavili svoj jezik, ki se je kasneje razvil v švicarsko varianto nemščine. Leta 1464 je velik požar uničil glavno mesto regije, Coiro – Chur; obnovoili so ga Nemci in iz tega mesta dejansko izrinili Retoromane in njihov jezik.

Vsekakor je celotno območje ostalo zelo nerazvito do 19. stoletja, ko so začeli graditi ceste in železnice. Dotlej zaprta ruralna ekonomija se je tako odpirala sosednjim regijam, začela je cveteti trgovina in doline so se počasi razvijale. Ljudje pa so ostali zvesti svoji tradiciji, gojili stare običaje in ohranjali svoj jezik. Že leta 1919 je bila ustanovljena Lia Rumantscha, osrednja organizacija Retoromanov, ki obstaja še danes. Švica je retoromanščino priznala kot enega svojih nacionalnih jezikov leta 1938, vendar tega ni storila zaradi vrednotenja jezika, ampak iz strahu, da ne bi Mussolini zasedel te regije pod pretve-

Pod naslovom: okrašene hiše v Scuolu potrjujejo ohranjanje starih tradicij; spodaj levo: (zgoraj) odgovorni urednik dnevnika La quotidiana Martin Cabalzar; (spodaj) vodja retoromanskih radiotelevizijskih sporedov Reto Mayer; spodaj desno: novinar lista Engadiner Post Nicolo Bas

zo, da gre za rimsko dediščino, ki jo je treba priključiti Italiji.

Švicarskemu priznanju pa niso sledila dejanja, ki bi jih tak status jezika terjala; oziroma, na dejanja, ki so logična posledica priznanja, so morali Retoromani čakati še desetletja. Vendar vse krivde ne nosi samo švicarska državna oblast; retoromanščina namreč dolgo ni bila standardiziran jezik, ampak se je delila v pet jezikovnih inačic, ki so si med seboj dokaj različne. Šele leta 1982 je bil, po več prejšnjih neuspešnih poskusih, standardiziran jezik romansch grischun, ki pa ga prebivalstvo teh dolin še vedno odklanja, tako da obstaja dejansko pet jezikovnih variant, ki se redno uporabljajo. Leta 1996 so mu priznali status poluradnega jezika in od takrat so nekateri dokumenti prevedeni tudi v ta jezik. Šele leta 2007 je švicarski parlament sprejel zakon o zaščiti jezika in v šole uvedel romansch grischun, leta 2011 pa so se številne občine uprle in odtelej sodi v pristojnost občin odločitev, ali bodo v šolah učili standardno ali lokalno jezikovno varianto, ob določilu, da morajo občine v odnosu z regijo uporabljati standard-

ni jezik. Vsa uradna besedila kantona Grischun so prevedena v standardno retoromanščino, ki je tudi poleg nemščine uradni jezik kantona. Vsekakor zagotavlja kanton učne pripomočke v vseh jezikovnih variantah.

Leta 2014 so pouk retoromanščine uvedli tudi v nekaterih šolah v Baslu in v Zürichu, v Churu, glavnem mestu kantona, pa je retoromanščina izbirni predmet.

V kantonu deluje 80 retoromanskih otroških vrtcev in 10 dvojezičnih vrtcev ter 75 retoromanskih šol in 5 dvojezičnih

ni jezik. Vsa uradna besedila kantona Grischun so prevedena v standardno retoromanščino, ki je tudi poleg nemščine uradni jezik kantona. Vsekakor zagotavlja kanton učne pripomočke v vseh jezikovnih variantah.

Leta 2014 so pouk retoromanščine uvedli tudi v nekaterih šolah v Baslu in v Zürichu, v Churu, glavnem mestu kantona, pa je retoromanščina izbirni predmet.

V kantonu deluje 80 retoromanskih otroških vrtcev in 10 dvojezičnih vrtcev ter 75 retoromanskih šol in 5 dvojezičnih

šol. Retoromani imajo tudi šolo za vzgojiteljice, v kateri poučujejo štiri predmete v retoromanščini. Retoromanščino poučujejo na treh švicarskih univerzah, v Friburgu, Ženevi in Zürichu.

Lia Rumantscha je osrednja organizacija Retoromanov; kmalu bo slavila sto let delovanja. Predstavlja vse Retoromane, je strankarsko in versko nevtralna. Vodi jo petčlanski odbor; tri članke imenujejo predstavniki posameznih jezikovnih regij, eden je nadregijski, predsednika pa voli skupščina, ki se sestaja dvakrat letno.

V posameznih regijah pa je organiziranost zelo različna. V dolini Engadina se organizacija imenuje Union das Grischs, njeni člani pa so vsi, ki kupijo letni koledar Chalender Ladin. Občine financirajo to organizacijo s prispevkom poldrugi frank na prebivalca. Ta organizacija je nekakšno predstavništvo Retoromanov v regiji.

Med dejavnostmi osrednjih organizacij so tudi tečaji retoromanščine za odrasle. Najučinkovitejši so tedenski intenzivni tečaji, ki se tečajnik vključi v retoromansko družino, ki teden dni ne spregovori niti besede v nemščini. Za te tečaje je veliko zanimanje predvsem med priseljenci, ki jih v teh turistično zelo atraktivnih krajih ni malo.

Skratka, vse je videti zelo kompleksno, vendar ni veliko birokracije. Švica je glede tega dokaj enostavna država. Velja pa tudi pripomniti, da je raven zaščite retoromanščine skromna in ne dosega ravni, ki bi jih človek od toliko opevane Švice in njenih štirih uradnih jezikov tudi pričakoval.

Skromna medijska pokritost v retoromanščini kaže na marginalizacijo tega jezika

Stanje medijev v retoromanskem jeziku še najbolj kaže, kako zelo neobgljena je ta skupnost v sicer bogati in urejeni Švici. Medijska slika Retoromanov je skromna, med seboj nepovezana in v primeru z nemškimi mediji v kan-

tonu Grishun povsem marginalna.

Res je sicer, da obstaja dnevnik v retoromanščini. To je pravzaprav nova pridobitev, saj izhaja komaj slabih 20 let. La Quotidiana, tako je dnevniku ime, je sestavni del založniške hiše Somedia, ki za-

gotavlja medijsko pokrivanje jugovzhodne Švice; velik del tega ozemlja zdeva kanton Grishun: Somedia je zasebno založniško podjetje; v Churu, glavnem mestu kantona, ima svoj sedež v novem, pred kratko odprtem poslopiju, moderni funkcionalni štirinadstropni hiši, v kateri dela 200 ljudi, v glavnem mladih. Tu je televizijski in radijski studio, oddelek za spletni dnevnik in uredništvo dnevnika; pravzaprav dveh dnevnikov, enega, velikega, levo usmerjenega z naklado 80.000 izvodov in drugega, manjšega, desno usmerjenega z naklado 25.000 izvodov; da krijejo potrebe vse populacije. Poleg tega je tudi mini uredništvo dnevnika La Quotidiana, peščica novinarjev, ki zagotavlja izhajanje retoromanskega dnevnika, katerega naklada ne presega 8.000 izvodov.

Zakaj izdaja Somedia tudi retoromanski časnik, ni povsem jasno; verjetno je razlog v poslovnih odločitvah, da v tem kantonu ne bodo dopustili drugih medijskih dejavnikov. So nekakšen krajevni monopolni podjetnik na področju informiranja in posli so, sodeč po novi stavbi, za katero so odšteli 26 milijonov švicarskih frankov, še kar donosni. V retoromanščini pripravljajo tudi nekaj zelo skromnih sporedov na svojem televizijskem kanalu, ampak samo pol ure mesečno in nekaj radijskih oddaj.

La Quotidiana pa se, kot ve povedati njen glavni urednik Martin Cabalzar, sooča s številnimi problemi. Eden izmed teh je raba jezikov: dnevnik uporablja uradno varianto retoromanščine za glavne regijske novice, krajevne novice pa objavlja v štirih jezikovnih variantah; zgovoren primer, s kakšnimi težavami se srečuje skromno uredništvo. Sicer pa ob-

javlja La Quotidiana izključno krajevne novice, pri tem pa uporablja agencijo ANR, Agentura da Novitada Rumantscha, ki jo financira država. Ta agencija je edini resnični vir informacij v retoromanščini za medije, ki poroča-

jo v tem jeziku, je torej pravo bogastvo, ki ga koristijo prav vsi.

Med koristniki je tudi švicarska nacionalna televizija, javni servis, ki ima svojo majhno izpostavo v Scuolu, enem izmed večjih retoromanskih krajev. To je pravzaprav majhno stanovanje v središču mesta, kamor se s težavo strpa peščica ljudi. Za kako veliko podjetje gre priča že število zaposlenih: švicarska radiotelevizija zaposluje 6.100 ljudi, seveda na državni ravni. Oddaja v treh jezikih, nemščini, francoščini in italijanščini na posebnih kanalih.

Retoromanščina je, v primerjavi z ostalimi tremi jeziki, pastorka. Javna televizija ji namenja dnevno kratka poro-

čila, 10 do 15 minut, ob nedeljah pa še dodatnih 10 do 15 minut otroškega sporeda. Kot ve povedati vodja tega majhnega urada Reto Mayer, imajo nekaj informacij v retoromanščini tudi na spletu, pomembno pa je, da radijski spored v tem jeziku teče 24 ur dnevno; edini medijski stik, ki ga imajo pripadniki te manjšine neprekinjeno v svojem jeziku. Od skupnega proračuna švicarske televizije, ki znaša 1,6 milijarde frankov, je sporedom v retoromanščini namenjenih 22 milijonov.

To je glavna medijska ponudba v retoromanskem jeziku. Obstaja še nekaj drugih medijev, ki so ali zelo majhni ali pa dvojezični, kar v praksi pomeni nemški, ki retoromanščini odmerjajo delček svojega prostora.

Tak medij je list Engadiner Post, ki trikrat tedensko izhaja v St. Moritzu, majhno uredništvo pa ima tudi v Scuolu. Vodi ga Nicolo Bas. List izhaja že 123 let, zadnjih 20 let pa ima nekaj strani v retoromanščini: v vsaki številki dve ali tri strani. Članki niso prevedeni v nemščino, če gre za pomembne novice pa pripravijo na prvi strani kratko vsebino v nemščini. List oblikuje 7 novinarjev, 5 v St. Moritzu in 2 v Scuolu; ta dva pišeta v obeh jezikih, nemščini in retoromanščini. Pišejo »iz dežele v deželi za deželo« pojasnjuje Bas, kar pomeni, da gre za izrazito lokalni list, tako lokalni, da na retoromanskih straneh ne uporablja standardnega jezika ampak lokalno varianto. Tudi oni se poslužujejo retoromanske agencije.

S tem smo izčrpali spekter pomembnejših medijev v retoromanščini. Obstaja še nekaj lističev, tednikov in mesečnikov, že iz tega pregleda pa je jasno, da je medijska ponudba v tem jeziku zelo skromna.

**Hostaria
ai pini**

TIPIČNE DEŽELNE IN KRAŠKE JEDI
Meso - Ribe - Divjačina

Božje polje 14 - 34010 Zgonik (TS)
Tel.: 040 225324 - 348 8907655 | e-mail: lorenzoaipini@libero.it
ZAPRTO OB TORKIH

MESNICA DA FUFO

Salvo Vittorini

SVEŽE MESO IN SPECIALITETE ZA ŽAR

PROSEK - Ul. S. Nazario 46 - TRST - Tel. 040 2528145

La Combustibile s.r.l.

TRST - DOMJO 38 - TEL. 040.820331 - www.lacombustibile.com

- 🔥 Diesel goriva
- 🔥 Kurilno olje za ogrevanje
- 🔥 Dostava na dom drvi in peletov
- 🔥 Peči in štedilniki na drva in pelete

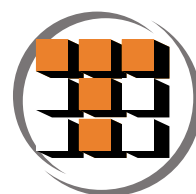

VELIKA IZBIRA - IZLOŽBA V NOTRANJOSTI

Makita

Atlas Copco

WACKER NEUSON

tecnoedile s.a.s.

Trst, ul. Cosulich 9 - 34147

Tel. 040 827045

NAJEM - PRODAJA - SERVIS

www.tecnoedile.net • info@tecnoedile.net

PROSEK - Po petkovem krstu prosekarja naskok na sredino martinovanje

Danes Martin

Kočija bo pripeljala sode z novim vinom - Cela vrsta prireditev

PRIREDITVE

Organizatorji letošnjega martinovanja

Kmečka zveza

Mladinski krožek
Prosek-Kontovel

Odbor za ločeno
upravljanje jusarskega
premoženja Prosek

Godbeno društvo
Prosek

FC Primorje

Jus Prosek

Moški pevski zbor
Vasilij Mirk

Osnovna šola
Avgusta Černigoja

Slovensko dramsko
društvo Jak Štoka

Športno društvo
Kontovel

Ženski pevski zbor
Prosek-Kontovel

Taborniki
Rodu modrega vala
Gostilne in bari

Širom po Evropi bodo v sredo, 11. novembra, proslavljali Dan utrditve Evropske unije. Evropski glavarji so ga oklicali, da bi po združenju Evropi spodbudili povezovanje med ljudmi, narodi in državami.

Zamisel je zlahka, vprašljivo pa je, ali se bodo nanjo spomnili tudi na Proseku. Bojda bodo imeli ta dan opraviti z drugačno, bolj tekočo zlahkostjo, tisto v obliki vinske kapljice, ki se bo pretakala iz steklenic v kozarce in nato iz kozarcev v grla v počastitev vaškega zavetnika evropskih razsežnosti - rojen je bil v panonski nižini, služboval v Franciji - svetega Martina.

Na Proseku je bilo martinovanje vedno osrednji vaški praznik, s sejmom kramarjev in sejmov prašičev. Potekalo je le na svetnikov praznik, 11. november. Zadnja leta pa je dobilo extra large razsežnosti.

Največ zaslug za to praznično prekvajenje ima gotovo nekdanji rajonski predsednik Bruno Rupel. Za časa Dipiazzovega županovanja si je - potem ko je ugotovil, da je začelo leta prej martinovanje počasi hirati z vedno manjšim številom kramarjev in posledično obiskovalcev - rekel: zakaj pa ne bi javne institucije in domača društva poskrbeli za poživitev praznika vaškega patrona?

Občinska uprava se je odzvala na poziv, društva tudi, na plan pa je stopila tudi Kmečka zveza, saj je navsezadnje Martinov dan s svojim prelomnim prehodom iz delovnega obdobja na polju v čas jesensko-zimske lagodnosti zgodovinsko povezan s kmetijstvom. Okusi svetega Martina so postali odtelet neodtujljivi del martinovanja.

Ob Martinu so v davnih časih pripeljali vino v vas. Furenga so temu pravili. In tako je bila pred kakimi osmimi leti ta tra-

Program od danes do srede

Danes, nedelja, 8. novembra

9.30: 6. Martinov pohod za spoznavanje okolice. Zbirališče pri spomeniku padlim v NOB na Proseku

15.30: Martinova furenga - prevoz novega vina s konjsko vprego. Sodelujejo kraljica terana Kristina Tavčar, moški pevski zbor Kraški dom z Repentabra in pihalni orkester Škofja Loka.

16.30: Krst novega vina prosekarja z vitezi vina. V Kulturnem domu Prosek-Kontovel koncert godbe Bohinj, moškega pevskega zbora Kraški dom z Repentabra in otroškega pevskega zbora osnovne šole Avgusta Černigoja.

Ponedeljek, 9. novembra

11.30: Voda za vino Na sedežu zahodnokraškega rajonskega sveta sodelujejo predstavniki AcegasApsAmga in Konzorcija za sanacijo Posočja.

18.00: Prosekar v knjigi včeraj in danes Na sedežu zahodnokraškega rajonskega sveta sodelujejo Stefano Cosma, Mario Gregorič in vinarji.

20.00: v dvorani Kulturnega doma Prosek-Kontovel koncert skupine **Duo Tzigano**, ki ga sestavljata violinist Alessandro Simonetto in harmonikar Roberto Daris.

Torek, 10. novembra

20.00: v dvorani Kulturnega doma Prosek-Kontovel gledališka predstava **Orkester** skupine Gledališka družjenja v okviru gledališča Koper.

Sreda, 11. novembra, sveti Martin

Ves dan **sejem svetega Martina** in kmetijski sejem **Okusi svetega Martina**. Na prireditvenem prostoru na B'lanu bo potekal **sejem antikvit in rabljenih predmetov**.

14.30: na dvorišču zahodnokraškega rajonskega sveta **razstava in pokušnja vin** domačih proizvajalcev.

16.00: v cerkvi sv. Martina **slovesna sveta maša**.

17.30: v Kulturnem domu Prosek-Kontovel skupinski plesi z **Josetom Garcio** - Power latino plesnega kluba Soy Cubano.

19.00: v Kulturnem domu Prosek-Kontovel **nagrajevanje vin in natečaja Pričevanja**.

20.00: v dvorani Kulturnega doma Prosek-Kontovel **glasba z DJ-jem**. Vse dni bodo odprte osmice in druge okrepčevalnice; v Mandriji bo vabil luna park.

MAKADAM SNC

DI HUSU TAMARA & C.

PROSEK - PROSECCO 1

Tel: 040 251043

Bar Makadam

Novo furenga

Vitev - Na martinovo sejem Okusi sv. Martina in sveta maša

Levo praznovanje na Proseku; desno zgoraj sod z novim vinom, ki se je (spodaj) steklo v majolike in kozarce

FOTODAMJ@N

dicija z Martinovo furengo obnovljena. Vino je prispelo s konjsko vprego, na kočiji ga je pospremila kraljica terana. Kapljica je ob veselih vižah tekla iz sodov v majolike, da je bilo veselje.

V nekaj letih se je martinovanje podvojilo, potrojilo, početrilo. Z vedno večjim številom domiselnih prireditev, kot je na primer pokušnja in ocenjevanje vin domačih pridelovalcev, ali pa letošnja razstava o pričevanjih. Koncerti in debatni večeri na temo trte in vina so dali prazniku širši kulturni pečat. Sodelovanje domačih otrok in šolarjev je raztegnilo starostni razpon soudeležencev od treh do sto let.

Letos bo martinovanje trajalo šest dni. Začelo se je v petek, seveda v osrednjem vaškem vinskem hramu, Društveni gostilni, z zdravico s prosekarjem 2015.

Danes bo - po dopoldanskem rekreacijskem Martinovem pohodu s spoznavanjem bližnje okolice - Prosek pričakal prevoz vina s konjsko vprego. Martinovo furengo bodo ob nezamenljivi kraljici terana pospremili pevci in godci, vitezi vina pa bodo nato v svetišču proseško-kontovelske kulture novo vino krstili.

Današnja furenga bo prolog k sredinemu osrednjemu martinovanju, z mašo, stojnicami, osmicami, gostilnami, restavracijami, luna parkom in vsem, kar pač spada k temu osrednjemu proseškemu prazniku. **M.K.**

**OB PETKIH IN SOBOTAH
FANCLI Z DUŠO**

Pekarna slastičarna
Paolo Bukavec

PROSEK, 160 - TŠ TEL. 040/225220

KRAŠKE KREME, MARTINČKI, MARTINOV PUSKI,
OREHOV KRUH, KRUH Z BUČO

DANES ODPRTA SLAŠČIČARNA www.paolobukavec.it

**BRANKOVIČ
SLADJAN**

**SRBSKE
SPECIALITE
IN TIPIČNE
KRAŠKE JEDI**

Gabrovec, 24
Tel. 040 - 229168

URNIK:
torek - nedelja
od 8.00 do 23.00
Ob ponedeljkih
zaprto.

DANEV

**PRAZNJENJE GREZNIC
PREGLEDI S TV KAMERO
ZIDARSKA DELA**

Obrtna cona Zgonik • Proseška Postaja 29/C
Tel. 040 2528113 • Fax 040 2528124
info@danev.it • www.danev.it

**EDIL - PORFIDI
TRENTINA**

Skladišče in urad na Proseku (nasproti avtobusne garaže ACT)

Tel. 040/251044;
faks 040/251145

E-mail: info@edilporfidentrentina.it
www.edilporfidentrentina.it

urnik: 7.30 - 17.00, sobota 7.30 - 12.00

VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRŠINE

porfirji • peščenjaki • prane cementne plošče • kamnite kocke in obloge • kamniti robniki • material za pokrivanje streh • strešne opeke iz žgane gline...

VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA

opeke • železne in lesene konstrukcije • izolacijski materiali • železne PVC cevi • ograje...

DEŽELNA VREMENSKA OPAZOVALNICA OSMER

Kakšno bo vreme?

Vremensko stanje ob sv. Martinu od 1989 do danes - Najtopleje leta 2005 (18 st. C)

Poletje svetega Martina pravijo, če ob dnevu, ko se mošt prelije v vino, posije sončece. Pri deželni vremenski opazovalnici Osmer že desetletja sledijo vremenskemu stanju tudi ob kmečkem novembrskem prazniku. Njen izvedenec Furio Pieri nam je (v slovenščini) poslal analizo vremenskega stanja na dan svetega Martina od leta 1989 dalje. Slika je sledeča.

»Skoraj polovica dni je takih s padavinami, a če se pogledamo in naše klimatske podatke pogledamo bolj podrobno, bomo ugotovili da je v resnici le petkrat (v letih 2014, 2012, 2008, 1996, 1993) rahlo deževalo ali rosilo podnevi, drugače so bile padavine le pozno zvečer, ponoči ali zgodaj jutraj.

Leta 2000 smo novembra meseca imeli kar 23 dni s padavinami, na dan Sv. Martina pa je bilo pretežno jasno.

Kar 15 krat je bilo pretežno jasno ali le zmerno oblačno vreme.

Najtopleje je bilo leta 2005, ko se je temperatura dvignila na izredno visokih 18 st. celzija! (srednja vrednost na dan Sv. Martina je le 10°C). Tudi v letih 2012 in 2014 se je temperatura povzpela do skoraj te vrednosti, kar je neobičajno za 2. dekada novembra meseca.

Najhladnejše jutro smo imeli v letih 1990 in 2006, ko je bila temperatura okoli ali malo pod lediščem.

Če bi pogledali še dlje v času, bi zasledili podatek, da je bila najnižja temperatura leta 1981 kar - 5 st. celzija.

Leta 1999 je bilo sorazmerno hladno. Po 15. v mesecu se je na Proseku tudi pojavil sneg in močna burja in to več dni.

Tudi leta 2002 je bilo na začetku novembra mrzlo s temperaturo pod lediščem.

Močna burja je pihala 4 krat in sicer v letih 2003, 2004, 2011 in 2013. Leta 2004 je burja par dni po Martinu, na Proseku, v sunkih dosegla hitrost 128 km/h. Leta 2013 pa kar 133 km/h prav na Sv. Martin in sicer v jutranjih urah.

Kot zanimivost naj navedem, da dolgoletna statistika kaže, da se prve dni novembra temperature nižajo, nato pa se okoli sv. Martina padanje ustavi do 17. novembra, ko spet začnejo naglo upadati. »

GORICA - Dela na Verdijevem korzu potekajo s polno paro

Pred koncem novembra odprtje nakupovalnega centra

Pred koncem tekočega meseca bo na Verdijevem korzu v Gorici zaživel novo nakupovalno središče Ganassin 55. Marca so v pritličju palače, ki je dostopna tudi iz ulic Morelli in Contavalle, odprli market Despar, v prihodnjih tednih pa se bo vanjo vselila še švedska modna veriga H&M.

Datuma odprtja obnovljenih prostorov, kjer je nekoč domovala trgovina Standa, nato pa trgovini Benetton in Sorelle Ramonda, investitorji še ne razkrivajo, možno pa je, da bo trgovina začela obratovati zadnji vikend novembra. Nova trgovina H&M bo večja od tistih v novogoriški Qlandii in v nakupovalnem centru Tiare v Vilešu: ob pritličju bo namreč zasedala tudi ostala nadstropja palače na Verdijevem korzu, v kateri je skupno okrog 3000 kv. metrov prodajne površine.

»Za odprtje nakupovalnega središča vlada v mestu veliko pričakovanje. Veliko ljudi nas sprašuje, kdaj se bodo dela zaključila in bo celoten objekt ponovno zaživel,« je za Primorski dnevnik povedala goriška občinska odbornica Arianna Bellan in izpostavila, da se obnove palače in vselitve trgovine veseli tudi goriška občinska uprava. »Nakupovalno središče bo še dodatno poživilo odsek Verdijevega korza, ki smo ga pred leti zaprli za promet. Zaradi pešcone je bila naša uprava tarča kritik, vendar se je izkazalo, da je bila poteza pravilna. V zadnjem letu se je namreč več trgovin, ki so prej delovale v drugih predelih mesta, preselilo na ta del Verdijevega korza,« je zaključila Bellanova.

Bliza se Andrejev sejem

Nakupovalno središče bodo torej odprli tik pred začetkom prazničnih nakupov in niza prireditev *Dicembre Goriziano* (Goriški december), v katerega bo kot vedno uvedel tradicionalni Andrejev sejem. Sejem bo letos trajal en dan več kot običajno, in sicer od sobote, 5. decembra, do torka, 8. decembra, torej štiri dni. »Sejem smo podaljšali, ker je 8. december praznik,« je pojasnila odbornica Bellanova, po kateri bo stojnic okrog 250. Do nedelje, 13. decembra, pa bodo v mestu ostali vrtiljaki in druge atrakcije, ki jih bo tako kot v prejšnjih letih nekaj več kot 70. Zasedali bodo ljudski vrt, Ulico Cadorna in Battistijev trg. »Sejem bo tudi letos spremljala pokašnja vin, vendar po vsej verjetnosti ne bo potekala v dvorani športnega društva UGG. Društvo, ki jo prireja, še išče lokacijo,« je zaključila Bellanova. (Ale)

Dela potekajo
s polno paro

FOTO AV

ŠEMPETER - Največja humanitarna akcija v bolnišnici

Porodnišnico dobrodelno prepleskalo 35 pleskarjev

»Tako velike, celovite humanitarne akcije, kot poteka v letošnjem letu za porodnišnico, v bolnišnici že dolga leta ni bilo. Takšne, fizične, kot je današnje beljenje, pa še nikoli,« je bila včeraj ob dejstvu, da je 1.500 kvadratnih metrov porodnišničnih zidov prostovoljno pleskalo več kot 35 profesionalnih pleskarjev, katerim je pomagalo podobno število prostovoljcev, zadovoljna direktorica šempetrške bolnišnice Nataša Fikfak.

Ob letošnjem jubilejnim letu, šempetrška porodnišnica namreč beleži 50. obletnico obstoja, je ustanova prejela več pomembnejših donacij - od copatkov za novorojenčke, ki so jih nakvačkale članice aktivov žena iz Brd in Idrije, umetniških slik trinajstih priznanih slovenskih akademskih slikarjev, vzmetnic za posteljice novorojenčkov, oblačilc, do polovice izkupička poletne dobrodelne nogometne tekme v Biljah, na kateri je žogo v imenu ekipe porodnišnice brcal sam monaški knez Albert II. S pomočjo donacij bodo v porodnišnici kupili novo porodno mizo in dve novi mizi za ginekološke preglede. Z decembrom pa bodo v porodnišnici začeli tudi novimi metodami lajšanja porodnih bolečin.

Včerajšnja akcija pa je bila namenjena polepšanju porodniškega trakta. Pleskarji - pridružil se jim je tudi novogoriški župan Matej Arčon - so v ta namen porabili 600 kilogramov posebne lateks barve v šestih pastelnih odtenkih, ki jo je zagotovilo podjetje Gramint v sodelovanju s proizvajalcem

Med pleskarji je bil tudi Arčon FOTO KM.

Caparol. »Iz vsake sobice bodo naredili unikat. Na ta način ne bo poskrbljeno samo za pleskanje iz higienskega vidika, saj stene niso bile prepleskane, odkar je porodnišnica v novem objektu, prostori bodo postali tudi bolj prijetni za bivanje mamic in novorojenčkov,« je poudarila Boža Loverčič Špacapan, direktorica novogoriške območne obrtne zbornice, katera je prevzela glavno organizacijo projekta. Dela so potekala pod vodstvom Jerneja Goloba in po grafični podobi Marka Vojvodića. »Sedanja podoba je vse nekaj drugega kot je bila prejšnja. Nove barve so svetlejšje, bolj sveže in prijetnejše,« je povedal slikopleskar Jernej Golob iz Šempetra. Akciji so se pridružili številni prostovoljci, ki so pomagali pripraviti pro-

store za beljenje in so jih po končanem delu tudi pospravili: sodelovali so fantje iz komune Srečanje, občinski svetniki, člani novogoriške krajevne skupnosti, članice aktivna žena, zaposleni na Radiu Robin, Mladinskem centru...

Da je porodnišnica izjemnega pomena za Goriško, sta poudarila župana Šempetra-Vrtojbe in Nove Gorice, Milan Turk in Matej Arčon in dodala željo, da bi ustanova dobila tudi čezmejni pomen, kar se v okviru projektov EZTS že nakazuje. Direktorica Fikfakova se bo v ta namen že prihodnji teden sestala z direktorico EZTS GO Sandro Sondini. »Gre za operativni sestanek glede tega, kje začeti. Avgusta je bil program sprejet s strani evropske komisije, sedaj nas čaka samo še uresničenje. Projekt bomo verjetno širili še na materinsko šolo, pripravo na porod in zdravo nosečnost,« pravi Fikfakova in dodaja upanje, da bodo na podlagi ozaveščanja in zaradi bližine, tudi mamiče iz sosedne Gorice v bodoče v večjem številu rojevale v šempetrski porodnišnici.

V okviru »zdravstvenega« projekta EZTS GO so bili sprejeti projekti s področja porodništva, čezmejnega sistema naročanja in duševnega zdravja. »Na področju info sistema bodo konkretni sadovi verjetno že v naslednjem letu sadovi, ko bo bolnišnica prešla na e-naročanje, čemur se bo priključila tudi italijanska stran. V zvezi s porodnišnico pa, če se bodo strinjali, ponujamo tudi naše prostore, ne le programe,« zaključuje direktorica Fikfakova. (km)

SOVODNJE - SSK

»Zadeva naj se zaključi v korist občine in občanov«

Člani svetniške skupine Slovenske skupnosti iz Sovodenj so posredovali tiskovno sporočilo, v katerem pojasnjujejo, da »so bili takoj po volitvah maja 2014 pisмено seznanjeni s strani bivšega občinskega svetnika Vlada Klemšeta z možnimi nepravilnostmi v zvezi z dodeljevanjem in izvajanjem nekaterih gradbenih del, kot tudi, da je bila s tem v zvezi nekaj dni pred volitvami vložena prijava.« Načelnik svetniške skupine SSK Julijan Čavdek je s tem v zvezi vprašal pojasnila županjo Alenko Florenin. Sovodenski sekcijski tajnik in občinski svetnik Igor Tomsič pa se je pozanimal v samem občinskem tehničnem uradu.

»V obeh primerih smo dobili zagotovila, da je bilo vse vodeno v skladu z zakonodajo in da ni bilo kršitev. Sredi letošnjega leta smo spet prejeli celotno dokumentacijo, ki zelo podrobno prikazuje, kje in kako je prišlo do napak. S tem v zvezi je načelnik svetniške skupine Julijan Čavdek 7. julija vložil pisμένο interpelacijo, da se celotna zadeva pojasni. Županja Alenka Florenin nam je pisμένο odgovorila 7. septembra in še enkrat potrdila, da so bili postopki izpeljani pravilno,« pravijo predstavniki SSK in pojasnjujejo, da se odgovor županje zaključijo tako: »Skratka, vsota, ki je bila dodeljena izvajalcu del, je dolžno plačilo za opravljeno delo, tisto v naročilu in drugo nenavedeno, ki ga je zaradi nujnosti in varnosti avtoriziral odgovorni urad.« O tem je načelnik svetniške skupine SSK Julijan Čavdek seznanil tudi Vlada Klemšeta. Po zadnjih dogodkih svetniška skupina SSK poziva županjo Alenko Florenin, naj o celotni zadevi poroča na prvem zasedanju sovodenskega občinskega sveta in naj seznani svetnike, kako je s preiskavo ter kateri so zaključki pristojnih organov. Svetniki so prepričani, da je potrebno celotno zadevo čim prej razčistiti in zaključiti v korist občine in občanov, v upanju, da na vse to ne vplivajo osebne zamere oz. nesporazumi.

GORICA - Policija V Mantovi so ju obsodili, v Ronkah prijeli

Policisti z goriške kvesture so v petek aretirali dva srbska državljana, zoper katera je bil pred časom izdan nalog za prijete v Mantovi in Lombardiji. Moška so izsledili na ronškem letališču ob zaključku preiskave, v storilu katere so policisti iskali storilce raznih tatvin. V Ronkah so tako aretirali 35-letnega K.V. in 45-letnega C.D., ki so ju na zaporno kazen obsodili na sodišču v Mantovi. Po mnenju sodnikov sta srbska državljana odgovorna za več tatvin na območju Mantove in sosednjih krajev v Lombardiji, kjer naj bi tudi preprodajala ukradeno blago. Policisti so ovdili še 29-letnega srbskega državljana M.A., ki je spremljal oba aretiranca. Na začetek sojenja čaka na prostosti, medtem ko sta 35-letnik in 45-letnik že zaprta v goriškem zaporu.

KULTURNI CENTER
LOJZE BRATUŽ

Vljudno vabi na

MARTINOV VEČER KONCERT AVSENIKOVIH MELODIJ

Nastopajo:
Jozica Svete in Joži Kališnik, Avsenikovi pevki
Harmonikar Aleksij Jercog
Vokalni tercet Kresnice
Ansambel Domači zvoki

Kulturni center Lojze Bratuž
Sobota, 14. novembra 2015, ob 20.30

Rezervacija in nakup vstopnic na tel. št. +39 0481 531445 ali pa na info@centerbratuž.org

KULTURNI CENTER
LOJZE BRATUŽ

Vljudno vabi na odprtje likovne razstave, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči

ANDREJ JEMEC MED TUKAJ IN ONKRAJ

Umetnika in njegova dela bo predstavila umetnostna zgodovinarica

Verena Koršič Zorn
Glasbeni poklon
Neža Faganelj - flavta
Ana Kristina Klančič - harfa

Kulturni center Lojze Bratuž
Torek, 10. novembra 2015, ob 18. uri

DOBERDOB - Projekt pihalnih orkestrov

Glasba v šoli

Glasbeniki med nastopom na doberdobski šoli

BUMBACA

Na osnovni šoli Prežihovega Vrance na Doberdobo so v četrtek učenci uživali ob posebnem glasbenem doživetju. V okviru projekta *Glasba v šoli-Musica a scuola* se je šolarjem predstavila skupina sedmih glasbenikov z različnimi instrumenti, ki sestavljajo pihalni orkester. Tako je na

flavto zaigrala prof. Valentina Nanut, na klarinet prof. Marta Macuz, na saksofon prof. Gabriele Zimolo, na trobento prof. Andrea Bonaldo, na saks bariton prof. Walter Cragnolin in na tolkala prof. Patrick Quaggiato.

Med dveurnim sporedom, ki ga

je na doberdobski šoli v slovenščini povezovala Valentina Nanut, so posamezni glasbeniki predstavili svoje instrumente. Opisali so razlike med pihali in trobili, med dolgimi in kratkimi instrumenti ter med višje ali nižje zvonečimi. Glasbeniki so posamezno zaigrali, tako da so poslušalci lahko slišali razliko med enim in drugim zvokom. Predstavili so tudi tolkala in vse njihove značilnosti. Glasbeniki so otrokom razkrili tudi nekaj »skrivnosti«, na primer to, da je cev pri pozavni dolga kar tri metre. Skupina je med predstavitvijo vseh instrumentov šolarjem zaigrala devet skladb različnih zvrsti - od filmskih uspešnic do klasične glasbe, od rock and rolla do tipičnih godbenih koračnic. Otroci so po vsaki skladbi bučno zaploskali in na koncu programa postavili izvajalcem najrazličnejša vprašanja. Prišli so tudi v direktni stik z instrumenti, dotaknili so se saksofona in klarineta ter poskusili udariti po zveneči čineli. Profesor Patrick Quaggiato jim je predal svojo dirigentsko palico, tako da so se nekateri preizkusili v dirigiranju orkestra. Ob zadnji skladbi La Cucaracha so vsi skupaj veselo zaplesali.

Projekt *Glasba v šoli-Musica a scuola* je nastal s finančno podporo Fundacije Goriške hranilnice; začetno so si ga zamislili pri godbah v Gradežu in Vilešu. Predstavili so ga še orkestrom iz Doberdoba, Ronk, Tržiča in Turjaka, pri katerih je takoj vzbudil veliko zanimanje, saj tovrstnih pobud v šolah še ni bilo. Smisel projekta je, da se otroci približajo glasbi in pihalnim instrumentom, da se v njih razvijajo posluš, pozornost, koncentracija in da spoznajo važnost skupinskega dela. Skupni cilj pobudnikov je seveda predstavitev godbene realnosti v bližnji okolici in glasbenih šol, ki delujejo pri posameznih pihalnih orkestrih. Poleg koncerta v Doberdobu se te dni skupina predstavlja v šolah v Ronkah, Tržiču, Gradežu, Gradišču in Turjaku.

Za člane doberdobske godbe na pihala Kras je bistvenega pomena, da so v tej skupini tudi slovensko govoreči glasbeniki, kar je omogočilo nastop tudi na slovenski šoli. Tovrstne pobude, med katere lahko vključimo tudi poletni godbeniški kamp *Skupaj Zgudmo*, so zelo hvalevredne in njihovi rezultati bodo nedvomno otipljivi. (lg)

GORICA - V šolskem parku

Še štirinajst dreves

Posadili so jih dijaki, profesorji in neučno osebje liceja Trubar-Gregorčič

Sadilna akcija v botaničnem vrtu slovenskega šolskega središča

BUMBACA

Sončno novembrsko jutro je spremljalo »dan odprtih vrat« malega botaničnega vrta, za katerega skrbijo dijaki, profesorji in neučno osebje slovenskega licejskega pola Trubar-Gregorčič v Puccinijevi ulici v Gorici. Včeraj so v vrtu izpeljali sadilno akcijo, med katero so posadili štirinajst novih dreves. Med njimi je tudi čudoviti ameriški cvetni dren (*Cornus florida Rubra*), ki so ga posadili v spomin na dijakinjo Živo Srebrnič. Eno drevo je včeraj poklonila tudi njena družina, tako da je sedaj botanični park ob šolski stavbi še lepši in bogatejši.

V dvajsetih letih so dijaki pod mentorstvom profesorjev naravoslovnih ved posadili skupno 363 različnih rastlin, med katerimi je več grmovnic in 148 dreves. Marsikateri nekdajni dijak se torej zagotovo še spominja nekoliko alternativnih in zelo prijetnih učnih ur, ki jih je preživel na prostem. Veliko zaslug za to imajo tudi šolski tehničarji, ki so uredili nekaj tematskih kotičkov, tako da se lahko med sprehodom po parku premikamo od kraške gmajne tja do sredozemskih rastlin in lepo obreznih oljk. Drevesa so opremili s kartončki s slovenskim, italijanskim in znanstvenim nazivom ter imenom osebe, ki je rastlino poklonila. Znotraj botaničnega vrta je vzdušje zelo prijetno, tako da na šolskem zavodu že razmišljajo, da bi lahko med toplejšimi meseci kakšno učno uro izpeljali na prostem. Želijo si tudi, da bi botanični vrt spoznala širša javnost. Prav zaradi tega pripravljajo publikacijo, s katero bodo predstavili vrt, občane pa vabijo, naj si ga tudi sami pridejo ogledat. (av)

GORICA - Izlet društva upokojencev

Po poteh starodavnega Rima do današnjih dni

Upokojenci na Trgu Sv. Petra

Upravičen je rek, da »vsa pota peljejo v Rim«, ker vse to, kar so izletniki videli v Rimu in okolici, predstavlja skupaj z grškim kulturnim izročilom dediščino in izhodiščni mejnik zahodne civilizacije. Na 6-dnevni izletu od 5. do 10. oktobra so si člani društva slovenskih upokojencev za Goriško najprej ogledali Hadrijanovo vilo v Tivoliju, kasneje Vatikanske muzeje, antične in baročni Rim, ostaline starodavne Ostije, Kalistove katakombe, nekoč pomembno etruščansko versko središče Orvieto in tudi prostore Kvirinala, rezidence predsednika republike. Strniti to po širnem svetu poznano kulturno bogastvo in veličino Rima ter Vatikana, svetovne prestolnice katoliške cerkve, od antike do današnjih dni, bi bilo nepopolno. Omembe vredni so pomembnejši ogledi, osebni občutki, vtisi in ugotovitve. Znamenit je Kolosej, Flavijev amfiteater, kompleks ostankov antičnega Rima, ki je v obnavljanju, kar mu daje še močnejši pogled in izpričuje izjemno gradbeno sposobnost Rimljanov, ki so sloveli tudi po praktičnosti, racionalno-

sti, dobri administraciji in organizaciji imperija. Tu je bilo v antiki prostorov za 50.000 gledalcev, ki so utegnili izstopiti v 7 minutah. Poseben občutek neke rahle skrivnosti je izletnike preveval ob ogledu arheološkega področja, znanega pod imenom Forum Romanum, prvotne nezdane, močvirnate doline med gričema Palatinom in Kapitolom, kjer naj bi stala nekropola. Posebno poglavje predstavlja Vatikan, glavno središče katoliške cerkve. Umetniške zbirke, ki jih hrani in so se zbirale v stoletjih, so neprecenljive za vse človeštvo. Udeleženci so si ogledali pomembnejše dvorane, kjer so razstavljeni kipi, slike, gobleni, knjige, dokumenti... Nadvse zanimive so jim bile zgodovina in ostaline starodavne Ostije, medtem ko je prijetno presenečenje predstavljal ogled Kvirinala, rezidence predsednika republike. Po toliki kulturni omami so si izletniki za konec privoščili še »kočerjo« na znanem kmečkem turizmu v Montepulcianu. Zadovoljstvo, dobro razpoloženje in prijetno vzdušje so jih spremljala tudi na poti domov. (in)

Life v Kinemaxu

V tržiškem Kinemaxu se ponovno začne niz ponedeljkovih predavanj avtorskih filmov. Jutri ob 17.40, 20.10 in 22. uri bodo predvajali film »Life«, ki ga je sad ustvarjalnosti režiserja Anton Corbijn. Film je posvečen zgodbi o prijateljstvu med fotografom revije Life Dennisom Stockom in filmskim igralcem Jamesom Deanom. V glavnih vlogah nastopata Robert Pattinson in Dane DeHaan.

Nacistična represija

Na sedežu Foruma v Ascolijevi ulici v Gorici bodo v torek, 10. novembra, ob 18. uri v sodelovanju z VZPI-ANPI predstavili knjigo o nacističnem nasilju in represiji v naših krajih »Violenza e repressione nazista nel Litorale Adriatico 1943-1945«, ki jo je napisal Giorgio Liuzzi.

Ukročena trmoglavka

V goriškem gledališču Verdi bo v torek, 10. novembra, ob 20.45 gledališka predstava »La Bisbetica Domata di William Shakespeare messa alla prova«. V glavni vlogi bo nastopila gledališka in televizijska igralka Nancy Brilli.

Pregled časopisov

Na pobudo Renata Fiorellija bo danes ob 10.10 pred trafiko pri pokriti tržnici na Verdijevem korzu v Gorici pregled tiska italijanskih in tujih časopisov. Spregovoril bo časnikiar Guido Barella. Spomnili se bodo tudi Sandra Scandolare, ki je svojčas vodil prvo tovrstno srečanje.

VRH - Prenovljena zaklonišča na Škofniku

Bunkerji niso bili namenjeni obrambi pred JLA

Zaporna pehota. Kaj je to? Sestavlja jo jo vojaške pehotne enote namenjene zaporu nekega prehoda, prelaza, več ali manj ozke doline. To ne pomeni, da jih Glavni štab namešča le na ozko prehodno območje, temveč jih lahko vkoplje v zračni črti tudi nekaj kilometrov daleč. Njihova naloga je povsem obrambna z namenom, da držijo nasprotnikove motorizirane ali oklepne enote, dokler se ne pripravi globinsko strateški protiuudar.

Takšen je primer bunkerjev na Škofniku, zahodno od vrhovskega pokopališča. Italijanska vojska jih je zgradila, pravzaprav vkopala do petnajst metrov globoko v kraška tla v poznih '60 letih prejšnjega stoletja. Dvajset let prej je Italija vstopila v NATO pakt, zaradi česar je imela nalogo, da zavaruje ozemlje ob meji z Jugoslavijo. Slednja sicer ni bila v vzhodnem Varšavskem

paktu, a tedaj so zahodni strategji ocenjevali, da bi oklepne enote Varšavskega pakta lahko v šestinidesetih urah prodrle z madžarske Puste skozi Prekmurje in čez Trojane, skozi Ljubljansko in Postojnska vrata do Panovca, kar pomeni, da bi uspelo skozi Goriška vrata nadaljevati pohod v Furlansko nižino.

Jugoslavija je v istem času zaradi dogajanj v Čehoslovaški začela razvijati svojstveno vojaško zasnovo Teritorialne obrambe. Na Goriških vratih je prve oklepne transporterje imela v Ajševici, bataljon tankov v Vipavi, prvo trdno obrambno črto šele na grebenih okrog Postojne z oporno točko na Sv. Trojici, neprodorno trdnjavo pa v Bosni vključno s podzemnim letališčem. Od Rožne doline do Bosne pa premične partizanke enote v moči največje brigade. Skratka celoten sistem je bil

več fotografij na www.primorski.eu

Mitralješka kupola (desno); predsednik Gherghetta si je za spomin posnel fotografijo (spodaj)

BUMBACA

obrambno zasnovan. Iz tega upravičeno sklepamo, da niso bunkerji na Škofniku bili namenjeni za obrambo pred JLA.

Včeraj dopoldne so v Lokandi Devetak ob prisotnosti okrog sto poslušalcev pristojni predstavniki najprej obrazložili obnovitveni poseg, ki so ga prostovoljci opravili vrh Škofnika, zaradi česar bo odslej mogoče obisk in ogled vkopanih bunkerjev, sledil pa je vstop v železobetonska zaklonišča, spalnice, radarske opazovalnice, električno centralo, mitralješko kupolo in komandno središče s telefoni, biološkimi WC ter razkuževalnico proti kemikalijam in atomskim zastrupitvam. Kuhinja ni bila predvidena. V primeru zaostritve razmer bi se vojaki zračnotesno zaprli in se hranili s suhimi obroki (Razione K). Okrog opazovalnice in petih drugih bunkerjev so bila predvidena minska polja.

Obiskovalce sta nagovorila pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta in general v rezervi Pietro Maccagnano. Obnovitveni projekt se namreč vključuje v širšo zasnovo Kras 2014+, katere pokrovitelj je goriška pokrajina. Predsednik je izrazil veliko zadovoljstvo nad opravljenim delom, ki je zahtevalo premoščanje tudi birokratskih ovir, pohvalil prostovoljce-bivše vojaške in se zahvalil Fundaciji Goriške hranilnice za gromotno pomoč. Dopolnila ga je pokrajinska odbornica Donatella Gironcoli, ki je neposredno sledila obnovi. General Pietro Maccagnano je obrazložil značilnosti in namen opazovalnice, obrambnega mi-

tralješkega gnezda ter celotnega sistema bunkerjev in utrdob od Trbiža do Trsta. No, tu se mu je nekoliko zareklo, kajti zaradi posebnega statusa nekdanjega Svobodnega tržaškega ozemlja, Italija je tisto območje do Osimskih sporazumov uradno le upravljal, ni pa imela tolikšne suverenosti, da bi smela graditi vojaške objekte.

Pozdrav je navzočim, med katerimi je bila tudi pokrajinska odbornica Vesna Tomsic, posredovala še sovojenjska županja Alenka Florenin. Poudarila je pomen ohranjanja spomina na zgodovinske dogodke in na različna pomnjenja. Skupaj z vsemi krajevnimi slovenskimi ledinskimi imeni, ki so posejani po Vrhu, je njen dvojezičen pozdrav bil poučen za poslušalce, ki so prišli tudi iz Veneta, Karnije in Pordenona. Otvoritveni obred z rezanjem traku je potekal tik nad vhodom v podzemne prostore. Sledil je ogled z uporabo čelad, kajti prehodi in hodniki so tako tesni, da spominjajo na one v podmornicah.

Za zaključek še naslednji premislek. Celoten obmojni sistem so začeli razgrajevati po letu 1992. Psihološka propaganda nas je prej desetletja oblegala z militarističnimi strahovi sosedov. Če upoštevamo vse povedano na začetku tega prispevka, je jasno, kje in kdo je bil militaristično ustrojen. O nišah za atomski eksploziv, ki so jih namestili tudi na Krasu in zaradi katerega bi Goričani postali »kolateralna škoda« v primeru aktiviranja, pa morda kdaj drugič. (ar)

Martinovanje v Gabrijah

V Gabrijah bo danes tradicionalno martinovanje, ki ga prireja kulturno društvo Skala v sodelovanju z domačo lovsko družino. Ob 13.45 bo maša v društveni dvorani, ob 14.15 bo na vaškem trgu blagoslov kmečkih pridelkov, Zapel bo moški pevski zbor Skala; sledilo bo druženje ob lovskem golažu in drugih dobrotah.

Zahvalna nedelja v Štmavru

V Štmavru bo danes praznik ob zahvalni nedelji. Okrašen voz z kmečkimi pridelki bo pred cerkvijo že ob 8.30, ob 9. uri se bo začela maša, po kateri bo na vrsti blagoslov kruha, vina in traktorjev. Nato se bodo lastniki traktorjev v sprevedu odpeljali po vasi, podali se bodo tudi na Oslavje, v Pevmo in Podgoro. Ob 12.30 bo kosilo za udeležence spreveda traktorjev, ostali se lahko udeležijo kosila po bogoslužnem obredu. Družabno srečanje prirejajo na štmavskem sedežu društva Sabotin.

Spomini Alojzija Geržiniča

Katoliška knjigarna prireja v torek, 10. novembra, ob 10. uri srečanje ob kavi s knjigo »Od Save do srebrne reke. Spomini šolnika, glasbenika, publicista in urednika prof. Alojzija Geržiniča (Ljubljana 1915 - Buenos Aires 2008)«. Spregovorili bodo urednik knjige Ivo Jevnikar, prof. Mira Cencić in avtorjeva hčerka Teodora Geržinič iz Buenos Airesa. Kavbo bo ponudilo podjetje Primo Aroma.

Izzivalec ulice v Novi Gorici

V novogoriškem Kulturnem domu bo v torek, 10. novembra, ob 19. uri ponovitev predstave »Izzivalec ulice«. Gre za živahen in prepričljiv dokumentarni spektakel Slovenskega družbeno odgovornega programa o kar devetih oblikah zlasti mladostniških zasvojenostih, pasteh in strupenosti. Ogled je brezplačen, potrebno pa je prej dvigniti vstopnice na blagajni, in sicer jutri od 10. do 12. ure ter od 15. do 17. ure.

Vipavska mlekarina se vrača

Nekdanja združna mlekarina iz Vipave, ki jo je od družbe Agroind kupilo podjetje Ekolat, je dve leti po prodaji in leto in pol po obnovi, ponovno začela obratovati. V vipavski mlekarini so že začeli s poskusno proizvodnjo mocarele, večino proizvodov, več kot 90 odstotkov, pa izvozijo v Italijo, pojasnjuje prokurist Ekolata Peter Selčan. Nekaj mocarele prodajo tudi na slovenskem trgu, več pa jo bo mogoče dobiti po otvoritvi prenovljene obrata, ki bo v četrtek, 12. novembra. »Začetek dela v mlekarini se je tako zavlekel zaradi dolgotrajne prenove objekta, ki je bil ob nakupu v zelo slabem stanju, posledično pa tudi zaradi pridobivanja ustreznih dovoljenj,« pravi. Poleg temeljite prenove stavbe so razširili tudi proizvodnjo s prvotno načrtovane kapacitete predelanega mleka s 100.000 na 200.000 litrov dnevno. V vipavski mlekarini sedaj dnevno pridelajo med tremi in štirimi tonami mocarele. Delo je v novem obratu dobilo 15 delavcev, ki se jim bodo ob možnem povečanju obsega dela lahko pridružili še novi. Selčan razlaga, da za izdelavo mocarele uporabljajo izključno slovensko mleko, ki ga zagotavlja solastnica Ekolata Zdrženjena kmetijska zadruga Mleko iz Gorenjske. Želijo si, da bi lahko odkupovali tudi mleko bližnjih pridelovalcev v Vipavski dolini, vendar bo za to morala poskrbeti kmetijska zadruga, ki sedaj to mleko izvažajo v Italijo. »Vendar do dogovora z zadrugo do marca prihodnje leto ne more priti, saj imajo tamkajšnji pridelovalci mleka do takrat sklenjene pogodbe za odkup.« Družba Ekolat je v večinski lasti podjetja Trevisanalat, manjšinski lastnik pa so Združene kmetijske zadruge Mlekop z območja Gorenjske. Družba Trevisanalat izhaja iz kraja Resana med Padovo in Trevisom in je drugi največji proizvajalec mocarele v Italiji. Tudi doslej so za svojo proizvodnjo kupovali mleko v Sloveniji. (sta)

GORICA - V muzeju Sv. Klare

Razstavo si je ogledal cesarjev pravnik Markus

Nadvojvoda med ogledom razstave

BUMBACA

Nadvojvoda Markus Habsburško-Lotarinški, pravnik cesarja Franca Jožefa, si je včeraj v goriškem muzeju Sv. Klare na Verdievem korzu ogledal razstavo Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obsejni grofiji 1500-1918. V muzeju ga je pričakal goriški nadškof Carlo Roberto Maria Redaelli, med obiskom razstave ga je spremljal tudi goriški župan Ettore Romoli. Uvodoma je spregovoril duhovnik in raziskovalec preteklosti Alessio Stasi, zatem se je okrog stotim navzočim zahvalil

za prisotnost sam nadvojvoda. »Počaščen sem in hkrati zelo vesel, da sem danes tu z vami,« je dejal Markus Habsburško-Lotarinški, ki si je zatem razstavo ogledal v spremstvu Marina De Grassija in Marine Bressan.

Razstava bo odprta do 31. januarja; ogledati si jo je mogoče ob petkih in sobotah med 10.30 in 13. uro ter med 15.30 in 19. uro; ob nedeljah je odprta med 10.30 in 19. uro. Vsako nedeljo ob 16.30 so na voljo vodeni obiski.

GORICA - Projekt Jezik-Lingua

V knjigi izbor rezultatov spletne jezikovne svetovalnice

Predstavili jo bodo v palači Alvarez v torek, 10. novembra

V mali dvorani Visoke šole za umetnost Univerze v Novi Gorici v palači Alvarez v Ulici Diaz v Gorici bo v torek, 10. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige, ki predstavlja izbor rezultatov Spletne jezikovne svetovalnice za slovenski jezik. Zbornik je uredila Matejka Grgič, avtorji prispevkov pa so Franc Lanko Marušič, Rok Žaucer in Petra Mišmaš. Poleg urednice in avtorjev bo na predstavitvi prisotna tudi Susanna Pertot, strokovna vodja projekta Jezik-Lingua.

Spletna jezikovna svetovalnica za slovenski jezik (www.jesv.eu) je od oktobra 2011 do marca 2013 delovala pod okriljem slovensko-italijanskega čezmejnega projekta Jezik-Lingua (Večjezičnost kot bogastvo in vrednota čezmejnega slovensko-italijanskega območja), sofinanciranega v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

Spletna svetovalnica je predstavljala brezplačno in anonimno storitev, ki je na področje jezikovnega svetovanja prinesla pomembno novost, saj je svoje delovanje navezovala na okolje jezikovnih stikov. Namenjena je bila govornikom slovenskega jezika, ki izhajajo z območja slovensko-italijanskega jezikovnega stikanja. Za cilj

so si v svetovalnici postavili dvigovanje jezikovne ozaveščenosti uporabnikov, kar smo poskušali doseči z odgovarjanjem na vprašanja, ki so kakor koli povezana z jezikom, s posebnim poudarkom na italijansko-slovenskem jezikovnem stiku. Pri temah, ki so obravnavane v tej knjigi, gre torej v grobem smislu za izbor vprašanj uporabnikov svetovalnice. V odzivu na vprašanja so jim skušali na razumljiv način odgovoriti in jim hkrati podati čim več koristnih jezikovnih informacij. V primeru jezikovnih zdreg so poskušali razložiti, zakaj do zdrege sploh prihaja ter kako in s kakšnimi pripomočki podobne zagate rešiti v prihodnosti.

»Svetovalnica je poleg jezikovnih vprašanj sprejemala tudi krajša besedila, za katera smo podali svoje mnenje glede jezikovne ustreznosti: ali bi bilo po naši oceni besedilo v širši javnosti sprejeto kot jezikovno primerno ali pa avtorjem svetujemo, da pošljejo besedilo v podrobnejši jezikovni pregled/lekturo. Če je besedilo zahtevalo samo manjše popravke oziroma spremembe, pa smo te tudi navedli in na kratko utemeljili. Odločitev, ali naše nasvete upoštevajo ali ne, smo seveda vedno prepustili uporabnikom,« pojasnjujejo urednica in avtorji prispevkov.

Na večeru o bratih Avsenik je bilo poleg domačinov tudi več ljubiteljev glasbe iz bližnjih in bolj oddaljenih krajev

BUMBACA

Spomin na Avsenika in njegove melodije

V Jamljah so prejšnji teden posvetili kulturni večer življenju in delu bratov Avsenik. Uvodoma je v imenu društva Kremenjak prisotne nagovorila odbornica Sonia Catto- nar, zatem je večer vodil Aleksij Jer- cog, urednik na slovenskem pro-

gramu RAI, publicist in glasbenik, sicer avtor dokumentarnega filma *Spomin - Naših 60 let ob Avseniko- vih melodijah*, ki so ga med jamelj- skim večerom tudi predvajali. O bratih Avsenik je spregovorila tudi Jožica Svete, ki je v slovitem an- samblu pela preko dvajset let. Za glasbeno popestritev večera je po- skrbela skupaj z vokalnim tercetom Kresnice.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 9. oktobra ob 20.15 bo koncert Zagrebških Solistov (Hrvaška); informacije po tel. 003865-3354013, več na www.kulturnidom-ng.si.

SKPD F.B. SEDEJ pod pokroviteljstvom SSO, ZSKP in ZCPZ vabi na glasbeno prireditev ob 40-letnici ustanovitve otroškega pevskega zbora F.B. Sedej iz Števerjana »Kako srce se veseli, ko lepa pesem zadoni« v nedeljo, 15. novembra, ob 17. uri v župnijskem domu v Števerjanu.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 10.30 - 15.15 - 18.00 - 21.15 »Spectre 007«.
Dvorana 2: 11.00 - 15.00 - 16.45 - 18.30 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 20.15 - 22.10 »Belli di papà«.
Dvorana 3: 15.30 »Belli di papà«; 17.50 »Tutto può accadere a Broadway«; 11.10 - 20.00 - 22.00 »La legge del mercato«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.40 - 20.30 »Spectre 007«.
Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 20.10 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 18.15 »Tutto può accadere a Broadway«; 21.45 »Spectre 007«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 20.00 »Freeheld: amore, giustizia, uguaglianza«; 22.00 »The last witch hun-

ter - L'ultimo cacciatore di streghe«.
Dvorana 4: 16.00 »Ghosthunters - Gli acchiappafantasma«; 18.00 »The last witch hunter - L'ultimo cacciatore di streghe«; 20.00 - 22.00 »Belli di papà«.
Dvorana 5: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.10 »Alaska«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.15 »Spectre 007«.

Dvorana 2: 16.45 - 18.30 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 20.15 - 22.10 »Belli di papà«.
Dvorana 3: 17.50 »Tutto può accadere a Broadway«; 20.00 - 22.00 »La legge del mercato«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »Spectre 007«.

Dvorana 2: 16.45 - 20.10 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 18.15 »Tutto può accadere a Broadway«; 21.45 »Spectre 007«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Freeheld: amore, giustizia, uguaglianza«; 22.00 »The last witch hunter - L'ultimo cacciatore di streghe«.

Dvorana 4: »Kinemax d'autore« 17.40 - 20.10 - 22.00 »Life«.

Dvorana 5: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Alaska«.

JUTRI V KRMINU
V OBČINSKEM GLEDALIŠČU:
21.00 »Io e lei«.

Razstave

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, so na ogled dva grafična lista Massima Pol- delmenga z naslovom »Quello che resta del tempo« in razstava z naslovom »Carlo Vidoni. Tracce di esistenza«; do 9. novembra od srede do petka 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00. 8. novembra ob 17. uri bo potekal vodeni ogled razstave. Informacije po tel. 0481-960816 ali www.galleriaspazzapan.it.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA- TUŽ v Gorici bo v torek, 10. novem- bra, ob 18. uri odprtje likovne razsta- ve, ki je nastala v sodelovanju z gale- rijo Rika Debenjaka »Med tukaj in on- kraj. Andrej Jemec«. Umetnika in njegova dela bo predstavila umetno- stna zgodovinarica Verena Koršič Zorn; na ogled bo do 23. januarja 2016 ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

Čestitke

Naši dragi VERONIKI BEV- CIAR iskreno čestitamo, ker je v po- nedeljek, 2. novembra 2015, diplo- mirala z odliko in pohvalo na jezi- kovni fakulteti Univerze v Vidmu. Še mnogo drugih uspehov ji želimo ma- ma, tata, Greta, Eros, Matija in vsi, ki jo imamo radi.

»A uiste kaj se dans v sovodenj- skih Škrljah godi? Naša PATRIK ozi- roma Figljeva gospa jih 60 okroglih slavi! Neverjeten se nam to zdi, saj brhko in mladostno se naše dekle drži, ko z njeno Y v službo drvi ter za lepo družinico marljivo skrbi, tak, da časa za staranje enostavno ni. Hip, hip, hurra PATRICIJA!!! kličejo ji ostale tri J., M. in V.«

Mali oglasi

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kle- ti, podstrešja in poslovne prostore. Po- pravljam pohištvo, peči na drva in pe- leter ter kamine; tel. 340-2719034.

PONUJAM se za varstvo otrok; tel. 333-6572533.

Izleti

SPDG prireja tradicionalno Martino- vanje v nedeljo, 15. novembra, s po- hodom na Volnik na tržaškem Krasu. Sledil bo ogled kraške hiše v Repnu in skupno kosilo v kmečkem turizmu. Informacije in prijave na: fanika@sdpd.eu ali tel. 347-6220522.

ZDRUŽENJE PROSTVOLJNIH KRVO- DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avto- busom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in infor- macije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Gledališče

»ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBI- TELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 8. novembra ob 17. uri »Vse za- stonj!« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v kri- lu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dol- lomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (To- ne Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

Prireditve

OB 70-LETNICI OSVOBODITVE in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejata KD Sovodnje in občina So- vodnje: 13. novembra ob 20. uri v Kul- turnem domu Jožef Češčut odprtje umetniške razstave Janine Cotič in Loredane Zega »Beseda barvi«. 15. novembra ob 11. uri pri Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjah tra- dicionalno martinovanje vaškega za- vetnika sv. Martina. V sodelovanju z VZPI-ANPI sekcije Sovodnje, Rupa, Peč in Gabrje v nedeljo, 22. novem- bra, ob 18. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah koncert tržaškega parti- zanskega pevskega zbora »Pinko To- mažič« (v sklopu programa »Across the border«) in slavnostno proslavo ob 70-letnici. 26. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu Jožef Češčut v So- vodnjah muzikal »Moj službeni dan«, nastopa kaligrafinja Loredana Zega. 1. decembra ob 18. uri v občinski knjiž-

prej do novice
www.primorski.eu

NAJ OTRO(I...
POJEJO, PLEŠEJO, IGRAJO IN USTVARJAJO!

Sodelujejo:
OPZ KD Sovodnje
Mažoretke PO Kras Doberdob
harmonikaš in Zumba kids AŠKD Kremenjak Jamlje
Mali briški slavčki in recitatorji KD Briški grič Števerjan
Gost:
Srednješolska dramska skupina Škamperle, Grbec, Barkovlje

Kulturni dom Gorica – petek, 13. 11. 2015 ob 18. uri

nici predstavitev knjige Vilija Prinči- ča »V Brucku taborišču... 1915-1918«.

PD RUPA-PEČ vabi izletnike na sreča- nje in ogled fotografij letošnjega izle- ta po Normandiji in Bretanji v torek, 10. novembra, ob 18.30 v društvenih prostorih v Rupi.

FOTOKLUB SKUPINA 75 vabi na fo- togrfski večer z avtorjem v Galeriji 75 na Bukovju v Števerjanu v pone- deljek, 9. novembra, ob 20.30. Gosti- li bodo prof. Giancarla Torresanija, znanega fotografskega kritika in do- centa fotografije. S pomočjo video projekcije bo predaval na temo »Fo- tografija kot jezik«. Večer je odprt pu- bliki in brezplačen, zaželen je prija- va na info@skupina75.it.

V RONKAH: v občinski knjižnici »San- dro Pertini«, Androna Palmada 1, po- tekajo ob 17.30 pravljična srečanja z naslovom »Il Giardino delle Storie Strampalate«: za otroke do 3. leta v po- nedeljek, 9. novembra, z Donatello Manià in za otroke od 4. do 7. leta 11. novembra v francoščini z Julie Sciar- dis; informacije po tel. 0481-477205.

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizi- ra v soboto, 14. novembra, ob 20. uri martinovanje v župnijski dvorani v Doberdobu. Na programu skeč »Av- dicije« v izvedbi članov KD Jezero in družabnost. Rezervacije po tel. 347-1243400 (Magda) do 10. novembra.

V NOVI GORICI: v veliki dvorani obče- ni bo v petek, 13. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige »Bratje Slova- ni« Franca in Zorana Jerončiča.

ZSKD vabi v petek, 13. novembra, ob 18. uri v Kulturni dom v Gorici na pri- reditev »Naj otroci... pojejo, plešejo, igrajo in ustvarjajo!« Nastopajo otro- ški zbor SKRD Sovodnje, mažoretna skupina Kras Doberdob, harmonikaš Sebastian Bagon AŠKD Kremenjak Jamlje, mažoretna skupina Kras Doberdob; gost bo srednješolska skupina društva Škamperle-Grbec-Barkovlje.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKO- JENCEV za Goriško vabi na predava- nje o varnosti državljanov, ko bo v četrtek, 26. novembra, ob 19. uri v Tu- movi dvorani na Verdijevem korzu 51 v Gorici govoril o preprečevanju tat- vin in goljufij kapetan goriškega po- krajinskega poveljstva karabinjerjev Lorenzo Pella v sodelovanju z goriško pokrajino in drugimi ustanovami.

Pogrebi

JUTRI V JAMLAH: 11.00, Mario Cro- selli (iz tržaške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V ROMANSU: 14.30, Giovanni Pecorari s pokopališča v Versi v cer- kvi in na pokopališču.

Obvestila

KRUT obvešča, da v četrtek, 12. no- vembra, steče jesenski ciklus skupin- ske vadbe v termalnem bazenu v Gra- dežu; informacije in vpisovanje na se- dežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKRD TRŽIČ prireja ob 18. novembra razgovorni tečaj slovenskega jezika (informacije in prijave po tel. 347-2471222).

SKRD TRŽIČ sporoča, da poteka spro- stilna telovadba v telovadnici Duca d'Aosta 4 v Trziču ob 18. uri, obenem se nadaljuje tudi nordijska hoja po Marini Juliji (prijave in informacije po tel. 347-2471222).

✝ Zapustil nas je naš dragi

Mario Croselli (Cenotov)

Žalostno vest sporočajo

žena Bernarda, hčerka Tatiana in sin Igor z družinama ter ostali sorodniki

Pogreb bo v ponedeljek, 9. novembra, ob 11. uri v cerkvi v Jamljah.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Jamlje, 8. novembra 2015

Ob smrti dragega očeta Maria izreka Tatiani in svojem občuteno sožalje

družina Roner in vsi od Dike Engineeringa in Fracarosa

Ob izgubi člana in dolgoletnega vzdrževalca spomenika NOB v Jamljah Maria Crosellija se pridružuje žalovanju svojcev

odbor sekcije VZPI-ANPI Dol-Jamlje

Iskreno sožalje Jani in družini ob izgubi dragega nonota

vs pri športni šoli Polet-Kontovel

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvova- nja ob izgubi našega ljubega

Igorja Pahorja

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani.

Posebna zahvala prijateljicam Beti, Sabrini in Tamari za ganljivo slovo ter gojenkam plesne šole Arabesque.

Zahvala tudi osebi oddelka za intenzivno nego katinarske bolnišnice za pomoč v zadnjih trenutkih.

Svojci

SSG - V tržaškem Kulturnem domu uvod v novo gledališko sezono

Peer Gynt ali razlika med trolom in človekom

Uspešna koprodukcija z MGL - Danes zadnja ponovitev

V naslovni vlogi Peera Gynta suvereno nastopa Matej Puc (drugi z leve)

FOTODAMJ@N

Nova uprizoritev Ibsenovega Peera Gynta v koprodukciji Slovenskega stalnega gledališča in Mestnega gledališča Ljubljanskega na tržaški oder prinaša izčiščeno in sodobno, a neokrnjeno klasiko.

V enem začetnih prizorov se Peer Gynt z materjo vrti v krogu, medtem ko ona ponavlja: »Ne zapuščaj me«. In zares ostaja Peer za vedno navezan na infantilne navade, nedoraslo sanjarjenje in odmikanje od odgovornosti. To se kaže v lahkomišelnih avanturah z ženskami in navdušenjem nad animalnostjo trolov. V njihovi deželi Peer odkrije, da je razlika med trolom in človekom to, da je trol »sam sebi dovolj«, kar postane Gyntova skrita življenjska orientacija. Peer se ne ustali in po smrti njegove matere sledi mo izbruhu navidezni uspehov, pridobljenih z izmikanjem in varanjem. Peer je sleparski trgovec. Peer podpira vojno. Peer je prerok izoliranega plemena. Peer je vladar psihiatrične ustanove. Peer je pravzaprav fantast, pripovedovalec, ki s svojimi zgodbami zavaja še samega sebe. Njegovo življenje se tako strukturira v neskončno zanko zgolj navidezni resnic, ki pa so vse le njegove strategije izogibanja realnosti. S to se ne spopade, ne u-resniči se. Je kot čebula: sestavljen iz raznoterih plasti, a v njem ni nič trdnega. To se zaroti proti njemu na koncu življenja, ko ga želijo zaradi njegove mlačnosti pretopiti v gumb skupaj s sleherniki. Zdaj skuša dokazati, da je v preteklosti nekaj zares napravil: dobrega ali pa slabega – nekaj velikega.

Tako kot Gyntova narava je tudi Ibsenovo besedilo iz leta 1867 fragmentarno in razplasteno, razpeto med odhajajočo romantiko ter prihajajoči modernizem. Norveški dramatik je to svojo poslednjo dramo v verzih namenil predvsem branju in ne uprizorjanju. Gre za šarmantno zmes pravljicnih, satiričnih, mitoloških in odkritosrčno realističnih elementov. Časovno distanco učinkovito preskoči sodobna jezikovna adaptacija, ki jo prinaša prevod Milana Jesiha. Koprodukcija temelji na prireditvi Žanine Mirčevske, ki je poskrbela tudi za dramaturgijo. Njeno delo je tesno speto z režijo, besedilo ji namreč ponuja trdno oporo. Izpusti so premišljeno umerjeni in ohranjajo osnovni lok dogajanja, hkrati pa prireditvi uspe pri razdrobljenem originalu vzpostaviti dramaturško hrbtenico. Na tej režiji Eduarda Milerja gradi izčiščeno in premišljeno obvladovano vizualno lepoto. Oder je posut z belim peskastim materialom in se kljub spremembam lokacije ne spreminja. To potrjuje vtis, da je pravi prostor daljnih potovanj pravzaprav Gyntova duševnost, prevozno sredstvo pa domišljija, cepljena z egoizmom in lažmi. Peerova skrajna osredotočenost nase je poudarjena s centralnimi odrskimi

kompozicijami. Miller je predstavo tudi glasbeno opremil z mestoma prečiščeni in subtilnimi, mestoma nordijsko temnimi zvočnimi kulisami, ki utrjujejo karakter predstave. Monolitna scenografija Branka Hojnika z betonsko barvo podpira vtis osamljenosti, razrahlja jo peščena odeja, ki prekriva oder in zabrisa tla pod nogami igralcev. Podoba podpirajo tudi klasično-sodobni kostumi Jelene Proković in asistentke Barbare Vrbancič.

Če nekatere produkcije za lik Peera Gynta uporabijo tudi po tri igralce, saj se ta tekem življenja stara, Matej Puc vlogo postavi na oder sam, z neumornim iglarskim prehajanjem skozi etape resničnosti in sanj. Iz kompleksnega besedilnega platna mu uspe napraviti koherenten in prepričljiv lik, pri čemer pokaže veliko zmoglost prestopanja med mnogimi »plastmi čebule«. Freudovska združitev likov Gyntove matere in nežnega dekleta Solveig, ki Peera ljubi, poglobi razumevanje glavnega lika. Obe na Peera navezani ženski zaigra Iva Krajnc, ki poudari njuno nedolžnost, a tudi sanjavo kot način bega pred dejstvi. Pomemben je tudi vložek Nine Rakovec. Poleg neveste Ingrid, ki jo Peer zapele tik pred poroko in nato zapusti, vzpostavi kontinuiteto likov predvsem nagonskih, temnih

žensk. Odrsko dogajanje je dovolj dinamično, da ohranja zanimivost, pri čemer posamezni igralci upodabljajo več likov zapored, dodelitev vlog iz nabora dramskih likov pa je premišljena. S tem je namreč poudarjeno ciklično vračanje na isto točko, vrtenje okrog središča, torej nauk »Pojdi okoli«, ki ga Peeru Gyntu razodene skrivnostni lik Vijug. Primož Pirnat ga učinkovito upodobi kot samozadostnega zmuzljivca, izmed njegovih likov izstopa še lik Gumbarja. Dinamično okolje, ki z nenadnimi potovanji in dogodivščinami dobiva epske razsežnosti, igralci gradijo s skupinsko igro in hitrimi menjavami različnih vlog, ki jih spretno upodabljajo tudi Domen Valič, Jure Kopušar in Vladimir Jurc. Sanjskost atmosfere prinaša nekaj lahkotnega in neobvezujočega, kar igralci izkoristijo za ironične učinke.

Ibsenov Peer Gynt utegne ob površni interpretaciji izpasti kot moralka – a to se na tržaškem odru ne zgodi. Tu je Peer človek, ki si je želel v življenju napraviti velike stvari, a jih ni, ki je osamljen in ki ga je strah. Umišljene svetove si ustvarja zaradi stiske. Tudi sodobni posameznik, razpet med idealne podobe virtualnih identitet, se z njim z lahkoto poistoveti.

Ivana Zajc

FILM - Dokumentarec Ples z Marijo Ivan Gergolet v igri za evropske oskarje

Med nominiranimi tudi Margherita Buy, Moretti in Sorrentino

Dokumentarni film *Ples z Marijo* (Dancing with Maria) doberdobskega režiserja Ivana Gergoleta se poteguje za evropske filmske nagrade, ki jih vsako leto podeljuje Evropska filmska akademija EFA. Nominirance je izbralo 3000 članov akademije, ki je nastala leta 1988 z namenom, da bi promovirala evropsko kinematografijo. Trenutno ji predseduje nemški režiser Wim Wenders, predsednica njenega upravnega odbora pa je poljska režiserka Agnieszka Holland. Imena nominiranih v sedmih tekmovalnih kategorijah so razkrili večeraj v Seville, svečana podelitev nagrad pa bo 12. decembra v Berlinu.

Nagrade EFA veljajo za evropske filmske oskarje. Novost letošnje izvedbe je tekmovalna kategorija, v katero so bili uvrščeni najboljši evropski dokumentarci. Za zmago se potegujejo Sirska ljubezenska zgodba (Sean McAllister), Amy (Asif Kapadia), Pogled tišine (Joshua Oppenheimer), Toto in njegove sestre (Alexander Nanau) ter Gergoletov *Ples z Marijo*, ki pripoveduje zgodbo argentinske plesalke in terapevtke Marie Fux. Film, ki je že osvojil tudi italijansko nagrado srebrni trak, v teh dneh pa tekmuje na srbskem festivalu Slobodna zona, je nastal v koprodukciji med goriško produkcijsko hišo Transmedia, slovensko Staragaro in argentinsko Imaginada. To je že drugi odmevnejši uspeh producenta Igorja Prinčiča, potem ko je leta 2013 Transmedin film *Zoran moj nečak idiot* Mattea Oleotta slavil na beneški Mostri in osvojil petindvajset nagrad na raznih svetovnih festivalih.

Kaj pa ostale kategorije? Za najboljši evropski film so nominirani Golob je sedel na veji in razmišljal o življenju (Roy Andersson), Mustang (Deniz Gamze Ergueven), Ovna (Grimur Hakonarson), Jastog (Yorgos Lanthimos), Victoria (Sebastian

Schipper), Mladost (Paolo Sorrentino). V kategoriji najboljšje komedije so v igri filmi Golob je sedel na veji in razmišljal o življenju, Družina Belier (Eric Lartigau) in Čisto nova za-

Režiser Ivan Gergolet

FOTODAMJ@N

veza (Jaco Van Dormael). V igri za najboljšega evropskega režiserja so Andersson (Golob je sedel na veji in razmišljal o življenju), Lanthimos (Jastog), Nanni Moretti (Moja mama), Schipper (Victoria), Sorrentino (Mladost), Malgorzata Szumowska (Telo). Za evropske filmske nagrade se potegujejo tudi scenaristi Andersson (Golob je sedel na veji in razmišljal o življenju), Alex Garland (Ex machina), Andrew Haigh (45 let), Radu Jude & Florin Lazarescu (Bravo!), Lanthimos in Efthimis Filippou (Jastog) in še Sorrentino (Mladost).

Katera pa ima možnost, da postane najboljša evropska igralka? Italijanka Margherita Buy za vlogo v filmu Moja mama, Laia Costa (Victoria), Charlotte Rampling (45 let), Alicia Vikander (Ex machina) in Rachel Weisz (Mladost). Kaj pa kolegi? Nominacijo so si prislužili Michael Caine (Mladost), Tom Courtenay (45 let), Colin Farrell (Jastog), Christian Friedel (13 minut) in Vincent Lindon (Zakon trga).

Na decembrski berlinski podelitvi bodo izročili udi častni nagradi: akademija ju bo podelila igralcema Charlotte Rampling in Christophu Waltzu. (STA, pd)

SSG - Prazničen začetek nove sezone

Pred in po premieri ... družabno

Koncert na zunanjem stopnišču - Po predstavi izvirna pogostitev - Veliko zanimanje za nagrado Primorskega dnevnika

V okolici tržaškega Trga Perugino je v petek pod večer odmevala glasba. Razigrane zvoke trobil in drugih instrumentov je bilo slišati daleč naokrog, prihajali pa so s stopnišča Kulturnega doma, kjer je ansambel Dej še n litro vabil na prvo premiero sezone - Ibsenovega Peera Gynta, ki je nastal v koprodukciji Mestnega gledališča Ljubljanskega in Slovenskega stalnega gledališča. Številno občinstvo, ki se je udeležilo petkove premiere, so v foajeu pričakali barvni plakati velikih dimenzij, na katerih so kraljevali napisi iz posameznih predstav. Poznate koga, ki bi mi bil podoben, je na primer »spraševal« Peer Gynt ... Plakati naj bi v veži Kulturnega doma ostali vso sezono, med njimi pa bi moral v prihodnjih tednih začel obratovati tudi gledališki bar. Po predstavi, ki jo je pisano premiersko občinstvo nagradilo z res glasnim ploskanjem, sta njegova upravitelja David in Martina poskrbela za prav posebno pogostitev, ki jo je navdihnil Peer Gynt. Gledalci različnih starosti so z navdušenjem okušali Peerovo čebulno juho, Aslakove pogačke z ocvirki, Heckstadtove šnopec ... in pristen tržaški pečen pršut. Medtem pa vestno izpolnjevali glasovnice za nagrado Primorskega dnevnika (ob koncu sezone bodo med sodelujočimi izžrebali gledališki abonma), radovedno brskali po informativnem materialu vseh slovenskih gledališč (dobrodošla novost!), si izmenjavali ocene in komentarjev. Najpogo-

Za uvod glasba, za konec juha

LUCA QUAIÀ

stejši so bili v superlativih: Peer Gynt je umetniški presežek; res odlična predstava; Matej Puc je fantastičen Peer Gynt. Nekateri (redkejši) so cenili čisto in izpiljeno predstavo, a tudi dodajali, da je bila nekoliko predolga, najbolj iskreni so morali priznati, da jih je sredi drugega dejanja premagal spanec in v opravičilo dodajali, da je tudi tistemu gospodu v 10. vrsti kimala glava ...

Kakorkoli: sezoneki uvod je bil gledalcem v užitek. Kdo ve, kaj nas še čaka v njenem nadaljevanju. (pd)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Slovensko stalno gledališče
Velika dvorana
V **petek, 6. novembra, ob 20.30** / Henrik Ibsen: »Peer Gynt« / Ponovitve. V soboto, 7. ob 20.30 in v nedeljo, 8. novembra ob 16.00.
Klubski prostor
V **četrtek, 12. novembra, ob 20.30** / Lot Vekemans: »Ismena, njena sestra« / Ponovitve: v petek, 13. in v soboto, 14. ob 20.30, v nedeljo, 15., ob 16.00 od četrтка, 19. do sobote, 21. novembra, ob 20.30.
Gledališče La Contrada
Dvorana Orazio Bobbio
Danes, 8. novembra, ob 16.30 / komedija / Aram Kian: »Zoran e il cane di porcellana« / Ponovitve: V ponedeljek, 9. ob 20.30, v torek, 10. ob 16.30, od srede, 11. do sobote, 14. ob 20.30 in v nedeljo, 15. novembra ob 16.30.
V **petek, 20. novembra, ob 20.30** / Georges Feydeau: »Sarto per signora« / Ponovitve: v soboto, 21. ob 20.30, v nedeljo, 22. ob 16.30 in v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30.
Stalno gledališče FJK - Il Rossetti
Dvorana Generali
V **sredo, 11. novembra, ob 20.30** / Stefania Bertola: »BISBETICA - La bisbetica domata di William Shakespeare messa alla prova« / Ponovitve: od četrtrka, 12. do sobote, 14. ob 20.30 in v nedeljo, 15. novembra, ob 16.00.
Dvorana Bartoli
Danes, 8. novembra, ob 17.00 / Roberto Cavosi: »Rosso venerdì« / Ponovitve: v torek, 10. ob 19.30, v sredo, 11. on v četrtek, 12. ob 21.00, v petek, 13. ob 19.30, v soboto, 14. ob 21.00, v nedeljo, 15. ob 17.00, v torek, 17. ob 19.30, v četrtek, 19. ob 21.00, v petek, 20. ob

19.30. v soboto, 21. ob 21.00 in v nedeljo, 22. novembra, ob 17.00

SLOVENIJA

NOVA GORICA
SNG Nova Gorica
V **sredo, 11. novembra, ob 20.00** / »Kdo se boji črnega moža« / Ponovitve: v četrtek, 12. in petek, 13. novembra, ob 20.00.
V **soboto, 14. novembra, ob 20.00** / Iztok Mlakar: »Pašjon«.
V **nedeljo, 15. novembra, ob 17.00** / Bertolt Brecht: »Opera za tri groše«.
LJUBLJANA
Cankarjev dom
SNG Drama
Veliki oder
V **ponedeljek, 16. novembra, ob 19.30** / Vinko Möderndorfer: »Evropa«. / Ponovitev: v torek, 17. novembra, ob 19.30
V **torek, 10. novembra, ob 19.30** / Johann Wolfgang Goethe: »Faust« / Ponovitve: v sredo, 11. ob 19.30, v četrtek, 12. ob 17.00 in v petek, 13. in v soboto, 14. novembra, ob 19.30.
V **torek, 17. novembra, ob 10.30** / Fran Levstik: »Martin Krpan«.
Mala drama
V **petek, 13. novembra, ob 20.00** / Vesna Hauschild: »Inventura« / Ponovitve: v soboto, 14. in v torek, 17. novembra ob 20.00.
V **ponedeljek, 16. novembra, ob 19.30** / Josif Brodski: »Demokracija!«.
V **torek, 17. novembra, ob 20.00** / Vesna Hauschild: »Inventura«.
Slovensko Mladinsko Gledališče
Zgornja dvorana
Jutri, 9. novembra, ob 18.00 / Draga Potočnjak: »Srce na dlani« / Ponovitev v torek, 10. novembra, ob 17.00.
MGL
Veliki oder
Jutri, 9. novembra, ob 19.30 / komedija / Jera Ivanc: »Prevare«.
Mala scena MGL

V **četrtek, 5. novembra, ob 19.00** / komedija / Daniel Glattauer: »Čudežna terapija«

V **ponedeljek, 9. novembra, ob 20.00** / komedija / George Axelrod: »Sedem let skomin«

V **četrtek, 12. novembra, ob 20.00** / drama / Simona Hamer (po motivih Prežihovega Voranca): »Samorastniki«.

Studio MGL

V **nedeljo, 15. novembra, ob 20.00** / drama / Ingmar Bergman: »Pogovori na štiri oči«.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Stalno gledališče FJK - Il Rossetti
Dvorana Generali
V **torek, 10. novembra, ob 20.30** / balet / »Kemp dances - Invenzioni e Reincarnazioni« / Avtor: Lindsay Kemp / Nastopajo: Lindsay Kemp, Daniela Maccari, Ivan Ristallo, David Haughton, Alessandro Pucci in James Vanzo.
V **četrtek, 19. novembra, ob 20.30** / muzikal / Daniele Finzi Pasca: »La Verità« / Ko-producentka: Julie Hamelin Finzi / Scene: Hugo Gargiulo / Glasba: Maria Bonzanigo. / Ponovitve: v petek, 20. ob 20.30, v soboto, 21. ob 16.00 in ob 21.00 ter v nedeljo, 22. novembra, ob 16.00.
Gledališče Verdi
Danes, 8. novembra ob 16.00. / Don Giovanni / Wolfgang Amadeus Mozart (opera), dirigent Gianluigi Gelmetti, režija Allex Aguilera, izvajalca orkester in zbor Gledališča Giuseppe Verdi.
Palatrieste
V **petek 13. novembra ob 21.00** / Scorpions.
V **nedeljo 22. novembra ob 21.00** / Cesare Cremonini / Pù che logico tour.

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine
V **torek, 10. novembra, ob 20.45** / koncert / »Wiener Symphoniker« / Dirigent: Charles Dutoit / Sergej Prokof'ev - Romeo e Giulietta, Suite dall'op. 64 / Claude Debussy - Prélude à l'après-midi d'un faune / Modest Musorgskij - Quadri di un'esposizione.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Kino Šiška
V **četrtek, 12. novembra ob 20.00** / NuYuGo! – Glasbeni maraton trojk od Vardara do Triglava!
V **četrtek, 26. novembra, ob 20.00** / Indeks lekcija / Lola Marsh in Daniel Vezoja.
V **torek, 1. decembra, ob 20.00** / rock koncert / Nastopajo: Editors.
SNG Opera in balet
V **torek, 10. novembra, ob 10.00 in ob 11.30** / opera / Peter Šavli: »Pastir«.
V **sredo, 11. novembra, ob 11.00** / opera / Anton Foerster: »Gorenjski slavček«.
V **četrtek, 12. novembra, ob 19.30** / opera / Jacques Offenbach: »Orfej v peklu« / Ponovitve: v soboto, 14. novembra, ob 19.30.
V **torek, 17. novembra, ob 19.30** / opera / Georges Bizet: »Carmen«. / Ponovitev: v četrtek, 19. novembra, ob 19.30.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST
Palaca Gopčević: na ogled je razstava furlanskega fotografa Danila De Marca »Partizani neke druge Evrope«. Razstava bo na ogled do 8. decembra in sicer dopoldne od 10. do 13., popoldne pa od 16. do 19. ure (ob ponedeljkih bo, z izjemo 7. decembra, zaprta).
Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično kon-

centracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

GORICA

Državna knjižnica (Ul. Mameli): do 10. novembra je na ogled razstava goriškega likovnega ustvarjalca Jožeta Cēja »Ujeta svetloba«, ogled je možen ob delavnikih od 10.30 do 18.30, ob sobotah pa od 10.30 do 13.30.

PEVMA

Razstavni prostor: do konca decembra je na ogled samo po dogovoru razstava »Vojna je uničila vse... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto. / Na ogled je tudi stalna razstava »Podobe Krasa« / Info: gradstanjel@guest.arnes.si

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Filmske zvezde

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

	SESTAVIL LAKO		REKA V ETIOPIJI	MEHIŠKI REVOLUCIONAR (EMILIANO)	ITALIJANSKI SPOLNIK	OBREŽJE, OBALA, ZLASTI UREJENA		PRISTANIŠČE V JUŽNI ITALIJI	MINISTRSKI PREDSEDNIK	ČETRTRI MESECE V LETU	ITALIJANSKI FILMSKI IGRALEC (UBALDO)	SEDMA GRŠKA ČRKA	ZAČETEK CIKANJA	
	VPLIV NA ODLOČITEV, UPOŠTEVANJE						KDOR MIRNO POČIVA NA POSTELJI KOFI ANAN							
	GORSTVO PRI BRATISLAVI													
	OLIVER PLATT				IT. IGRALKA GOLINO								PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	
	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	AVSTRJSKA TISKOVNA AGENCIJA APARAT					ŽENSKO IME (LJUBK.)				SKANDINAVSKO MOŠKO IME	SIBIRSKO TABORIŠČE ZA POLITIČNE ZAPORNIKE	ANTON ČEHOV	
	OKROGLO ŠTEVILO					DEL ČASOPISA	PREBIVALEC EVR. DRŽAVE							
	ITALIJANSKA PRITRDILNICA					MESTO V PREKMURJU				VIR UMETNE SVETLOBE				
	AVTOMOBIL ZA PREVOZ BOLNIKOV	BLAZINJAK BREZ NASLANJALA IZ ORIENTA	MLEČNI IZDELEK	AM. IGRALKA DEREK	FRANCOSKI DJ (DAVID)					AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC PACINO			JOHN FORD	
					ITAL. NOGO-METAŠ (RINO)								MOČAN PAS (ZAST.)	
ROBERT (KRAJŠE)					VZROK POŽARA	VATIKANSKA BANKA		APENINSKI POLOTOK (ORIG.)	SRBO-HRVAŠKO MOŠKO IME	MAJHNA MRAVLJA				
										KOZAŠKI POVELJNIK				
POKRAJINA V GRČIJI							TUJE ŽENSKO IME				NEAPELSKI PATRON			
							AVT. OZNAKA REKE				NAŠA AZZURRA POČKAR			
ZAČETEK ŠOLANJA			VASJA OCVRK		MEDNARODNE POGODBE							SREDSTVA OBVEŠČANJA	ZNAK ZA MNOŽENJE	REKA IN DEPARTMA V FRANCIJI
			PROFESIONALC (KRAJŠE)		RIMSKI BOG LJUBEZNI									
VELELNIK; NUJNOST, ZAHTEVA								PRIPADNICE OBROV						KRAJ PRI ŽALCU, ... VAS
								ATMOSFERA (KRATICA)						HOLANDSKA JADRNICA
DANSKI REŽISER VON TRIER					MARIO URŠIČ		AMERICAN AIRLINES (KRATICA)		DESNİ PRITOK SAVE					MI, VI, ...
					NICHOLAS RAY		TEGA LETA		RICHARD GERE					LEONID RADIN
SLOŽNOST; NEKDANJE GLASILO KPS								GLAVNO MESTO ALBANIJE				NEKDANJI NOVINAR PD BUBNIČ		
CHARLES AZNAVOUR			AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC FLYNN				FINANČNI MOGOTEC					NENADEN VZKLİK		AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC DOUGLAS

SLOVARČEK - AAT = mesto v Belgiji • ATAMAN = nekdanji voljeni vrhovni kozaški poveljnik • DELOR = francoski DJ • GATTUSO = nekdanji Milanov nogometaš in reprezentant • OMO = reka v Etiopiji, pritok jezera Turkana

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? - Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Questo è il mio paese **23.35** Petrolio

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.35** Sorgente di vita **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30, 17.45 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 0.20 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Monte Bianco **23.20** 2Next - Economia e futuro

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** L'erba dei vicini **23.00** Il processo del lunedì

RAI4

13.15 Switched at Birth **14.05** Sabrina, vita da strega **14.55** Stargate Atlantis **15.45** Andromeda **16.30** Star Trek: Enterprise **17.10** Novice **17.15** Robin Hood **18.10** Beauty and the Beast **18.50** Reign **19.35** Supernatural **20.20** Vikings **21.15** Zoo

22.40 Film: Ballata dell'odio e dell'amore (dram.)

RAI5

14.10 La Terra vista dal cielo **15.05** India selvaggia **16.05** Dok. film: Martha Argerich, mia madre **17.45** Scaramouche Scaramouche **18.00** Novice **18.05** 20.35 Passepartout **18.35** Il giro del mondo in 80 meraviglie **19.45** Art of... Paesi Bassi **21.15** I grandi della letteratura **22.10** Ubiq - Esplorare **22.40** Gledališče: Lu curaggio de nu pumiero napulitano

RAI MOVIE

14.00 Film: Una lama nel buio (triler, '82, i. M. Streep) **15.35** Film: Il diario di un condannato (western, '53, i. R. Hudson) **17.05** 0.55 Novice **17.10** Film: Quiz Show (dram., '94, r. R. Redford) **19.30** Film: Come perdere una moglie e trovare un'amante (kom.) **21.15** Film: A viso aperto (western, '73)

23.05 Film: The Road (pust., '09, i. C. The-ron)

RAI PREMIUM

11.25 Nad.: Un posto al sole **12.25** 19.25 Nad.: Terra nostra **13.10** Nad.: Paura di amare **14.15** Serija: I misteri di Murdoch **15.00** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.05** Serija: Impazienti **15.15** Serija: Un

medico in famiglia **17.05** Nad.: Valeria **17.45** Novice **17.50** Nad.: Legami **18.40** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Il restauratore **21.20** Serija: Last Cop - L'ultimo sbirro **23.00** Serija: Chiamata d'emergenza

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Serija: Il ritorno di Colombo **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna

CANALES5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** 0.00 Grande Fratello **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'invasenza

21.10 Film: Mission - Impossible - Protocollo fantasma (spio., '11, i. T. Cruise)

ITALIA1

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Serija: Mike & Molly **18.05** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Le Iene Show

IRIS

13.45 Film: Roma violenta (det., It., '75) **15.35** Film: Due mafiosi contro Goldfinger (kom., '65) **17.25** Note di cinema **17.30** Film: Voltati... ti uccido! (western, '68) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Sfera (zf, '98, i. D. Hoffman, S. Stone) **23.30** Film: The Cell - La cellula (triler, '00, i. J. Lopez)

LA7

6.30 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.35** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

LA7D

6.20 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** SOS Tata

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Aktualno: Musa Tv **12.45** Italia economia e prometeo **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** 23.30 Košarka: Palacanestro Trieste - Basket Olimpia Matera **18.00** Trieste in diretta **19.00** Tisane, ugenti e cachet **19.20** Qua la zampa

20.00 Occhio alla spesa... **20.05** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Live

LAEFFE

11.30 13.25 Il cuoco vagabondo **12.35** Bourdain: Cucine segrete **14.35** Chef Sara in Europa **15.35** David Rocco: Dolce vita **16.40** Jamie: Comfort Food **17.35** Jamie: Menù in 15 minuti **18.45** Il re dello street food **19.55** Novice **20.05** Racconti sulla bellezza **21.10** Film: Jimmy P. (dram., '13, i. B. Del Toro)

23.30 Film: Requiem (dram.)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.10** Novice **14.10** 15.10 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It - Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.10** Affari di famiglia **21.10** Film: Cani di paglia (triler, '71, i. D. Hoffman)

DMAX

13.00 Cattivissimi amici **13.50** Cacciatori di tesori **14.45** Bear Grylls: l'ultimo sopravvissuto **15.40** River Monsters **16.35** Come è fatto **18.30** Affare fatto! **19.20** Container Wars **20.15** Affari a quattro ruote **21.10** Come è fatto il cibo **22.50** Nudi e crudi

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.15** Z vrta na mizo **10.40** 10 domačih **11.10** 18.20 Kviz: Vem! **11.50** NaGlas! **12.20** Nan.: Se zgodi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vreme in sport **13.30** Sveto in svet **14.40** Dok. serija: Village Folk - Ljudje podeželja **15.10** Dober dan, Koroska! **15.40** 18.10 Risanke **16.00** Točka preloma **16.30** Duhovni utrip **17.30** Alpe-Donava-Jadran **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Platforma **23.40** Baletni in glasbeni večer

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 19.00 Risanke in otroške oddaje **8.10** Zgodbe iz školjke **8.30** Žogarija **9.00** Šport & Špas **9.30** 0.20 Točka **11.00** 17.00, 23.20 Halo TV **12.00** Dobro jutro **14.20** Polnočni klub **15.35** Ljudje in zemlja **16.25** Avtomobilnost **18.00** Nad.: Pokličite babico **19.25** Kratki film: Dajmo, Daan! **19.40** Infodrom **20.00** Nad.: Žena, mož in nepridipravi **20.55** Serija: Skrivnosti Brokenwooda **22.30** Dok. film: Zora

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.25 Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** TG dogodki **17.25** Istra in... **18.00** 22.50 Športel **18.35** 23.20 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredozemlje **20.30** City Folk **21.00** Meridiani **22.15** Glasba zdaj

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.40** 9.20, 10.50, 12.10 Tv prodaja **7.55** 17.20 Nad.: Opuščanje ljubezni **9.40** Sanjski moški **11.10** Nad.: Greh preteklosti **12.25** 20.00 Gostilna išče šefa **14.00** Nad.: Usodno vino **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Nad.: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.00 Novice **21.30** Cel svet ima talent **22.25** Serija: Kostri **23.25** Serija: Na kraju zločina - Miami

KANAL A

7.30 Magazin Lige prvakov **8.00** Risanke in otroške oddaje **8.55** 12.55 Serija: Moj razred **9.20** 16.40 Serija: Zmešana sosedja iz stanovanja **23.9.45** 13.55 Serija: Beverly Hills 90210 **10.35** 13.20, 13.40 Tv prodaja **10.50** Nan.: Naša mala klinka **12.00** 17.05 Serija: Lepo je biti sosed **14.45** Film: Ameriška pita (kom.) **18.00** Svet **19.00** Nan.: Kar bo, pa bo

Ponedeljek, 9. novembra
Laeffe, ob 21.10

Jimmy P. (Psychotérapie d'un Indien des Plaines)

Francija 2013

Režija: Arnaud Desplechin

Igrajo: Benicio Del Toro, Mathieu Amalric, Gina McKee in Larry Pine

Jimmy Picard je Indijanec iz plemena Črna noga, ki se po koncu druge svetovne vojne iz francoske fronte vrne domov s skrivnostno boleznijo.

Ker mu sestra v Montani drugače ne more pomagati, ga prepriča, da vpraša za pomoč vojaško kliniko za mentalne bolnike v Topeki, v Kansasu.

Zdravniki pa ne uspejo postaviti pravilne diagnoze, in zato pokličejo na pomoč francoskega antropologa in psihoanalitika Georges Devereuxa, ki je specializiran prav v preučevanju kulture ameriških staroselcev in v bistvu začetnik etnopsihiatrije.

Ko zdravnik in pacient luščita plast za plastjo prevleke z Jimmyjevih travm, se pacient in njegov terapevt nehote zblížata, tisto, kar odkrijeta na koncu temnega predora Jimmyjeve podzavesti, pa preseneti vse.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,

št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Preletela je 401 km

Guminska padalka Nicole Fedele je v Braziliji postavila nov rekord v daljinskem letenju z jadralnim padalom. S preleteno razdaljo 401 kilometra je izboljšala lasten rekord iz leta 2013, ki je znašal 381 km. Furlanska padalka se je spustila iz 450 metrov nadmorske višine vrha blizu Fortaleze in s pomočjo zračnih tokov dosegla tudi višino 3054 metrov. Fedelejeva je že bila zmagovalka svetovnega pokala v padalstvu in evropska prvakinja leta 2012. Postavila je že osem različnih rekordov v jadralnem padalstvu.

Messina tudi uradno

Po razrešitvi pogodbe selektorja Simoneja Pianigianija je krmilo italijanske košarkarske reprezentance prevzel košarkarski strokovnjak Ettore Messina, ki je »azzurre« že vodil od leta 1992 do leta 1997 in osvojil srebro na EuroBasketu 1997. Med letom je Messina tudi pomožni trener moštva NBA Sant Antonio Spurs. Kot novi vodja reprezentance si želi osvojiti uvrstitev na olimpijski turnir v Rio 2016. Messina bo uradno imenovan za selektorja po novem letu.

Finalista Đoković in Murray

PARIZ - Finalista teniškega mastersa ATP v Parizu z nagradnim skladom 3,8 milijona evrov sta prvi nosilec Srb Novak Đoković in drugopostavljeni Škot Andy Murray. Đoković je v polfinalu premagal Švicarja Stanislasa Wawrinko s 6:3, 3:6, 6:0, Murray pa Španca Davida Ferrerja s 6:4, 6:3.

KOŠARKA - **A1-liga:** Cremona - Reggio Emilia 68:61; **A2-liga:** Verona - Ferrara 75:55, Legnano - Recanati 85:76; danes 18.00 Pallacanestro TS - Matera. **V Sloveniji:** Šenčur - Portorož 86:77. **Liga ABA:** Igokea - Krka 54:65, Sutjeska - Cibona 66:80, Partizan - Budućnost 86:77.

TISOČ - Toliko tekem bo danes zbral 42-letni italijanski odbojkar Samuele Papi, ki je letos soigralec Števerjanca Loris Manijaja. Njuna Piacenza bo danes (18.00) gostila Padovo. **V Sloveniji:** Pomgrad - ACH Volley 2:3, Kranj - Salonit 0:3; **ženske:** Branik - Luka Koper 3:0.

ROKOMET - Liga prvakinj: Larvik - Krim 32:28.

Triestina izgubila, že pred tekmo odstopil trener Lotti

Triestina vse bolj tone. V 12. krogu nogometne D-lige je Triestina v gosteh z 2:1 izgubila proti Unionu Ripi LF. Že pred večerajšnjim srečanjem je jutraj odstopil trener Stefano Lotti. Tržaška ekipa je v razsulu.

Ostali izidi: Belluno - Sacilese 4:2, Noale - Luparense 2:1, Campodarsego - Albano 1:0, Fontanafredda - Vecomp 0:3, Levico - Ufm 0:0, Mestre - Dro 4:0. **Elitna liga:** Ism - Corno 0:0. **Promocijska liga:** Gonnars - Sangiorgina 0:2. **2. AL:** Azzurra - Ruda 0:1, Sagrado - Villesse 1:6.

MOTOCIKLIZEM - Zadnja (odločilna) dirka v razredu motoGP v Valencii

Življenjska dirka

VALENCIA - V Valencii bo danes na sporedu življenjska dirka tako za Jorgeja Lorenza kot za Valentina Rossija. Uvod v zadnje dejanje svetovnega prvenstva v motociklizmu je pripadel Lorenzu. V boju za naslov svetovnega prvaka v elitnem razredu motoGP je Španec dobil kvalifikacije zadnje dirke v domači Valencii (danes start ob 14.00, neposredni prenos po kanalu Cielo in Mtv), njegov tekmelec v ekipi Yamaha, Italijan Valentino Rossi, pa je kvalifikacije končal s padcem, zaradi kazni pa bo začel z zadnjega mesta. Med dirkačema je pred zadnjo preizkušnjo sezone sedem točk razlike, v prednosti je Rossi, ki pa bo imel težko delo. Med tednom so na razodišču Cas v Lozani njegovo pritožbo na kazen zavrnil, tako da bo zadnjo tekmo sezone začel povsem iz ozadja. Če bo Lorenzo zmagal, bo moral Rossi osvojiti drugo mesto, sicer bo ostal brez osmega naslova v najmočnejšem razredu v karieri. Lorenzo bo, če bo njegov napad na zadnji postaji sezone uspešen, prvak tretjič po letih 2010 in 2012. Včerajšnje kvalifikacije za Rossija tudi sicer niso bile uspešne, saj jih je končal s padcem, a se pri tem ni poškodoval. Jorge Lorenzo je lov na Rossija napovedal z najboljšim startnim izhodiščem, poleg tega pa je dosegel še nov rekord kroga z 1:30,011, tako da je za dve desetinki popravil stari dosežek Marca Marqueza.

Iz prve vrste bosta domačo dirko začela še Lorenzova rojaka, dirkača Honde Marquez in Dani Pedrosa. »Brez dvoma najboljši krog mojega življenja. Če bi šel na progo še dvajsetkrat ali tridesetkrat, ga ne bi mogel izboljšati. Perfektno,« se je veselil Lorenzo in dodal: »Zelo sem zadovoljen.

Nekateri so prepričani, da obstaja neke vrste tiha naveza med Špancema Jorgejem Lorenzom and Marcom Marquezem

ANSA

Vse skupaj je odlična napoved za jutri, ko bom moral dobro startati in se odlepi od obe Hond.

Marquez se je skušal po kvalifikacijah izogibati vprašanjem o tem, ali in v kakšni meri se namerava vključiti v boj za prvačka 2015, kjer kot prvak prejšnje sezone nima več možnosti za ubranitev lovorike. Zato pa je bil bolj zgovoren pri načrtih za zadnjo dirko: »Za nami je dobra sobota, uspešno nam je zadržati dober ritem. Na dirki pa bo pomembno, da Jorge ne pobegne preveč, tako da bom lahko ostal v boju za zmago.«

Iz druge vrste bodo začeli Španec Aleix Espargaro (Suzuki) ter Britanica Cal Crutchlow (Honda) in Bradley Smith (Yamaha). Rossi bo dirko začel z zadnjega, 12. mesta. (STA)

NAŠ POGOVOR - Hrvaški vaterpolski trener na klopi Brazilije

Rudić kot kralj Midas

»Brazilci so me poklicali, ker so želeli okrepiti in dodatno razviti vaterpolo«

Ratko Rudić v svetu vaterpola premore to, kar v nogometu Vicente Del Bosque in Marcello Lippi ne dosežeta niti, če združita moči. Bil je vrhunski igralec, a v zgodovino se bo zapisal kot daleč najbolj trofejni vaterpolo trener na svetu. Lovorike je začel osvajati na čelu Jugoslavije, s katero je postal olimpijski prvak leta 1984 v Los Angelesu in tudi štiri leta kasneje v Seulu, nato je zlato kolajno osvojil na klopi italijanske reprezentance v Barceloni leta 1992, dvajset let kasneje v Londonu pa je do najbolj zlahtne kolajne popeljal še domačo Hrvaško. A naštevati vse lovorike, ki jih je v svoji karieri dvignil Rudić, ne bi zadostovalo za opis vloge in pomena, ki ga še sedaj ima v Beogradu rojeni Hrvat. Ratka Rudića smo (ne)pričakovano srečali na tekmi Pallanuoto Trieste proti Fiorentii, a razlog je takoj jasen: v obeh ekipah igra namreč brazilski reprezentant, to se pravi ravno zadnja izbrana vrsta, katero se je odločil voditi 67-letni Rudić. Rudić je po osvojenih zlati kolajni v Londonu mislil prvenstveno s trenersko kariero, a si je kmalu premislil in upokojitev preložil, saj so ga poklicali iz Brazilije, kjer se želijo na najboljši način pripraviti na olimpijske igre, ki jih bodo gostili prihodnje leto v Rio de Janeiru: »Izkoristil sem priložnost in ogledal sem si tekmo brazilskih igralcev. Slišal sem govoriti o tržaški ekipi, za katero igra tudi Egon Jurišić, ki ga dobro poznam. Brazilci so me poklicali, ker so želeli okrepiti in dodatno razviti vaterpolo gibanje v Braziliji. Zlasti so želeli sestaviti čim bolj konkurenčno reprezentanco, ki bi se lahko na domačih olimpijskih igrah enakovredno borila proti ostalim velesilam. Dela je na pretek, ampak doslej sem zadovoljen z opravljenim. Letos poleti smo v Bergamu v svetovni ligi osvojili prvo zgodovinsko bronasto kolajno, kar je za Brazilijo velik uspeh. Prepričan sem, da se lahko še izboljšamo, saj smo mladi in naš cilj so olimpijske igre.«

Hrvaški trener Ratko Rudić je na poletnih olimpijskih igrah v Londonu s hrvaško izbrano vrsto osvojil zlato kolajno

ANSA

Prišli ste si ogledati tudi vašega igralca Grummyja Guimaraesa (Pallanuoto TS). Ali se je izkazal?

Njega in tudi igralca Florentie. Mislim, da je Guimaraes zelo koristen tej ekipi. Sicer gre za dva perspektivna igralca, saj nimata niti še dvajset let, tako da si nabirata prepotrebne izkušnje v italijanskem prvenstvu, ki je zelo kakovostno in izenačeno.

Kateri so favoriti v Rio in kateri so cilji brazilске reprezentance?

Favoriti so običajni, težko da bi prišlo do kakega presenečenja. Naš minimalni cilj je uvrstitev med najboljših osem na svetu, to se pravi četrtfinale. Potem pa gre le za eno tekmo in si že med najboljšimi štirimi.

Vaše mnenje o italijanski A1-ligi?

Prvenstva ne poznam zelo dobro, saj sem se iz Brazilije, kjer tekem se ni dalo gledati niti po televiziji, vrnil pred kratkim. Menim, da je Pro Recco vsaj na papirju krepko pred ostalimi, nato sledi Brescia in morda še kaka ekipa, ki se bo bo-

rila za mesto pod vrhom. Nazadnje je tu večja skupina ekip, vključno s Trstom, ki so si dokaj enakovredne, tako da bo prvenstvo zelo zanimivo in izenačeno.

Nazadnje pa še mnenje o tekmih in o tržaški ekipi.

Tekma je bila dokaj razburljiva, saj so Tržačani vodili tudi s štirimi goli prednosti, a nazadnje so se za zmago morali pošteno namučiti. Gre za psihološke razloge, saj je Trst še mlada ekipa in se mora naučiti bolje upravljati tako prednost. Preveč so popustili v obrambi in nasprotnikom omogočili nekaj »enostavnih« zadetkov, ki bi jih ekipa z več izkušnjami, nikakor ne bi. Vsekakor menim, da je Pallanuoto Trieste solidna ekipa, dobro grajena in v bazenu deluje organizirano. Obramba je solidna, z vratarjem Jurišićem na čelu. Njega sicer dobro poznam. Lahko še dodatno napredujejo. (I.F.)

Kralj Midas je bil v grški mitologiji frigijski kralj. Česar se je dotaknil, se je spremenilo v zlato (op. ur.).

NOGOMET - V A1-ligi

Prerojena Bologna Reja zaustavil Milan

MILAN/VERONA - Milanu ni uspelo zmagati še četrtrič zapored. Mihajlovičeve varovance je v sinočnjem 12. krogu A-lige zaustavila Atalanta ločniškega trenerja Edyja Jorja. Milan se tako ni uspel približati zgornjemu delu lestvice. Tekma je bila vseskozi zelo izenačena. Tako Milan kot Atalanta sta ustvarila nekaj lepih priložnosti za gol.

Odkar je Roberto Donadoni prevzel trenerski stolček Bologne, igrajo rdeče-plavi kot prerojeni. Včeraj so zmagali tudi v Veroni. Domači Hellas je vse v večji krizi in so, kot kaže, trenerju Andrei Mandorliniju štete ure. Prvi gol je za Bologno zadel Giaccherini. Piko na i je postavil Donsah. Oba gola sta padla v uvodnih petnajstih minutah.

Tekma današnjega kroga bo na rimskem Olimpiku, kjer bo derbi med Romo in Laziom. Srečanje je označeno kot visoko tveganje. Navijaške izgrede bo skušalo preprečiti okrog tisoč predstavnikov javnega reda. Težka naloga čaka videmski Udinese, ki bo go-

stoval v Neaplju.

Milan - Atalanta 0:0
Verona - Bologna 0:2 (0:2)
Strelca: 5. Giaccherini, 14. Donsah.

Vrstni red: Fiorentina 24, Inter 24, Roma 23, Napoli 22, Milan 20, Sassuolo 19, Lazio 18, Atalanta 15, Sampdoria 16, Juventus 15, Torino 15, Empoli 14, Chievo 13, Udinese 12, Genoa 12, Bologna 12, Palermo 11, Frosinone 10, Verona 6, Carpi 6.

Danes: 12.30 Torino - Inter, 15.00 Empoli - Juventus, Frosinone - Genoa, Palermo - Chievo, Roma - Lazio, Sassuolo - Carpi, 18.00 Napoli - Udinese, 20.45 Sampdoria - Fiorentina.

V SLOVENIJI - 17. krog: Rudar - Olimpija 1:3. Danes: Krka - Maribor, Domžale - Celje 17.45 Gorica - Luka Koper. Vrstni red: Olimpija 38, Maribor 28, Domžale 28, Gorica 24, Zavrč 26, Rudar 18, Krka 18, Krško 14, Luka Koper 13, Celje 11.

ALPSKO SMUČANJE - Mlajše mladinke

Katrin Don začenja naporno sezono v FIS tekmovanjih

Od leve: Katrin Don, Elisa Andreassich, Greta Della Mea, Arianna Stocco in Lara Della Mea

Mednarodna smučarska zveza je odpovedala uvodna slaloma sezone svetovnega pokala, ki bi morala biti konec prihodnjega tedna v Leviu na Finskem. Razlog je pomanjkanje snega. Jutri pa se bodo v kraju Sulden am Ortler (Solda) na Južnem Tirolskem začela smučarska tekmovanja za državno točkovanje FIS v novi sezoni 2015/16. V starostni kategoriji mlajših mladink bo drugo leto zapored tekmovala 17-letna smučarka openskega kluba SK Brdina Katrin Don (letnik 1998), ki se bo jutri (start ob 8.45 na progi Madriccio) in v torek preizkusila v veleslalomu. Za Donovo, ki se je na novo sezono začela pripravljati že konec maja, bo jutrišnji veleslalom uvertura v dolgo in naporno sezono, ki se bo končala šele 5. aprila (prav tako v Suldnju). V lanskim sezoni je dijakinja 4. razreda družboslovnega liceja Slomška v Trstu nastopila na 25 FIS tekmah. Letos pa jo čaka okrog 40 tekmovanj na državnih ravni. Dolej je Katrin, ki bo v novi sezoni nadaljevala svojo smučarsko pot v skupni ekipi pokrajinskega tržaškega odbora, v kateri so še smučarke tržaških klubov Sci Club 70 in Sci Cai XXX. Ottobre, opravila že 46 snežnih treningov. Katrin bo ob enem letos oblekla tudi dres deželne reprezentance, ki jo vodita trenerja Michele Della Mea in Daniele De Crignis. Tržaška skupna eki-

pa je razdeljena še na skupini, ki vadata intenzivno in manj intenzivno. Katrin trenira v »intenzivni« skupini, ki preživi letno do 120 dni na snegu (trener Tiziano Ceconi iz Sappade). Med poletjem so v glavnem trenirali na ledenih Mölltaler in Hintertux. Zaradi previsokih poletnih temperatur pa so se člani skupne ekipe preizkusili tudi na pokritih smučarskih progah na Nizozemskem in v Nemčiji (Landgraaf in Wittenburg pri Hamburgu).

V novi sezoni v starostni kategoriji mlajših mladink bo Donova podobno kot lani tekmovala v štirih alpskih disciplinah: veleslalom, ki je njena paradna disciplina, slalom, smuk in superveleslalom. Katrin se je med poletjem zaradi slabih snežnih razmer na smučiščih osredotočila bolj na slalomske treninge. Manj je trenirala v hitrih disciplinah. Na intenzivno sezono se pripravlja tudi v telovadnici oziroma kar doma. Osebni trener ji namreč sproti pripravlja dnevne treninge (približno 2 uri vsak dan).

V lanskim sezoni je na FIS tekmah osvojila dve drugi mesti (obakrat v slalomu). Na deželnih FIS tekmah pa je slavila zmago dvakrat. Na deželni jakostni lestvici v njeni kategoriji je Donova druga. Na FIS lestvici ima v slalomu 74,09 točke, v veleslalomu pa 71,79. (jng)

Katrin Don (SK Brdina) z italijansko reprezentantko Federico Brignone, ki je zmagala na letošnjem uvodnem veleslalomu svetovnega pokala v Söldnu

EUROMARATHON Dvoboj Tadei Pivk - Mitja Kosovelj

Na današnjem čezmejnem eko-trail teku po miljskih gričih bo na povabilo organizatorjev nastopil tudi Tadei Pivk, ki je pred kratkim osvojil svetovni pokal v Skyrunningu. Pivk bo na že 9. Euromarathonu na razdalji 25 km meril moči s slovenskim gorskim tekačem Mitjo Kosoveljem. »Po zmagi na svetovnem pokalu v Skyrunningu sem si privoščil počitek in nisem veliko treniral. Prvič bom tek na tej preizkušnji, ki pa mi ni pisana na kožo. Mogoče pa lahko tudi presenetim,« je dejal Žabničan pred današnjim tekom, ki bo startal ob 10. uri iz Avtokampa Adria v Ankaranu. Cilj bo v vrelblagovnici Montedoro.

Smučarji Brdine, Devina in Mladine na avstrijskem Mölltalerju

SKUPNE PRIPRAVE

Na snegu na Mölltalerju

Skupne smučarske ekipe treh društev (Brdina, Devin, Mladina) so ob novembrskih praznikih odpotovale na kondicijske treninge na avstrijski ledenik Mölltaler, kjer so imeli štiridnevni intenzivni trening. Tokratnega treninga so se udeležili vsi tekmovalci starostnih kategorij baby, miški, dečki, naraščajniki. Trenirali so pod vodstvom Jerneja Skoka, Aleša Severja in Mateja Štolfe. Pri najmlajših je bilo več podudarka na učenju tehnike v prostem smučanju, medtem ko so se starejši posvetili poleg vadbi tehnike na prosto že situacijskim postavitvam slaloma in veleslalomu.

TEČAJI SK DEVIN V NABREŽINI
Prejšnji konec tedna se je začela druga izmena tečajev na plastični progi v Nabrežini, ki jih vsako leto pred začetkom zime organizira SK Devin. Na plastični stezi se je tokrat zbralo pet otrok, med katerimi dve začetnici. Učitelj sta Lara Purič in Bojan Kuret

NOGOMET Mladinci Krasa igrajo vse bolje

Kras - Zaule 2:0 (0:0)

Strelca: De Caneva in Kocman.

Kras: Gregori, Jurc (Carlasara), Racman, Vascotto, Košuta, De Leo, Procacci, Selaković, Kocman, Mule (Calcagno), De Caneva (Benetton).

Z dvema lepima goloma De Caneve in Kocmana, ki je zadel tudi vrtnico, je Kras zaslužen premagel Zaule. Pahorjevi varovanci so predvsem v drugem polčasu igrali zelo dobro.

DEŽELNI NAJMLAJŠI - Izid: Kras Repen - Sanvitese 0:8.

Christian Slavec (Breg)

FOTODAMJ@N

KOŠARKA - V deželni C-ligi silver

Soliden Breg, Bor prvič KO

Košarkarji Brega so prikazali učinkovito skupinsko igro - Najslabši nastop Oberdanovih fantov

Breg - Ferroluce Romans 87:83 (19:22, 45:44, 73:61)

Breg: Carra 12 (9:10, 0:3, 1:3), Mattiassich 0 (-, -, -), Zobec 0 (-, 0:1, -), Pigato 14 (6:11, 4:6, -), Slavec 8 (1:2, 2:3, 1:1), Strle 7 (1:1, 3:6, -), Vecchiet 14 (7:8, 2:6, 1:2), Semec 0 (-, 0:1, -), Spigaglia 13 (5:5, 4:6, 0:2), Cigliani 11 (3:4, 4:8, 0:5), Crismani nv, Gelleni 8 (1:2, 2:5, 1:2). Trener: Krašovec.

Breg je dosegel pomembno zmago proti moštvu, ki je pred srečanjem imelo enako število točk na lestvici (z eno odigrano tekmo več). Po zelo ize-

načenem prvem polčasu, med katerim se je lažje poškodoval Marco Carra, ki ni nato več stopil na igrišče, so domači igralci pritisnili na plin v tretji četrtini, ko so si priigrali 12 točk naskoka. Gostje, ki jih vodi trener Domovih mladinskih ekip Jan Zavrtanik, pa so v poslednji četrtini odlično izkoristili pet izgubljenih žog Brega in so se tako približali na dve točki zaostanka (80:78) dve minuti pred koncem srečanja. Breg, ki je prikazal lepo skupinsko igro, pa je dokazal, da upravičeno sodi v sam vrh lestvice, saj je v izdihljavih tekme brez večjih težav zajezil reakcijo gostov in zaslužen osvojil novi dve točki. (av)

Trevisan Confezioni - Bor Radenska 83:49 (15:19, 40:25, 59:38)

Bor: Bole 3 (-, 0:2, 1:2), Basile 10 (2:3, 4:9, 0:1), Kocijančič 2 (-, 1:1, -), Crevatini 0 (-, -, 0:4), Scocchi 2 (-, 1:2, 0:6), Marchesan 8 (2:2, 3:7, 0:3), Devcich 0 (-, 0:2, -), Daneu T. 0 (-, 0:2, -), Marusic 19 (-, 8:10, 1:2), Mozinga 3 (-, 0:3, 1:1), Albanese 0 (-, -, -), Doz 2 (2:4, 0:3, -).

PON: Marchesan. Izključen: Marusic (38') Trener: Oberdan.

»Ni šlo«. V dveh preprostih besedah je mogoče strniti najboljšo analizo o včerajšnji Borovi tekmi, ki je s spodrsrljajem v Latisani prekinil niz petih zaporednih zmag. Potem ko so odigrali solidno prvo četrtino, ki so jo tudi osvojili (15:19), so varovanci trenerja Oberdana popustili na celi črti. Naj omenimo le podatek, da so gostje v drugi četrtini dosegli le 6 točk, domači pa kar 25. Če je na eni strani moštvo iz Latisane prikazalo verjetno najboljši strelski večer v letošnji sezoni, je Bor v tem elementu popolnoma odpovedal, saj so Marchesan in soigralci zadeli le 3 trojke iz 22 poskusov, poleg tega pa so domačim dovolili preveč odbitih žog v napadu. Edini igralec, ki se je izkazal, je bil Marusic, ki je dosegel 19 točk z 80-odstotnim metom za dve točki, sam pa je bil izključen dve minuti pred koncem srečanja zaradi ugovaranja. Skratka, tekma na katero bo treba paziti čimprej. (av)

Dom: faktor Zavadlav

Dom - Ronchi 77:70 (19:11, 43:30, 59:53)

Dom: Voncina 7, Sanzin, Tercic, Zavadlav M. 33, Zavadlav G. 20, Antonello M., Collenzini 11, Antonello L. 6, Graziani, Čotar, Coz nv, Gaggioli. Trener: Dellisanti.

Faktor Zavadlav je bil tokrat odločilen za zmago košarkarjev Doma. Goričani so namreč strli odpor mlade in trdoživske ekipe iz Ronk predvsem po zaslugi Gabrijela in Mateja Zavadlava (ni sta brata, a le sovaščana), ki sta skupaj dosegla 53 točk. Razigran

je bil predvsem Matej, ki je v zadnjih minutah tekme dosegel 11 zaporednih točk, zadel pa je kar 6 trojk na srečanju. Rdeči so dvoboj zelo dobro začeli, saj so takoj povedli in iz minute v minuto večali svojo prednost, tako da so na začetku tretje četrtine vodili kar s petnajstimi točkami naskoka. Nato pa so popolnoma popustili tako v napadu kot v obrambi. Tedaj so gostje začeli nižati zaostanek in tudi prvič povedli tri minute pred koncem srečanja. Od tega trenutka dalje pa je stopil v ospredje Matej Zavadlav, ki je bil izza črte 6,75 nepogrešljiv in je tako soigralce popeljal do druge zaporedne zmage. (av)

ODBOJKA - V moški državni B2-ligi

Sloga Tabor vztrajno do novih treh točk

Olympia je na gostovanju kljub porazu s 3:0 pokazala napredek

Sloga Tabor Televita - Porto Viro 3:1 (25:13, 25:23, 14:25, 25:22)

Sloga Tabor: Rignonat 2, Bolognesi 7, Jerončič 4, Ivanović 10, Cettolo 13, Biribanti 21, Iaccarino 2, Kante 10, Peterlin (L).

Sloga Tabor - v začetni postavi Biribanti, Rignonat, Ivanović, Cettolo, Bolognesi, Kante, Peterlin (libero) - je v prvem setu z razigranim Francescom Biribantijem v vlogi korektorja in Vasilijem Kantejem kot centrom zlahka povedla.

Po visoko zmaganim prvem nizu je Sloga Tabor obdržala vaje igre v svojih rokah, čeprav so gostje igrali bolj zaigrano. Porto Viro je po nekaterih odvečnih napakah slogašev celo povedel pri 13:14. Jerončičevim varovancem je dihal za ovratnik vse do končnice seta, v ključnem trenutku pa ni ogrozili sloginega 2:0.

Tretji niz je minil v znamenju začetne izenačenosti in rahle prednosti Porta Vira, ki je izkoristil padec zbranoosti domačih. Gostje so dobro sprejemali, premoč so dokazali tudi na mreži, v Sloginem polju pa je bilo preveč površnosti. Po drugem tehničnem premoru 9:16 so si gostje zlahka utrli pot do prvega osvojenega niza.

V četrtem setu je vstopil na igrišče tudi Gregor Jerončič na mesto Ivanovića, Kante je zaigral kot korektor. Menjava postav se je obrestovala, blok je spet deloval učinkovito, srečanje pa je bilo še vedno zelo uravnoteženo. Dalj časa so s točko prednosti vodili gostje. Po izenačenju pri delnem 21:21 so gostje opravili serijo napak. Onesposobili so prvo match žogo Sloge, drugo pa po bloku Jeročiča pustili na tla. (mar)

Massanzago - Olympia 3:0 (30:28, 25:15, 26:24)

Olympia: Hlede, Princi 0, Juren 10, Čavdek (L1) 0, Nazzareno 0, Komjanc 0, Righini nv, Vogric (L2) 0, Persoglia 8, Zampar 13, Vidotto 6, Visin 6. Trener: Marchesini. Združena ekipa Olympie se iz

Odbojkarji Sloge Tabor Televita se veselijo točke

FOTODAMJ@N

Massanzaga vrača praznih rok, varovanci trenerja Marchesinija pa so prikazali precejšen napredek v igri v primerjavi s srečanjem, ki so ga prejšnji teden odigrali proti Slogi Tabor. Gostje so v vsakem setu vedno zaostajali, predvsem v prvem nizu pa so zamudili enkratno priložnost, da bi povedli, saj so imeli na razpolago dve zaključni žogi, niso pa jih znali izkoristiti.

Drugi niz je bil enosmeren, medtem ko je bil tretji izenačen, a so Hlede in soigralci odpovedali predvsem na začetku (4:1 za domače). Sicer je tokrat Olympia nastopila v okrnjeni postavi, saj je bil odsoten Pavlovič, Corsi je zbolel, Righini pa je zaradi težav v ramenskem sklepu tekmi sledil s klopi. Trener Marchesini je tako preizkusil Persoglio v vlogi korektorja, igralci Olympie pa so odpovedali predvsem v bloku (le 4 točke), medtem ko so v sprejemu pokazali lep napredek v igri. (av)

Moška D-liga: Val ostaja nepremagan

Blue Team - Olympia 0:3 (18:25, 21:25, 14:25)

Olympia: Manfreda 9, Pahor 12, Komjanc 16, Lupoli 5, Pellis 2, Franzot 8, Waschl 2, Russian 3, Čavdek (L), Princi 0, Cotič 1. Trener: Battisti.

Mladi igralci Olympie so dosegli drugo zmago v petih dneh in so neporaženi v prvenstvu D-lige. Gostje so srečanje začeli zelo zbrano, saj je dobro deloval sprejem, Russian pa je soigralce zalagal z odličnimi žogami. Trener Battisti se je večkrat odločil za dvojno menjavo, kar se je izkazalo za zelo učinkovito potezo, tako da ni bilo nikoli nobenega dvoma o končnem zmagovalcu. (av)

Soča - Villains 1:3 (25:23, 24:26, 17:25, 23:25)

Soča: Cietto 5, M. Černic 9, Rutar 8, A. Černic 8, Cobello 21, Pelizzari 9, Polesel (L), Fiorelli 0, Hlede 2, Klanjšček in Caprara n.v.. Trener: Kustrin.

Soča tokrat ni igrala učinkovito. Le v prvem setu so bili varovanci trenerja Maura Kustrina zbrani in so

ODBOJKA - Moška C-liga

Nasprotnik je bil premočan

Sloga Tabor - Volley Ball Udine 0:3

(17:25, 15:25, 14:25)

Sloga Tabor: Antoni 9, Kante 7, Peterlin 1, Reggente 2, Taučer 5, Trento 11, Rauber (L1), De Luisa (L2), Furlančič, Jerič 1, Milič 3, Vattovaz 0. Trener Danilo Berlot

Sloga Tabor se je včeraj pomerila z eno najmočnejših ekip prvenstva (lani je VBU zmagal v C-ligi, a se napredovanju odpovedal, letos pa se je še dodatno okrepil), za katero igra cela serija prekaljenih bivših igralcev ekip B2- in B1-lige in če bi igralci Sloge Tabor želeli pripraviti presenečenje, bi morali zaigrati res na višku svojih moči, kar pa se sinoči ni zgodilo. Slogaši so pravzaprav tekmo izgubili že pred njenim začetkom, saj so se v mislih pač predhodno vdali v poraz.

Vsi trije seti so si bili povsem podobni: prva je povedla Sloga Tabor, a njena prednost ni trajala dolgo, saj so gostje takoj uveljavili svojo premoč in nadigrali slogaše v vseh elementih. Tokrat je pri naši ekipi odpovedal predvsem servis, kjer so igralci grešili absolutno preveč, na slab dan pa sta naletela tudi oba podajalca, tako da niso napadalci imeli pravih možnosti, da se izkažejo. Občasno je zapešal tudi sprejem, tako da je VBU prišel do lahke zmage ne le po svoji zaslugi, ampak tudi ob »pomoči« domače ekipe.

Poraza seveda sploh ne gre jemati tragično, saj je VBU objektivno veliko boljši nasprotnik, na tekmo je pač treba takoj pozabiti in se pripraviti na mestni derbi prihodnjega kroga, ko bo na Opčinah gostoval Ferro Alluminio. (INKA)

zaslužno zmagali. Drugi set je bil izenačen do konca, ko so bili gostje natančnejši. V zadnjih dveh pa so sočani popustili. Najbolj učinkovit igralec Soče je bil Davide Cobello.

Reana - Val 1:3 (19:25, 24:26, 26:24, 23:25)

Val: Magajne 18, Juren 11, Devetak I. 8, Persoglia 17, Brandolin 5, Černic J. 6, Zorniootti 0, Devetak M. 0, Devetak R. 0, Frandolič (L), Faganel in Fedrigo nv. Trener: Corva.

Proti trdoživni Reani je Val dosegel tretjo zmago na prav tolikih nastopih. Potem ko so gostje zlahka osvojili prvi set, sta bila naslednja dva niza zelo izenačena. V četrtem setu so gostje že vodili s 6:1 po zaslugi petih zaporednih uspešnih blokov. Nato je Val nekoliko popustil, tako da se je Reana približala, ponoven vstop na igrišče Jana Černica in Roka Magajne pa je omogočil, da so gostje odreagirali in ohranili minimalno vodstvo do konca srečanja. (av)

KOŠARKA

Nova marketinška akcija Jadrana

Z današnjim dnevom stopa Jadran v novo marketinško akcijo, ki cilja na vse večjo vključevanje navijačev, simpatizerjev in pokroviteljev. Na današnji tekmi na Opčinah (ob 18. uri proti Arzignanu) bodo odborniki delili letake s seznamom Jadranovih pokroviteljev. Ti bodo imetnikom kartice zvestobe »JadranCard« nudili določene popuste ob nakupu storitev oz. produktov, sami navijači pa bodo vedeli, da bodo s tem prispevali tudi svojo pomoč pri delovanju projekta Jadran. Nekatere trgovine so v svojih prostorih že namestile letake, ki stranke seznanjajo z omenjeno iniciativo, pri društvu pa računajo, da se bo akcija še dodatno razširila, glede na odziv, na katerega je do sedaj naletela. »S tovrstnimi pobudami želimo ojačiti čut pripadnosti znotraj projekta Jadran, ki pripada seveda širši skupnosti. Kakovostni projekti morajo sloveti predvsem na mreženju in sodelovanju med različnimi akterji,« pravi Jadranov predsednik **Marko Kojanec**. Na današnji tekmi bo med drugimi pri blagajni še vedno mogoče koristiti določene ugodnosti za preostale tekme prvenstva. (av)

KOŠARKA - Slovenski derbi deželne D-lige pri Briščkih

Prevladal je Sokol

Kontovel - Sokol 53:61 (5:8, 19:21, 29:45)

Kontovel: Lisjak 16 (6:8, 2:11, 2:4), Škerk 4 (1:1, 0:2, 1:6), Sossi 13 (2:2, 4:9, 1:2), J. Zaccaria 4 (0:2, 2:5, -), Starc 11 (1:2, 5:7, 0:2), Bufon, Žerjal 1 (1:2, -, -), Daneu 4 (-, 2:3, 0:3), n.v.: S. Regent, Majovski in Devetak, trener Švab. PON: Lisjak

Sokol: Coloni 2 (-, 1:2, -), Seno 11 (6:10, 1:5, 1:5), Ferfoggia n.v., Doljak 5 (-, 1:2, 1:2), Babich, Peric n.v., Gallochio 22 (4:7, 3:7, 4:10), Pizziga 2 (-, 1:2, -), Hmeljak 6 (-, 3:8, 0:2), Terčon n.v., Ušaj 13 (4:4, 3:7, 1:1), trener Vato-vec. PON: Seno, Hmeljak

Navijači obeh ekip, ki so včeraj dod-

VEČ SLIK NA NAŠI FACEBOOK STRANI

Marko Hmeljak (Sokol) je kot ponavadi prispeval svoj doprinos

FOTODAMJ@N

obra napolnili telovadnico »Ervatti« pri Briščkih, so lahko prisostvovali pravemu derbiju le v zadnji četrtini, ko je v napeti in razburljivi končnici Sokolu uspelo stre- ti odpor trdoživih kontovelcev in zaslu- ženo zmagati. V ostalih četrtinah pa je bi- la igra na precej nizki ravni.

Moštvi sta očitno stopili na igrišče kot zakrčeni, saj je bil izid po petih minu- tah smešno nizek 3:2. Kazalo je, kot da so igralci obeh ekip »skregani s košem«. Tu- di v naslednjih minutah tako gostiteljem kot gostom ni šlo nič od rok in prva čet- rtina, med katero se je poškodoval igralec Sokola Babich, se je končala s 5:8. Druga četrtina je bila za spoznanje boljša. Igral- ci Kontovela so odreagirali in v 6. minuti prvič povedli s 14:13. Nakar se je bil oster (in tudi kaotičen) boj za vsako žogo, tako da je bila ob koncu polčasa razlika v točkah minimalna (19:21).

V tretji četrtini so si gostje z razi- granim Gallochiom (tri uspešne mete za tri točke) priigrali najprej prednost sedmih in v 4. minuti kar 16 točk, da bi nato mi- nuto pred koncem četrtine povedli za okroglih 20 pik (43:23). Kontovelci so bi- li povsem dotolčeni. V tej četrtini so zbra- li le 10 točk. Vse je kazalo, da je srečanja konec. V zadnjem delu tekme pa so varo- vanci trenerja Švaba odreagirali. Z zvrha-

no mero požrtvovalnosti v obrambi in končno z uspešnimi meti ter prodori zni- žali zaostanek v 7. minuti na same 4 toč- ke (44:48). V razburljivi končnici pa so bi- li gostje le prisrebnejši in kljub petim ose- bnim napakam kot običajno požrtvovalne- ga Hmeljaka (9 skokov) ohranili rahlo prednost in zaslužno zmagali.

»Usodna nam je bila tretja četrtina, ko smo igrali slabo v obrambi in izgubili preveč žog. Zaman je bila naša reakcija v zadnji četrtini, v razburljivi končnici nam je zmanjkalo moči,« je po tekmi dejal Kon- tovelov trener **Marko Švab**.

»Ponovila se je zgodba zadnjih der- bijev. Vodstvo petnajstih in več točk smo spet napravili in smo morali nato v kon- čnici reševati rezultat. Na srečo se je tudi tokrat za nas dobro izteklo,« je bil kratek komentar tehničnega vodje Sokola **Vi- sciana**. (lako)

ODBOJKA - Zalet Sloga v ženski deželni C-ligi

»Maratonska« točka

ODBOJKA - Ženska D-liga

Zalet Kontovel tokrat zelo zbrano

Odbojkarice Zeleta Kontovela so se tako vesele po zmagi

FOTODAMJ@N

Kontovel Zalet - Volley Team 3:0 (25:20, 25:20, 25:13)

Zalet Kontovel: Bukavec 5, Kneipp 7, Kalin 8, Cassanelli 6, Zavadlal 16, Antognolli 5, Ban 1, Bressan 0, Ferfoglia 2, Sossi 1, Slavec 0, Micussi (L1), Bezin (L2). Trener: Kušar.

Varovanke trenerja Mitje Kušarja so tokrat igrale zelo zbrano. V primerjavi s prejšnjo tekmo so bile odbojkarice Zeleta Kontovela natančnejše in ostrejšje na servisu ter bolj učinkovite v napadu. »Pa tudi sprejemale smo boljše. V polje so vstopile vse odbojkarice. Tudi mladi Špela Ferfoglia, ki igra še v eki-

pi under 16, in Irina Bezin (under 18). Obe sta dobro opravili svojo nalogo,« je dejala pomočnica trenerja Veronika Zuzič, ki je obenem pohvalila Tadejo Zavadlal. V tretjem setu je bila v napadu stoodstotna. Povrh tega je poskrbela za dva asa in uspešen blok. Zaključno »match« žogo pa je imela Petra Sossi. V prvih dveh setih so se gostje, ki so še brez točke na lestvici, uspešno upirale. »Do 15. točke smo igrali točko na točko. Nato smo bile bolj prepričljive in uspešno speljale sete do konca,« je še dodala Zuzičeva.

Borgo Clauiano - Sloga Zalet 3:2 (25:23, 29:31, 25:23, 22:25, 15:12)

Sloga Zalet: Costantini 2, Feri 9, Kojanec 1, Pertot 5, Spanio 6, Vattovaz 2, Barut (L), Babudri 24, Balzano 7, Grgič 2, Vitez 0, Zonch 4. Trener: Čuturič.

Združena ekipa je odigrala pravo maratonsko bitko, saj je tekma v Trivignanu trajala kar več kot dve uri in pol! Na koncu so sicer zmago osvojile domačinke, točka na gostovanju pa je seveda zlata vredna.

V prvem nizu so zaletovke začele zelo dobro, povedle s 16:11, a je domačinkam uspelo obrniti izid v svojo korist. Drugi, ki je trajal kar 38 minut, je bil najprej v rokah Trivignana, ki ga je naša ekipa v drugi polovici ujela, od izida 22:22 se je začel dobesedni boj za vsako žogo, a so na koncu bile naše igralkke boljše. Tretji je bil izenačen do dvajsete točke, ko so pobudo spet prevzele domačinke, ki so tudi v četrtem dalj časa vodile, a so jih zaletovke dohitele in izenačile na 17:17, nato dosegle nekaj točk in prednosti niso več spustile iz rok. Tudi peti niz je bil na začetku izenačen, a so igralkke Trivignana dosegle nekaj zaporednih točk, ki jih zaletovkam ni uspelo nadoknaditi.

Naj omenimo še, da je bila tekma zelo razburljiva, k čemur je pripomogel tudi sodnik, ki je s svojimi odločitvami večkrat spravljal ob živce domačo ekipo, ki si je »prislužila« rumeni in nato rdeči karton, domači trener pa je bil med samotekmo celo izključen. (INKA)

HOCKEY IN LINE

Prva zmaga openskega Poleta Kwins

Polet Kwins ZKB - Asiago Vipers 4:0 (3:0)

ZKB Kwins: Gallessi Quarantotto, Biason, Pezzetta, Mariotto, Zoll, Fumagalli (1), Grusovin, Dakskobler, Cavalieri, Žerdin (1), De Vonderweid (1), Cerno, Fabietti (1), Battisti, Poloni.

Polet ZKB je v četrtem krogu A1-lige dosegel prvo letošnje zmago proti ekipi Asiago Vipers, s katero je do zdaj delila zadnje mesto na lestvici. Rusanovi varovanci so tekmo dobro začeli: sredi osme minute igre so prvič povedli z zadetkom Fumagallija, slabi dve minuti pozneje pa so prednost podvojili z golom debitanta Žerdina. V šestnajsti minuti je Fabietti še tretjič pretresel mrežo nasprotnikovih vrat. Trener Asiaga se je nato odločil za zamenjavo vratarja, ki je obrodila zelene sadove vse do 18. minute drugega polčasa, ko je De Vonderweid dosegel še četrti zadek za Polet. Do konca srečanja so gostje zaman skušali zadeti vsaj gol, vendar je bila obramba sedemnajstletnega domačega vratarja Gallessija tokrat resnično nepogrešljiva. Pohvalo pa si tokrat zasluži cela ekipa, ki je skozi celo tekmo nadigrala nasprotnike in zaslužno zmagala. (MO)

Ostali izidi: Cittadella - Monleale 4:3, Molinese - Verona 3:13, Padova - Milano 3:6, Vicenza - Forlì 2:3.

primorski_sport

facebook

Športel o rolkarjih Mladine

Jutrišnja oddaja Športela (ob 18. uri - Tv Koper/Capodistria) bo posvečena rolkarski dejavnosti ŠD Mladina. Igor Malalan bo v koprskem studiu gostil predsednika Mladine Erika Tenceja, trenerko Jano Prašelj in rolkarico Dano Tence. Ostali prispevki bodo posvečeni podelitvi nagrade Šport in Šola, košarkarskemu derbiju med Kontovelim in Sokolom, nastopu odbojkarjev Sloge Tabor in košarkarjem Jadrana.

Rai Furlanija Julijske krajine

Skupaj zmoremo s Pivkom, Ugrinovo in Počkarjevo

Jutrišnje oddajo Skupaj zmoremo (Radio Trst A ob 9. uri) bo prvič vodil Evgen Ban. Njegovi gostje bodo gorski tekač Tadei Pivk, telovadka Tea Ugrin in jahačica Irina Počkar.

Domači šport

DANES

Nedelja, 8. novembra 2015**NOGOMET**

ELITNA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Sanvites; 14.30 v Guminu: Gemonese - Kras.

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Seveglano; 14.30 v Trstu, Ul. Locchi, Sant' Andrea - Primorec

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Isonzo; 14.30 v Porpettu: Porpetto - Sovodnje; 14.30 v Terzu: Terzo - Breg; 14.30 v Bazovici: Zarja - Cormonese

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Padričah: Gaja - Romana; 14.30 v Moraru: Moraro - Primorje

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 Trebčah: Kras - Ufm

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Korenu: Virtus Corno - Juventina

NAJMLAJŠI 2002 - 10.30 v Dolini: Montebello Don Bosco - Kras

NAJMLAJŠI - 10.30 v Ronkah: Ronchi - Juventina; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Isonzo; 12.00 na Opčinah: Roianese - Zarja

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA GOLD - 18.00 na Opčinah: Jadran - Arzignano

UNDER 16 ŽENSKE - 16.00 telovadnica na Rouni: Polet - Cusignacco

UNDER 14 MOŠKI ELITE - 11.00 v Trziču: Falconstar - Bor

ODBOJKA

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Gorici, telovadnica Ul. Venier: Minerva Millennium - Mavrica; 11.00 v Sovodnjah: Soča Olympia ZBDS - Cormons

UNDER 14 ŽENSKE - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Altura; 11.00 v Trstu, Ul. Mameli: Eurovolleyschool - Kontovel

JUTRI

Ponedeljek, 9. novembra 2015**KOŠARKA**

UNDER 20 - 20.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Gonars

UNDER 18 - 20.45 telovadnica na Rouni: Breg - Basketrieste

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 19.00 v Korenu: Virtus Corno - Vesna

Obvestila

SK DEVIN organizira Smučarski sejem do 17. novembra v prostorih trgovine Conad Superstore v Devinu. Urnik: 8. ter 14. in 15. 11. od 10.00 do 19.30, 9., 10., 11., 12. in 13. 11. od 16.00 do 19.30.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah do danes, 8. novembra. Urnik: nedelja, 8. novembra, od 10.00 do 12.00 ter od 16.00 do 20.00. Ob priilki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Info na tel. št. 3475292058, info@skbrdina.org ali www.skbrdina.org.

ŠD KONTOVEL obvešča, da se treningi otroške telovadbe odvijajo ob sobotah v kontovelski telovadnici s sledečim urnikom: letnik 2013/14 od 9.45 do 10.30; letniki 2012/2013 od 10.30 do 11.30. Informacije in prijave na 3288299227 (Tania).

SK DEVIN organizira jesenske tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Druga izmena: 14. in 21. novembra. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na 3358180449 (Erika), 3298012528 (Marjanka) 3358416657 (Dario).

MLADINSKA ODBOJKA - Ženska starostna kategorija under 14

»Osnovna šola odbojke«

V ženski kategoriji under 14 igrajo ekipe Brega, Kontovela, Sloge in Sokola - Predvsem za rast mladih odbojkaric

Prejšnji konec tedna se je na Tržaškem začelo žensko prvenstvo v kategoriji U14. V tej kategoriji nastopajo štiri naša društva in sicer AŠD Breg, AŠD Kontovel, AŠZ Sloga in AŠD Sokol. Prvenstvo je razdeljeno na dve fazi, katerima sledijo play off in finalne tekme. V prvi fazi so ekipe porazdeljene v tri skupine; te bodo odigrale samo eno medsebojno tekmo. Skupina šestih ekip, sestavljena iz prvih dveh uvrščenih ekip iz vsake, začetne skupine, bo v drugi fazi sestavljala skupino »zmagovalcev«, ostalih šest pa skupino »poražencev«. Breg je v skupini A, Sokol in Sloga sta v skupini B (derbi bo v tretjem krogu, 14.11.), Kontovel pa je v skupini C.

V lansk sezoni Breg v tem prvenstvu ni nastopal, letos pa je ekipo naraščajnic prevzel trener **Franco Drassich**, ki je mnenja, da je to prvenstvo »osnovna šola odbojke«. »Prav zaradi tega nimamo ne vem kakšnih rezultatskih ambicij. Važno je, da dekleta čim več igrajo in postopoma osvojijo osnove odbojke.«

Na prvi tekmi so njegove varovanke zmagale, čeprav je bilo pred nastopom precej treme. Nasprotnice so prekašale po tehničnem znanju, kot tudi fizično. Na igrišče so stopile vse igralkke, za dober nastop pa si zasluži pohvalo najmlajša, 11-letna Tanja Olenik.

Pri Kontovelu imajo eno samo delovno skupino, ki jo v glavnem sestavljajo igralkke kategorije U14 in U13. »Nekatere so šele začetnice, zato je naš cilj predvsem učenje odbojgarskih osnov; z rezultatom se ne obremenjujemo«, je dejal letošnji trener **Danilo Berlot**. Trema je pogojevala tudi prvi nastop njego-

vih igralk, da niso zaigrale tako, kot bi lahko. Razlika v tehničnem znanju pa je bila očitna, tako da je Oma zaslužno zmagala.

Slogašice bodo nastopile v tej kategoriji pretežno z igralkami letnika 2002, po potrebi pa bodo v ekipo vključili tudi katero mlajšo. O prvenstvu ima podobno mnenje kot njegovi kolegi tudi trener Sloge **Ambrož Peterlin**: »Poglavitno je, da dekleta čim več igrajo in napredujejo, če pa nam bo ob tem uspela še dobra uvrstitev, bomo zelo zadovoljni.« V prvem krogu so, kljub nekaterim odvečnim napakam, slavile zmago nad Omo Junior. S svojo igro je izstopala Neža Gruden, v tekmi pa so zaigrale vse razpoložljive igralkke.

Po lansk uspešni sezoni (drugo mesto v pokrajini Trst) imajo letos pri Sokolu skupino deklet, ki spada v glavnini še v kategorijo U13. Skupaj z nekaterimi še mlajšimi dekleti trenirajo trikrat tedensko pod vodstvom trenerke **Norči Zavadlav**: »Dekleta rada in lepo trenirajo, važno pa je, da tudi čim več igrajo. Zato smo ekipo vpisali tudi v to prvenstvo, kljub temu, da so nekatere leto ali dve pod starostno omejitvijo.« Čeprav so bile tehnično boljše od nasprotnic, so v prvem krogu doživele poraz. Altura jih je zmedla z atipično igro, porazu pa sta botrovala predvsem slabša sprejem in obramba. (stc)

Izidi prvega kroga

Virtus&Olympia V. - Breg 0:3 (9:25, 12:25, 17:25)
Breg: Alija Bandi, Maja Biagi, Silvia Cova, Nika Lovri-

1. ŽD: Mavrici točka, Mavrica Val praznih rok

Mavrica - Cormons 2:3 (25:22, 25:23, 16:25, 13:25, 8:15)

Mavrica: Princi, Černic, Nanut, Devetak, Juren, Winkler, Petruc, Corva, Malic, Valentinsig, Sardoč, Bandelj (L), Zavadlav (L). Trener: Privileggi.

Po prvih dveh setih, v katerih so odbojkarice Mavrice prikazale dobro igro, se jim je nato zmaga izmuznila. Tretji niz je bil po prvem tehničnem premoru še uravnotežen, nato so varovanke trenerja Privileggija opustile učinkovite sheme in zabredle v živčno igro.

Turriaco - Mavrica Val 3:0 (25:12, 25:19, 25:6)

Mavrica Val: Crisci, Černic, Dellisanti (L), Faganel, Franzot, Gabbana 2, Lupin 1, Peressini 5, Piras 3, Visintin 9; trener Jelavič.

Prvo prvenstveno tekmo so igralkke ekipe Mavrica Val odigrale zelo napeto, kar se je poznalo predvsem na sprejemu in v polju. V drugem setu so sicer sprejem ter servis izboljšale, napad pa je bil še vedno premalo učinkovit. V tretjem nizu pa so gostje popolnoma popustile. (stc)

ha, Nicole Maurel, Giorgia Meton, Lara Olenik, Ines Racman, Jana Salvi (vse 2002), Asja Rapotec, Jasmina Sedmak (obe 2003), Tanja Olenik (2004). Trener: Franco Drassich, pomožna trenerka: Daniela Zeriali.

Oma Junior - Sloga Dvigala Barich 1:3 (18:25, 15:25, 25:17, 21:25)

Sloga Dvigala Barich: Veronika De Luisa, Vera Fonda, Alja in Živa Furlan, Sabrina Geletti, Neža Gruden, Ilaria Hrovatin, Elisa Iurkic, Lejla Sanna, Naomi Skerk, Nicole Smeraldi, Renee Starich (vse 2002). Trener: Ambrož Peterlin, spremljevalec: Ivo Hrovatin.

Altura - Sokol 3:1 (25:18, 16:25, 25:17, 25:22) Sokol: Tereza Braico, Tina Fabi Pahor, Nikita Fermo, Martina Zidarich (vse 2002), Eleonora Bianchini, Maja Grilanc, Hana Kravanja, Giorgia Radina, Chiara Zonta, Tina Žbogar (vse 2003), Nataša Močnik, Anja Škabar, Sofija Umek, Tinkara Vidoni, Kasia Vodopivec (vse 2004). Trenerka Norči Zavadlav, pomožna trenerka: Marinka Devetak.

Kontovel - Oma 0:3 (9:25, 8:25, 7:25)

Kontovel: Roda Altinmakas, Anna Ciuch, Margherita Emili, Tina Hussu, Stella Lavagnini (vse 2002), Silvia Degrassi, Angelica Gregorich, Tereza Marochini, Mateja Martini, Aurora Pieliz, Letizia Reggio, Carolina Salotto, Caterina Sedmak, Tina Skabar (vse 2003), Johanna Starc (2004), Ivana Blason (2005). Trener: Danilo Berlot, pomožni trenerki: Breda Ban in Petra Sossi.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

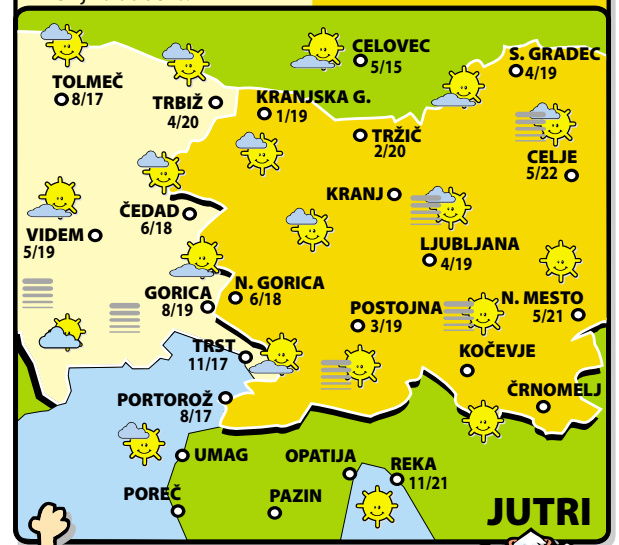
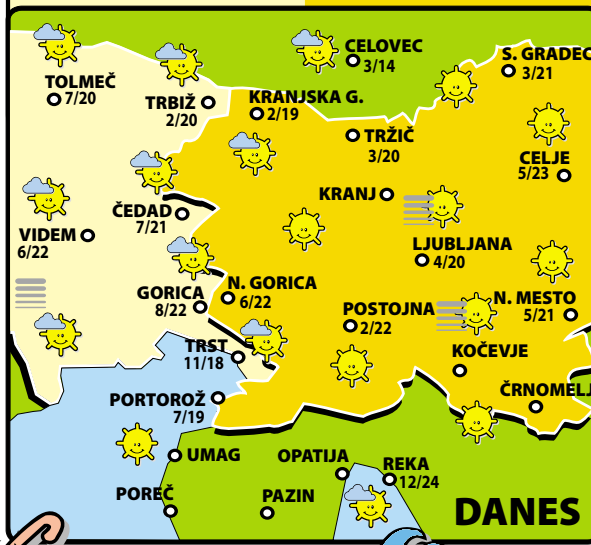
Severnoafriški anticiklon se pomika proti osrednji Evropi, zaradi česar so v višinah temperature bolj mile in vreme stabilno. Poleg tega ponoči nastaja toplotna inverzija in postopno se zadržuje vlažen zrak ob tleh med nižinskim delom Padanije in Veneta ter severnim Jadrantom, zlasti na začetku prihodnjega tedna.

Pretežno jasno do delno oblačno bo. V gorah bodo temperature še naprej precej mile za ta letni čas, zlasti v višjih legah. Po dolinah ponoči pričakujemo toplotno inverzijo. Po nižinah in ob morju bo nastajala megla, ki bo bolj verjetna zvečer, ponekod pa bo lahko nastajala tudi zgodaj zjutraj.

Danes bo pretežno jasno, kakšen oblak na nebu bo občasno predvsem v severovzhodnih krajih. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 6, ob morju okoli 8, najvišje dnevne pa od 18 do okoli 22 stopinj C.

V gorah bo pretežno jasno. Temperature bodo v višjih legah precej mile. Ponoči lahko v dolinah pričakujemo izrazite toplotne inverzije. Po nižinah in ob morju bo vlažno zaradi zadrževanja megle, zlasti ponoči in zjutraj v nižjih predelih in ob zalivih. Zaradi tega bo vreme na tem območju spremenljivo oblačno.

Jutri in v torek bo pretežno jasno. Zjutraj bo po nekaterih nižinah megla, ki se bo lahko v jutranjih urah začela pojavljati tudi ob morju. Razmeroma toplo bo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.54 in zatone ob 16.43
Dolžina dneva 9.49

LUNINE MENE
Luna vzide ob 3.25 in zatone ob 15.24

NA DANAŠNJI DAN
2006 - Ponekod po nižinah je bil dnevni temperaturni hod nenavadno velik. V Kočevju se je ogrelo z -3,1 °C na 17,4 °C, v Šmartnem pri Slovenj Gradcu z -4,8 °C na 15,3 °C, v Dobilcih pri Črnomlju z -1,0 °C na 18,8 °C, na Letališču Brnik z -2,8 °C na 16,4 °C in v Murski Soboti z -3,4 °C na 15,6 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.54 najnižje -30 cm, ob 7.57 najvišje 41 cm, ob 14.54 najnižje -36 cm, ob 20.38 najvišje 25 cm.
Jutri: ob 2.28 najnižje -30 cm, ob 8.22 najvišje 44 cm, ob 15.22 najnižje -43 cm, ob 21.11 najvišje 27 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 18,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	17	2000 m	8
1000 m	14	2500 m	6
1500 m	12	2864 m	4

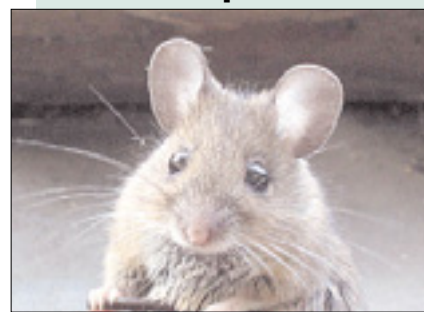
UV indeks je ob jasnem vremenu sredi dneva okoli 2,5.

V Mjanmaru danes zgodovinske volitve

YANGON - V Mjanmaru potekajo danes prve večstranske parlamentarne volitve po 25 letih, s katerimi naj bi država dokončno stopila na pot demokracije. Glavni tekmi sta vladna Stranka unije solidarnosti in razvoja (USDP) in glavna opozicijska stranka Narodna liga za demokracijo (NLD) borke za pravice Aung San Suu Kyi. To so prve demokratične volitve po letu 1990, ko vojaški režim ni priznal, nato pa je celo razveljavil prepričljivo zmago NLD. Začel se je val represije, med katerim so zaprli na tisoče nasprotnikov režima, Nobelovo nagrado za mir Suu Kyi pa 15 let zadrževali v hišnem zaporu. Ikona boja za demokracijo, danes 70-letna Suu Kyi je prepričana, da je sedaj čas za zmago njene stranke. Med volilno kampanjo je obljubila, da prinašajo resnične spremembe.

Brazilski zaporniki naučili miš prenašati drogo

RIO DE JANEIRO - Brazilske policisti so zapornike v enem od zaporov zalotili pri urjenju miši, ki je na repu prenašala drogo po zaporu. »Zaporniki so opazili, da je šla miš od bloka A do bloka C. Zaporniki so ji na rep pritrili vrstico, ki so jo uporabili za prenašanje drog in ostalih stvari, kot je telefonska kartica sim,« je povedal Gean Carlos Gomes, direktor zaporov v državi Tocantins na severu Brazilije. »Tako je bila ubogljiva, da se je pustila tepsti po glavi,« je še dodal direktor. Miš, ki je imela na repu pritrjen kavelj, so uslužbenci našli med rutinskim pregledom pretekli teden, je dejal Gomes.

**TO JE NAŠA
VSAKODNEVNA OBVEZA,
NE LE PROMOCIJA.**

POIŠČITE IZDELKE COOP IN IZDELKE ZNANIH BLAGOVNIH ZNAMK, KI SO OZNAČENE V VAŠEM PRODAJNEM MESTU.

V VSEH PRODAJNIH MESTIH COOP CONSUMATORI NORDEST

ipercoop **coop**

www.coopnordest.com

**Praznik
svetega
Martina**

tematski večer z glasbeno
animacijo in nagradnim
žrebanjem
(nagradni sklad: **3.000 €**)

13. 11. // 19.00

**Enogastronomski
večer**

z vini **Ferdinand**

degustacijski meni z vini

27. 11. // 21.00

www.thecasino.com

park
CASINO & HOTEL
hit casinos